

การศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธนพล เจ็ดเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาและพัฒนาการเรียนรูด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนหนองทุ่มสงคราหะ จังหวัดกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ
ของ
ธนพล เฉิดเจริญ

13 ส.ค. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ตุลาคม 2547

ธนพล เจริญ. (2547). การศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินทิพย์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์, อาจารย์ ชวลิต
รวายาจิน.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2547 กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนเป็นนักเรียนที่กำลัง
ศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัด
กาฬสินธุ์ จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างที่
ใช้ในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีคะแนน
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมาที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน
35 คน แล้วใช้วิธีสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาจำนวน 15 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย
เป็นกลุ่มทดลอง 7 คน กลุ่มควบคุม 8 คน ซึ่งกลุ่มทดลองจะได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
เผชิญความจริง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับชั้น
แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
แบบแผนการทดลองของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบ Randomized Control Group
Pretest- Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน t-test แบบ Dependent and Independent samples และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 70 คน
พบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ที่มี เพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพ
ภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอนต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง
โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีคะแนนการเรียนรู้ด้วย
การนำตนเองเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำ
ตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY AND DEVELOPMENT OF SELF DIRECTED LEARNING OF THE SECOND
LEVEL STUDENTS OF NONGTUMSONGKRAO SCHOOL IN CHANGWAT KALASIN

AN ABSTRACT
BY
THANAPOL CHEADCHAROEND

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
October 2004

Thanapol Cheadcharoend. (2004). *A Study and Development of Self- Directed Learning of the Second Level Students of Nongtumsongkrao School in Changwat Kalasin*. Mastes thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srimakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Dr. Nanthana Wong- In, Inst. Chwalid Ruayarjin.

The purposes of this research were to study and develop self-directed learning of the second level students of Nongtumsongkrao school in Changwat Kalasin in the first semester of the academic year 2004. The subjects of self-directed learning study were 70 second level students. These students were 30 Prathom Suksa IV students, 20 Prathom Suksa V students, and 20 Prathom Suksa VI students of Nongtumsongkrao School in Changwat Kalasin. The subjects of the self-directed learning development were 15 students randomly selected from the population and their self-directed learning scores were lower than fiftieth percentile. The subjects were then randomly selected into an experimental group and a control group, each group consisted of 7 and 8 students, respectively. The experimental group participated in the reality group counseling while the control group attended classes as usual. The research instruments were questionnaires of personal data, family relationships, classroom atmosphere, self-directed learning, and a reality group counseling program. The research design was a randomized control group pretest- posttest design. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test for dependent and independent samples, and f-test.

The results of the study were as follows :

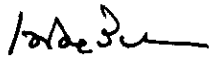
- 1.The total scores and each dimension score of self directed learning of the 70 second level students were average.
- 2.Statistically significant differences in self-directed learning of the second level students were found when grouped according to the differences in gender, educational levels, family relationships, and classroom atmosphere at .05 level.
- 3.The self-directed learning of the students participated in the reality group counseling program significantly increased at .05 level.
- 4.The self-directed learning scores of the students participated in the reality group counseling program were significantly higher than the scores of the control group at .05 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาและพัฒนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ของ
นายชนพล เจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

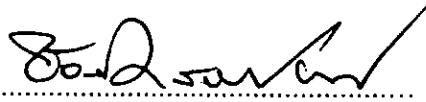
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

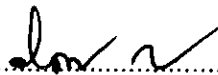
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

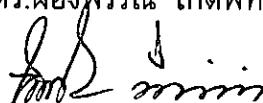
..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จ เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือเอาใจใส่ดูแลและให้ความหวังโยจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาที่ท่านมีให้เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงแก้ไขทำให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้กำลังใจ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนได้อบรมกิริยามารยาทให้สมกับคำว่า มหาบัณฑิตให้กับผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ อาจารย์ สุวพัทธ์ ไกยเลิศ และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ และคณะครู นักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือและให้กำลังใจในการทำการวิจัยในครั้งนี้จนทำให้งานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อสมเด็จ คุณแม่คำ เจ็ดเจริญ ครอบครัวรวมทั้งญาติพี่น้องทุกคนและขอขอบคุณ คุณศักดิ์ นุชจิโน ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้คุณความดี ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับ บิดามารดา และคณาจารย์ที่เคารพทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนประสิทธิประสาทวิทยาการความรู้และปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้กับผู้วิจัย

ธนพล เจ็ดเจริญ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
	ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ... ..	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
	สมมุติฐานการวิจัย.....	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	13
	ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	13
	ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	17
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	19
	องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	20
	ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	21
	หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	25
	ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	27
	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	28
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	33
	งานวิจัยในประเทศ.....	33
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	36
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	38
	ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	38
	จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	41
	ปรัชญาของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	43
	หลักพื้นฐานในการของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	44
	การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) พลังในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม.....	49
บทบาทของผู้นำกลุ่ม.....	50
บทบาทของสมาชิกในกลุ่ม.....	51
ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	52
ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	54
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	54
งานวิจัยในประเทศ.....	54
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	55
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	55
ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	55
ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐาน.....	56
จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	59
หลักการและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	61
บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	71
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	71
งานวิจัยในประเทศ.....	72
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	74
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	47
วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	89
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	121
ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน.....	121
วิธีดำเนินการวิจัย.....	121
สรุปผลการทดลอง.....	126
อภิปรายผลการทดลอง.....	127
ข้อเสนอแนะ.....	130
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก.....	140
1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น.....	142
2. แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว.....	142
3. แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน.....	144
4. แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	146
ภาคผนวก ข.....	153
1. ตารางโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง.....	154
2. รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง.....	193
3. เพลงและปริศนาคำทายที่ใช้ในการให้คำปรึกษา.....	218
4. กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการให้คำปรึกษา....	219
5. ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	229
6. ตัวอย่างแบบประเมินผลการปฏิบัติตามแผน.....	233
ภาคผนวก ค	234
1. จดหมายของเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	235
2. จดหมายขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือ.....	236
3. จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	237

ภาคผนวก ง	238
1. แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพใน ครอบครัว.....	239
2. แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียน การสอน.....	240
3. แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วย การนำตนเอง... ..	241
ประวัติย่อผู้วิจัย	242

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design.....	87
2 จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	93
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม.....	94
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน และโดยรวม.....	95
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน และโดยรวม.....	95
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน และรายข้อ.....	96
7 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน.....	100
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน และโดยรวม.....	101
9 วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีระดับชั้นแตกต่างกันโดยรวมและรายด้าน.....	102
10 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามระดับชั้น.....	103
11 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง จำแนกตามระดับชั้น ..	103
12 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนกตามระดับชั้น.....	104
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม.....	105

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้าน.....	106
15	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามสัมพันธภาพ ภายในครอบครัว.....	107
16	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง จำแนกตาม สัมพันธภาพภายในครอบครัว.....	108
17	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตาม สัมพันธภาพภายในครอบครัว.....	109
18	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนกตามสัมพันธภาพภายในครอบครัว	110
19	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนที่มี บรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันพิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน และโดยรวม.....	111
20	วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันพิจารณาโดยรวม และรายด้าน	112
21	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามบรรยากาศการเรียน การสอน.....	113
22	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง จำแนกตามบรรยากาศการเรียน การสอน.....	114

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพจำแนกตามบรรยากาศ
การเรียนการสอน..... 115
- 24 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนรู้และการ
แก้ปัญหาจำแนกตามบรรยากาศการเรียนการสอน..... 116
- 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงกับนักเรียน
กลุ่มควบคุม..... 117
- 26 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้
ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4 ด้านและโดยรวม..... 117
- 27 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตาม
องค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4 ด้านและโดยรวม..... 118
- 28 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการ
ให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงกับ นักเรียนกลุ่มควบคุม..... 119

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

- 1 แบบจำลอง PRO model (Personal Responsibility OrientationM)..... 16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ทุกคนเกิดมาจะต้องมีการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถในการที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า การศึกษานี้เป็นเรื่องของคนทุกคน และไม่ใช่ว่าระยะเวลาหนึ่ง เป็นหน้าที่โดยตรงในระยะเดียว ไม่ใช่อย่างนั้น ตั้งแต่เกิดมาก็ต้องศึกษา เติบโตขึ้นมาก็ต้องศึกษา เมื่อออกไปทำหน้าที่การงานก็ต้องศึกษาต่อไปเหมือนกัน มิฉะนั้นคนเราก็คงอยู่ไม่ได้ แม้จบปริญญาเอก แล้วก็ต้องศึกษาตลอดไป หมายความว่า การศึกษาไม่มีสิ้นสุด (พระบรมราโชวาทในวาระสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีที่ 24(3) : 2) จากพระราชดำรัสดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการศึกษาคือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพราะจะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งตัวบุคคลและพัฒนาทั้งสังคม (เจริญ ไวรวัจนกุล. 2532 : 91) ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีความสำคัญมากสำหรับการพัฒนา สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรกคือ การวางรากฐานการศึกษาให้เยาวชน เพราะการศึกษาจะเป็นกุญแจสำคัญ ในการผลิตกำลังคนให้กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความคิดและการแก้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า “การศึกษา” เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง เมื่อการศึกษามีบทบาทต่อการพัฒนาคน ดังนั้น การศึกษาที่เอื้อต่อสภาพสังคมไทยในอนาคต จึงต้องเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาตัวบุคคล ครอบครัวยุคใหม่ ส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่บุคคลจะได้รับนั้น โดยเน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ รู้จักคิด วิเคราะห์ พอใจและใฝ่รู้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2539 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคม และคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาสังคม และการพัฒนาอื่น ๆ การพัฒนาคน หมายถึง การพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม ของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาและสังคมแห่งชาติ. 2538 : 3 – 7) ความมุ่งหวังดังกล่าวที่จะนำไปสู่สังคมที่พึงประสงค์นั้น การศึกษานับเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุดเพราะการวางรากฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับอุดมคติที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถเปลี่ยนคนในสังคมนั้นๆ ให้เป็นไปในกรอบที่พึงประสงค์ได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2538 : 20)

การศึกษาที่มุ่งพัฒนาตัวบุคคลเป็นสำคัญ โดยเน้นที่ระบบการศึกษาที่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลส่งเสริมบุคคลให้มีการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2538 : 32) รวมทั้งให้บุคคลได้รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539 : 50) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 8 ที่ว่าการศึกษาต้องมุ่งเน้นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ มีลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่เรียน รู้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (ลาวัณย์ ทองมนต์. 2541 : 1) นอกจากนี้ระบบการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 เป็นระบบการศึกษา ที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยอาศัยรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการศึกษาที่จัดตามแนวระบบโรงเรียนและการศึกษาเกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 11) โดยให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง ในรูปแบบและวิธีที่หลากหลายต่อไปได้ และรักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร และสังคมแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเน้นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานแทนการการติดตามศักยภาพของผู้จัดหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิที่ประชาชนพึงได้รับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยเหตุนี้สังคมจึงให้ความสำคัญต่อประโยชน์ที่ได้รับการศึกษาเป็นอย่างมากและมีความคาดหวังว่า จะนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาสังคม (ยุทธศักดิ์ สมแสน. 2536 : 69) โดยเฉพาะการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาท และหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ภาษาศาสตร์ เทคโนโลยี มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2535 : 1)

จากการประเมินสภาพการเรียนรู้การสอนในปัจจุบัน อาจจะพิจารณาจากข้อคิดเห็นของนักคิด นักพัฒนา รายงานการวิจัย การติดตามผล ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (เกษมา วรวรรณ ณ อุรุยา. 2539 : 4) นักคิดและนักพัฒนาได้แสดงความห่วงใยคุณภาพของเด็กและเยาวชนไทย นอกจากนั้นรายงานการศึกษา “ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ” (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2539 : 11) ได้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาจากฐานที่สำคัญของปัญหาทั้งปวงคือ เรื่องคุณภาพของคน การดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมตั้งแต่วัยแรกเกิดมาตามลำดับนั้น ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ในปี พ.ศ. 2538 กรมวิชาการ ได้ประเมินประสิทธิผลหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (กรมวิชาการ. 2538 : 1) ด้วยการใช้ข้อมูลสอบภาคปฏิบัติ ประเมินคุณภาพนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนหลักสูตรใหม่ ข้อมูลที่ได้รับพอจะสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ กระบวนการคิด การแก้ปัญหาและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม อาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนหนึ่งที่พัฒนาไปในระดับดี แต่ยังมีเด็กเป็นจำนวนมากที่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง นอกจากความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแล้วยังมีความแตกต่างระหว่างคุณภาพระหว่างพื้นที่ที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนและต่อเนื่องจากการประมวลผลการเรียนรู้นักเรียนในปัจจุบันที่เกิดขึ้นย่อมชี้ให้เห็นว่ายังมีช่องว่างที่จะต้องพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแต่ในขณะเดียวกันได้เริ่มมีความตระหนักในความจำเป็นและมีความพยายามที่จะแสวงหาแนวทางปรับปรุงทางเลือกใหม่ ๆ ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา การเรียนการสอนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนค้นคว้าด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพราะเด็กในระดับประถมศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นในการกระทำและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งมีความต้องการความสำเร็จเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 682)

ดังนั้นการสอนของครูจึงควรให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนเปิดโอกาสให้ได้ฝึกการใช้ภาษา ได้คิดอย่างอิสระมีเหตุผล มีความรับผิดชอบและรู้จักการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่คนเราอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มในสังคม การเรียนรู้จึงควรให้ผู้เรียนรู้จักการค้นพบด้วยตนเอง (อุทัย เพชรช่วย. 2528 : 27- 30) และส่วนตัวของผู้เรียนควรจะมีคุณลักษณะบางประการคือ มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหรือคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หากทราบระดับองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของแต่ละบุคคลในระดับใดก็ได้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถสร้างสภาพเอื้อและสนับสนุนให้บุคคลมีระดับที่เพิ่มขึ้นได้อันจะนำไปสู่การประสบผลสำเร็จทางการศึกษา (ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์. 2537 : 5)

จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ถ้านักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก็จะมีพื้นฐานการเรียนที่ดีสามารถเรียนเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วเพราะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ โดยผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการกำหนดกิจกรรมการเรียน ซึ่งอาจเกิดได้จากการใช้บทเรียนสำเร็จรูป การอ่าน การคิด การทดลองปฏิบัติ หรือการค้นคว้าด้วยตนเอง (สุรกุล เจนอบรม. 2532 : 58) รวมทั้งเน้นในเรื่องที่ผู้เรียนจะช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มในความอยากรู้อยากเห็นแล้ววางแผนการศึกษาด้วยตนเองไปจนจบกระบวนการการเรียนรู้ ซึ่งคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองมิได้มีอยู่ในตัวทุกคน แต่เป็นสิ่งที่สามารถสร้างขึ้นและพัฒนาได้ (สมคิด อิศระวัฒน์. 2541 : 1) ดังที่ กลูกิลีเอลมีโน (Guglielmino. 1977 : 1-7) แห่งมหาวิทยาลัย

จอร์เจีย ได้ทำการศึกษาไว้ โดยแบ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่

1. การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน (Openness to Learning Opportunities)
2. เชื่อว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดี (Self Concept as an Effective Eearner)
3. มีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน (Initiative and Idependent In-Learning)
4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง (Informed Aeeceptance of – Responsibility For one 's own Learning)
5. มีความรักที่จะเรียน (Love of Learning)
6. มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
7. มองอนาคตในแง่ดี (Positive Oricntation of the Future)
8. มีทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา (Activity to Use Basic Study Skillsand Problieum – Solvin Skills)

ด้วยทางโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ มีนโยบายที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการแสวงหาข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน รักการเรียน รู้จักการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องสื่อการเรียนรู้ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์และมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รู้และมีผู้มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนจะนำไปสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป จากประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอนนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ พบว่านักเรียนส่วนมากยังให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดหรือห้องศูนย์สื่อการเรียนน้อยมาก สังเกตได้จากเวลาตอนเช้าที่มาถึงโรงเรียนก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติหรือเวลาพักเที่ยงนักเรียนส่วนมากจะวิ่งเล่นหรือหยอกล้อกัน มีนักเรียนเป็นส่วนน้อยที่เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้ บางคนเข้าไปในห้องสมุดเพื่อพูดคุยหรือหยอกล้อกัน ผู้วิจัยได้สังเกตนักเรียนเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติหน้าเสาธงในแต่ละวันครูเวรจะนำข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ มาเล่าให้ฟังนักเรียนส่วนมากจะพูดคุยกันไม่สนใจฟัง เมื่อครูก็ตอบไม่ได้ หรือถ้าถามถึงเหตุการณ์บ้านเมืองนักเรียนก็จะไม่รู้ ไม่ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารต่าง ๆ เมื่อครูแนะนำหรือชี้แนะก็จะไม่สนใจฟัง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนและครูแนะแนวโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีพฤติกรรมการเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา เช่น เวลาครูสอนหรืออธิบายเนื้อหาวิชาที่เรียนจะคุยกันไม่สนใจฟัง บางคนก็เล่นหรือหยอกล้อกัน เมื่อครูถามก็จะนั่งเงียบตอบคำถามไม่ได้ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เมื่อเพื่อนตอบหรือครูแนะนำก็จะไม่ฟัง นอกจากนี้เวลาครูมอบหมายงานให้ทำและให้ส่งงานและการบ้าน นักเรียนโดยเฉลี่ยห้องหนึ่ง ประมาณ 30 คน จะส่งงานหรือ

การบ้านที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดเวลาประมาณ 18 คน ที่เหลือไม่ส่งเมื่อถามส่วนใหญ่ก็จะตอบว่าลืมทำ ชี้แจง และที่เหลือบอกว่าตนเองเรียนไม่เก่งก็เลยทำไม่ได้ ในบางครั้งครูมอบหมายให้เตรียมวัสดุหรืออุปกรณ์มาทำงานประดิษฐ์รวมถึงอุปกรณ์การเรียน เช่น ไม้บรรทัด สมุด หนังสือ ยางลบ มาให้พร้อม นักเรียนส่วนมาก ไม่เตรียมอุปกรณ์มาให้พร้อม ผู้วิจัยเคยถามนักเรียนว่าเพราะอะไรจึงเตรียมอุปกรณ์มาไม่พร้อมที่จะเรียน ได้คำตอบว่า ลืม ไม่มี ชี้แจง ถือ พ่อแม่ไม่มีเงินซื้อให้ ในกรณีที่ไม่มีจริง ๆ ทางโรงเรียนได้ช่วยเหลือโดยจัดหาให้โดยให้ยืมใช้ เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องนำส่งคืนบางคนไม่นำส่งคืน และทำลาย บางคนโทษเพื่อนบอกว่าเพื่อนยืมไปแล้วไม่นำมาคืน บางคนบอกว่าเพื่อนแอบเอากลับบ้าน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ว่าเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วคิดจะทำอย่างไรต่อไป นักเรียนบอกว่าไม่อยากจะเรียนต่อเพราะเรียนไม่เก่ง อ่านเขียนหนังสือก็ไม่ค่อยออก คิดคำนวณก็ไม่เก่ง เวลาทำการบ้านส่วนมากจะทำไม่ได้และไม่รู้จะทำอย่างไร ไม่กล้าถามครูและเพื่อน จึงไม่ได้ส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ความสามารถพิเศษก็ไม่มี อีกทั้งผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ก็จะได้รับคำตอบเหมือนกันคือนักเรียนมองตัวเองว่าเรียนไม่เก่ง ทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายไม่ได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ซึ่งได้รับทราบว่าได้เด็กส่วนมาก เชื่อว่าตนเองเรียนไม่เก่ง ไม่มีความสามารถในการอ่าน เขียน หรือคิดคำนวณ ไม่มีทักษะในการคิดแก้ปัญหา สังเกตได้จาก เมื่อครูขออาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องตอบคำถามหรือร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนหรือให้แสดงออกนักเรียนจะไม่กล้าร่วมแสดงความคิดเห็นจะนั่งเงียบประมาณ 55 คน และอีก 15 คนจะบอกว่าอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่ได้ ตอบไม่ได้ อาย กลัวเพื่อนล้อ ต้องรอให้ครูคอยเฉลยหรือแนะนำ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
4. ด้านสามารถใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหาเพราะการศึกษาในช่วงนี้ถือได้ว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จะทำให้นักเรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอันจะส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนและช่วยครูในด้านการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
4. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบแนวทางในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนและผลของการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและช่วยให้ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 70 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน

ตอนที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน และคัดเลือกนักเรียนมาจำนวน 15 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกจากนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมกลุ่มทดลองที่ต้องเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริง จำนวน 7 คนและขออาสาสมัครเข้ากลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1.1 เพศ

1.1.2 ระดับชั้น

1.1.3 สัมพันธภาพภายในครอบครัว

1.1.3 บรรยากาศการเรียนการสอน

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

ตอนที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

2.2 ตัวแปรตาม คือ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้

2.2.2 พร้อมที่จะรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง

2.2.3 มีความคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

2.2.4 มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและ

การแก้ปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง ลักษณะที่นักเรียนเกิดความสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้ โดยเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ได้แก่ มีการพูดคุยโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่เรียนและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร สารความรู้จากวิทยุ เข้าศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ห้องสื่อการเรียนรู้ และยอมรับฟังคำแนะนำจากผู้อื่น

1.2 ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ การตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เตรียมอุปกรณ์การเรียนในแต่ละวิชามาให้พร้อม และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

1.3 การมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ที่เรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง

1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ สามารถใช้ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน คิดคำนวณและแก้ปัญหาในเรื่องที่เรียนได้

2. เพศ หมายถึง เพศของนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

3. ระดับชั้น หมายถึง ระดับของชั้นเรียนของนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6

4. สัมพันธภาพภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่สมาชิกภายในครอบครัวปฏิบัติต่อกันอย่างสม่ำเสมอและเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การพูดคุยกัน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างมีความสุข

5. บรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง สภาพบรรยากาศที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ได้แก่ สภาพห้องเรียนที่สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก สภาพห้องสวยงาม มีสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และวิธีสอนของครูด้วย

6. โปรแกรมการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง กระบวนการที่จะช่วยเหลือและพัฒนานักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตาม ทฤษฎีเผชิญความจริง ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยวิธีการดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับ นักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง โดยการใช้กิจกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคย ความ ไว้วางใจ เข้าใจ เกิดความอบอุ่น และเป็นกันเอง ยอมรับในตัวของผู้ให้คำปรึกษา และยอมรับซึ่ง กันและกัน ตลอดจนมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาความพร้อมใน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้อธิบายให้นักเรียนทราบถึงความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียน บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ตลอดจนระยะเวลา และสถานที่ใน การรับคำปรึกษา

6.2 ขั้นดำเนินการ ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้อธิบายให้นักเรียนทราบถึงความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักเรียน บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มให้คำปรึกษา ตลอดจนระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

6.2.1 สสำรวจพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกเกี่ยวกับ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในปัจจุบัน ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้สำรวจ พฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้าน การเปิดใจรับ โอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพและด้านสามารถใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ที่นักเรียนต้อง ปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้สำรวจตนเองและรับรู้สิ่งที่ต้องการปรับเปลี่ยนแล้ว ในระหว่างการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก ของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอความคิดเห็น และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก ในกลุ่ม

6.2.2 ประเมินพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองในปัจจุบัน ในขั้นนี้เป็นการให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมิน พฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนตาม สภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนได้ มองเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้ดีขึ้นใน ระหว่างการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก ของเพื่อน สมาชิกพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอความคิดเห็น และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก ในกลุ่ม

6.2.3 วางแผนการปฏิบัติ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมาย ว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในปัจจุบันอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ และกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติที่มีขั้นตอนชัดเจน ซึ่งการวางแผนการปฏิบัติ นั้น จะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตความสามารถของนักเรียนซึ่งสามารถปฏิบัติได้ และมีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน และนักเรียนเต็มใจที่จะปฏิบัติ ในระหว่างการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มซึ่งมีโอกาสได้สะท้อนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอความคิดเห็น ตลอดจนให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในการวางแผนการปฏิบัติ

6.2.4 ปฏิบัติตามแผน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงใจที่จะปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ต่อจากนั้นจึงนำคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้ดีขึ้น และหลังจากการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะมอบหมายให้นักเรียนกลับไปบันทึกสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติลงในแบบประเมินตนเอง แล้วนำผลกลับมาอภิปรายในกลุ่ม และปฏิบัติพร้อมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในขั้นตอนต่อไป

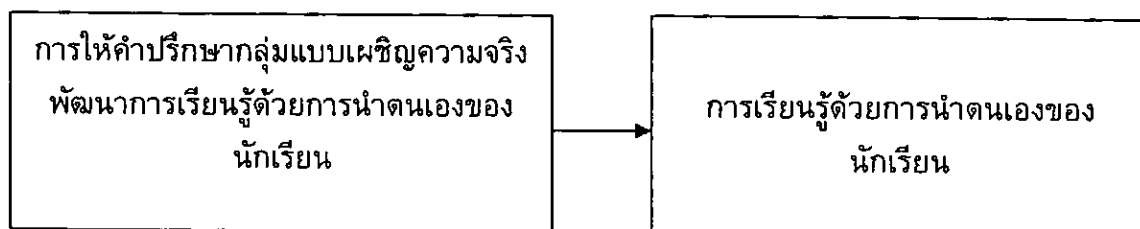
6.2.5 ติดตามผลของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนในกลุ่ม ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้ แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะให้นักเรียนทบทวนตนเองแล้วลองปฏิบัติใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้ ก็จะให้นักเรียนค้นหาสาเหตุและวางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ โดยผู้วิจัยและสมาชิกคนอื่น ๆ จะคอยให้กำลังใจในการปฏิบัติตามแผน

6.3 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะให้นักเรียนสรุปถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง และได้สรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ตลอดจนวิธีการในการที่จะจัดการกับปัญหาด้วยตัวเอง โดยได้รับคำแนะนำตลอดทั้งการเสนอแนะจากเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มที่ร่วมปรึกษาปัญหาร่วมกัน อันจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข จากนั้นมีการนัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มในครั้งต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แนวคิดในเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของกลุ่ลีเอลมีโน (Guglielmino, 1977 : 1- 7) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
 - 1.1 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้
 - 1.2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
 - 1.3 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
 - 1.4 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหา
2. การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอนต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน
2. นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.5 ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.6 หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.7 ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1.8 การส่งเสริมและพัฒนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.1 ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.3 ปรัชญาการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.4 หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.5 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา
 - 2.1.6 พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.7 บทบาทของผู้นำกลุ่ม
 - 2.1.8 บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่ม
 - 2.1.9 ขั้นตอนในการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.1.10 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม

- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.2.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1.1 ความเป็นมาของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
 - 3.1.3 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1.4 หลักการและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1.5 บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.2.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.1.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นคำที่ถอดมาจากภาษาอังกฤษว่า "Self-Directed Learning" ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

โนว์ (Knowles.1975 : 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ การเลือกและเสริมแผนการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความต้องการเรียนรู้ การเลือกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

สกาเกอร์ (Skager.1978 : 114) กล่าวว่า การนำตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในลักษณะเฉพาะบุคคลและในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน

บาวด์ (Boud.1982 : 27) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการที่ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ที่มาจากความต้องการของตนเอง มีทิศทางการทำงานและ

ความรับผิดชอบในงานของตน ไม่ว่าจะสถานการณ์การเรียนรู้เช่นใด และระดับอายุของผู้เรียนจะเป็นเท่าใด

กริฟฟินส์ (Griffin.1983 : 153) กล่าวว่า การนำตนเองเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองและความสามารถในการวางแผนปฏิบัติการและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

บริคฟริน (Brookfield.1984 : 61) สรุปการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ว่า หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนในด้านเนื้อหาและวิธีการเรียน โดยอาจขอความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนด และใช้หนังสือประกอบการเรียนหรือบทความต่าง ๆ จากบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเลือกวิธีการประเมินผลการ

สุนทร แก้วลาย (2521 : 8) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง การรู้จักค้นคว้าและเลือกเรียนสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง นอกเหนือไปจากการเรียนด้วยตนเอง

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2524 : 6) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง ขบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เช่น เพื่อน ครู โดยมีการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของตนเอง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน หาแหล่งวิทยาการ เลือกวิธีและกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนของตนเอง เป็นองค์ประกอบสำคัญ

สมบุรณ์ ศาลยาชีวิน (2526 : 261) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง การชวนขยายที่จะศึกษาต่อด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีผู้ใดมาบังคับเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากใจรัก ใจชอบ เพื่อความพึงพอใจที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดจากแรงจูงใจภายในของบุคคล

นรินทร์ บุญชู (2532 : 16) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง กระบวนการศึกษาของบุคคล เริ่มจากมีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ มีทักษะในการศึกษา ค้นคว้า และมีการวัดและประเมินผลตนเองตลอดเวลา

สุวรรณา ยะการ (2533 : 19) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลอื่น โดยผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ แยกแยะแจกแจง แหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นคนและอุปกรณ์ คัดเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลด้วยตัวเอง

สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2539 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการศึกษาของบุคคลนั้น มีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ เลือกแหล่งข้อมูล เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลด้วยตนเอง

พิทักษ์ อักษร (2540 : 6) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง กระบวนการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนสามารถคิดริเริ่มด้วยตนเอง วิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียน กำหนดวิธีการที่จะใช้ในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งหาเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้นด้วย โดยอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น การเรียนรู้ของบุคคลไม่ได้เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในระบบเท่านั้น หากแต่การเรียนรู้สามารถเกิดได้ในสถานการณ์ต่อไปนี้

1. การเรียนรู้โดยบังเอิญ (Random or Incidental Learning) เป็นผลพลอยได้จากเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลได้เข้าไปสัมผัสและรับรู้โดยมิได้เจตนา

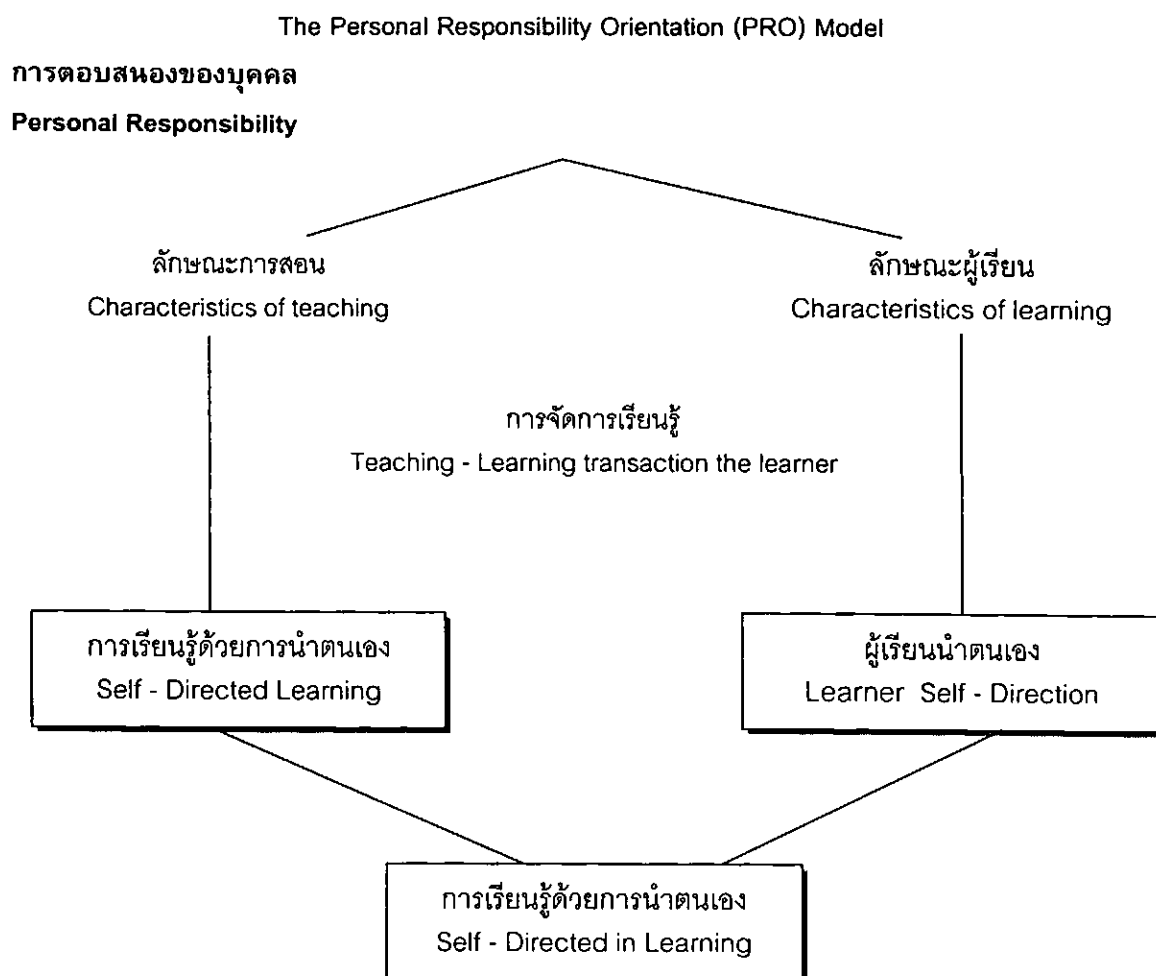
2. การเรียนรู้จากกลุ่ม (Collaborative Learning) เป็นการเรียนรู้จากสังคม กลุ่มเพื่อน เช่น การพบปะพูดคุย การถ่ายทอดทางความคิด และประสบการณ์จากกลุ่มเพื่อนที่ได้สัมผัสและถ่ายทอดมา

3. การเรียนรู้ตามระบบการจัดการศึกษา (Provider Sponsored) คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งมีกลุ่มบุคคลจัดทำกับดูแล มีการประเมินผล และให้การรับรองคุณวุฒิ

4. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการเรียนที่เกิดจากความอยากรู้ อยากเรียน ซึ่งผู้เรียนจะวางแผนการเรียนด้วยตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในสถานศึกษาเสมอไป และอาจเกิดขึ้นจากการเรียนรู้โดยบังเอิญ หรือจากกลุ่ม ซึ่งประกอบขึ้นภายใต้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอันเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในอำนาจความนึกคิด (Conscious Act) อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลนั้น (สมจิต อิศระวัฒน์. 2532 : 74-74)

บอรรถเค็ทและเฮทสดรา (สุนทร สุทองหล่อ. 2542 : 32-33 ; อ้างอิงจาก Brockett and Hiemstra. 1991 : 24-25) ได้นำเสนอ แนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองออกเป็น 2 นัย แต่ก็มี ความใกล้เคียงกันทั้ง 2 มิติ คือ มิติแรก การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Direction Learning) จะเป็นบุคลิกภาพของบุคคลในการนำตนเอง (Learner Self-Direction) จะเป็นบุคลิกลักษณะของผู้เรียนที่มีการนำตนเอง ทั้งนี้ได้นำเสนอแบบจำลอง PRO model (Personal Responsibility Orientation Model) ดังนี้

Factors within the social contest

ภาพประกอบ 1 แสดงแบบจำลอง PRO Model

บอแรกเค็ท และ เฮมสตรา (สุนทร สุทองหล่อ. 2542 : 13 - 38 ; อ้างอิงจาก Brockett and Hiemstra. 1991 : 26 - 33) ได้อธิบาย PRO Model ไว้ดังนี้

การตอบสนองของบุคคล (Personal Responsibility) หมายถึง ความรับผิดชอบทางด้านความคิด และการกระทำของบุคคล เลือกกระทำอย่างมีเหตุผล บุคคลสามารถกระทำในวิถีทางที่ตนเองปรารถนา วิถีทางเหล่านี้ คือ บริบทของการเรียนรู้ บุคคลมีความยินดีในการควบคุมการเรียนรู้ของเขาที่ได้กำหนดความสามารถในการชี้นำตนเอง ผู้เรียนมีทางเลือกในการชี้นำตนเองในฐานะที่เป็นผู้เรียน และมีความรับผิดชอบสำหรับการยอมรับผลที่จะตามมาจากการกระทำของตนในฐานะที่เป็นผู้เรียน

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) มองในแง่กรรมวิธีการเรียนการสอนเป็นกระบวนการ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านการวางแผนการนำไปปฏิบัติ และประเมินผล เป็นองค์ประกอบภายนอกของตัวผู้เรียน

บุคลิกในการนำตนเอง (Self-Directed Learning) คือ ผู้เรียนมีการนำตนเองเป็นบุคลิกลักษณะของบุคคล เป็นองค์ประกอบภายในของผู้เรียน

ระดับการนำตนเองของบุคคล (Self-Direction in Learning) เป็นการนำตนเองในการเรียนรู้เกิดขึ้นจากองค์ประกอบภายในและภายนอกตัวผู้เรียนประกอบกันขึ้น ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนอาจขยายออกไปได้ถ้าจัดสถานการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น มีการจูงใจให้บุคคลมีการนำตนเองที่สูงขึ้น และได้รับประสบการณ์ที่เอื้อต่อการนำตนเอง ก็จะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้สูง เช่นเดียวกัน หากผู้เรียนมีการนำตนเองต่ำ ถ้าได้รับโอกาสที่เอื้ออำนวยจะประสบความสำเร็จ ดังนั้น ผู้สอนอาจมีบทบาทโดยตรงมากยิ่งขึ้น

ความสัมพันธ์ของสังคม (Social Context) เป็นองค์ประกอบที่ล้อมรอบองค์ประกอบต่าง ๆ อยู่ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สามารถแยกออกไปจากบริบทของสังคมที่ผู้เรียนเกี่ยวข้องได้ สภาพแวดล้อมของสังคมมีผลต่อกิจกรรมต่าง ๆ บริบทของสังคมจะกำหนดขอบเขตในกิจกรรมการนำตนเองที่แสดงออกมา จากความหมายตามที่นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้นิยามไว้ ซึ่งเป็นความหมายที่เป็นไปในทางเดียว แต่ก็มี ความหมายโดยรายละเอียด แตกต่างกว้างออกไป ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ การคิดสร้างสรรค์ในกระบวนการศึกษาของบุคคล เริ่มจากความตั้งใจที่อยากจะเรียนรู้ อันเกิดจากแรงขับภายในของแต่ละบุคคลในการที่จะกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง อันได้แก่ การกำหนดเป้าหมายวิธีการเรียนรู้ เลือกแหล่งข้อมูลที่จะศึกษารวมทั้งการวัดและประเมินผลด้วยตนเอง

จากความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง ลักษณะการเรียนรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกิดจากความสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้ โดยเปิดใจรับโอกาสที่เรียนรู้ รักที่จะเรียน มองอนาคตในแง่ดี พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีความเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และแก้ปัญหา มีอิสระในการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์

1.1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในปัจจุบัน ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติในเรื่องนี้ไม่ใช่ปรากฏการณ์ใหม่ เพราะบุคคลสำคัญในอดีต เช่น โสเครตีส อับราฮัม ลินคอล์น ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เป็นผู้ประสบความสำเร็จมาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและยังมีบุคคลอีกมากมายที่มีลักษณะเช่นนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ชาวพุทธทราบดี และคำสอนของพระพุทธองค์ก็เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ

การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการแสวงหาข่าวสารต่าง ๆ ได้ทันต่อเหตุการณ์ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาของตนเองในระดับสูงขึ้นไป แต่มีข้อเท็จจริงที่น่าวิตกคือ นักศึกษาส่วนใหญ่รู้เพียงวิธีที่จะรับการถ่ายทอดความรู้จากครู อาจารย์ มากกว่าที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนั้น สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้มากยิ่งขึ้น

โนว์ (Knowles .1975 : 15 – 17) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ดังนี้

1. คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเอง จะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า คนที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ครูคอยถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจ สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสอนแต่เพียงอย่างเดียว

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือ เมื่อตอนยังเด็กเป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพาผู้อื่น ต้องการผู้ปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนได้ เมื่อเติบโตมีพัฒนาการขึ้นก็ค่อย ๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพิงผู้ปกครอง ครูและผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปตามสภาพที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเอง และชี้นำตนเองได้มากขึ้น

3. พัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษา มีหลักสูตรใหม่ มีห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่จัดแก่นักเรียนนอกมหาวิทยาลัยเปิดอื่น ๆ อีกรูปแบบของการศึกษาเหล่านี้ ล้วนผลักภาระความรับผิดชอบไปที่ผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนด้วยการนำตนเอง

4. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคลเผ่าพันธุ์มนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกใหม่ที่แปลกไปกว่าเดิม ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงเช่นนี้ เป็นเหตุผลไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2524 : 5) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของชีวิต ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับสภาพความแตกต่างของบุคคล เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน และเป็นการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้อง

กับ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2526 : 262) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่าเป็นลักษณะการเรียนรู้ที่นักการศึกษาพึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียนมากที่สุด เป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของการให้การศึกษาแก่เด็กหรือผู้ใหญ่ นอกจากนี้แล้วงานวิจัยของ ทัฟ (กรมวิชาการ. 2531 : 99 ; อ้างอิงมาจาก Tough. 1979 : 69) พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้นำตนเองในการเรียนรู้ และบุคคลเหล่านี้ จะมีลักษณะเป็นผู้มีความอยากรู้อยากเห็น และมีความเชื่อมั่น กล้าเปิดเผยตนเองอย่างแท้จริง บุคคลเหล่านี้พยายามบรรลุเป้าหมายสำคัญ ๆ ได้รับแรงกระตุ้นจากอุปสรรค และอุปสรรคจะไม่เป็นสิ่งที่กีดขวาง ด้านการจัดการปฏิบัติ และการนำตนเองในเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะเป็นผู้สังเกต และประมาณการเกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบันของนักเรียน ให้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์จากนั้นจะวางแผน และดำเนินการวางแผนโปรแกรมการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน โดยเฉพาะผู้ที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับต่ำ และอาจสรุปได้ดังเช่น การ์ดเนอร์ (สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2524 : 39 ; อ้างอิงจาก Gardner) ได้กล่าวว่า "...โลกเรานี้เปรียบได้เสมือนห้องเรียนขนาดใหญ่จุดหมายปลายทางของการศึกษา คือ การฝึกฝนให้บุคคลได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากที่สุด

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ และจะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ในสังคมยุคปัจจุบัน และในอนาคต ซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร ทำให้เกิดการสั่นไหวของข้อมูลข่าวสารอย่างมากมาย ซึ่งสนใจหรือผู้ที่มีคุณลักษณะในการนำตนเองสูงย่อมมีโอกาสในการรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้มาก อีกทั้งเป็นการจำแนกการเรียนรู้ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล เป็นการเรียนรู้ที่เคารพในศักยภาพของผู้เรียน และเป็นการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน โดยยอมรับว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้เพื่อที่จะให้ตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีศักยภาพและมีความสุข

1.1.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ทักษะเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 10 ประการมีดังนี้

1. การชี้นำตนเองเป็นลักษณะที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคนและในสถานการณ์เรียนรู้ทั้งหมด ซึ่งอาจจะมีการชี้นำตนเองในระดับที่มากหรือน้อย
2. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบเป็นหลัก และเป็นผู้ตัดสินใจด้านประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับการวางแผน การนำไปปฏิบัติและการประเมินผล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ตามลำพัง หรือในกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก ที่ผู้เรียนร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเขาเหล่านั้น

3. การชี้นำตนเองในการเรียนรู้ หรือการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง จะเน้นถึงความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลและเชื่อว่าศักยภาพของมนุษย์จะไม่มีวันหมดลง จะต้องมียุ่และสามารถพัฒนาได้ต่อไป

4. มีความเชื่อว่าผลการศึกษาในด้านบวก มาจากการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ เช่น จดจำได้เพิ่มขึ้น สนใจเรียนรู้อย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้น มีความสนใจในวิชามากขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สอนมากขึ้น

5. กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองมีหลายรูปแบบ เช่น การอ่าน การอภิปราย การเขียน การสืบสวนโดยการสัมภาษณ์ การเข้าร่วมการศึกษาเป็นกลุ่ม การทัศนศึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้สอน การใช้คอมพิวเตอร์ หรือแม้กระทั่งวิธีการเรียนด้วยตนเองจากสื่อ

6. ผู้อำนวยการความสะดวกต่อการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาข้อตกลง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นแหล่งความรู้ที่จำเป็นและเชื่อถือได้ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายโอนการเรียนรู้การสอนและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความคิดแบบวิจารณ์

7. มีความเชื่อว่าการชี้นำตนเองเป็นสิ่งที่มีความค่า เป็นวิธีที่ผู้เรียนมีอิสระในการแก้ปัญหา

8. กลุ่มคนหลายรูปแบบสามารถที่จะชี้นำตนเองในการเรียนรู้ได้

9. หากผู้สอนให้ความไว้วางใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ จะทำงานได้อย่างเต็มที่ และแสวงหาประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยคุณภาพสูง

10. การใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองไม่สามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ทั้งหมดได้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนสามารถที่จะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง สามารถที่จะรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองในทุกเรื่องได้ ให้ความร่วมมือในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน นอกจากนี้ยังสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ผู้สอน และกับผู้เรียนด้วยกันได้

1.1.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การเปิดใจรับโอกาสที่เรียนรู้ (Openness to Learning Opportunities) ได้แก่ ความสนใจในการเรียนรู้ ชอบศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด ยอมรับคำติติงในความผิดพลาดของตนเอง แหล่งความรู้มีความดึงดูดใจ

2. มีความรักที่จะเรียนรู้ (Love of Learning) ได้แก่ มีความพึงพอใจใน

การศึกษาหาความรู้ มีความต้องการที่จะเรียนและปรารถนาให้มีเวลามากกว่านี้ มีความสนุกสนานในการค้นคว้า

3. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) ได้แก่ มีความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต ชอบคิดถึงเรื่องอนาคต คิดว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายไม่ใช่สัญญาณ ให้หยุดทำ

4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง(Informed Acceptance of Responsibility for One 'Own Learning) ได้แก่ ยอมรับว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีความฉลาดพอควร มีความพยายามในการทำความเข้าใจในเรื่องที่ยาก ๆ วินิจฉัยได้ว่าต้องการจะเรียนเพิ่มในเรื่องใด

5. มีความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดี (Self Concept as an Effective Learner) ได้แก่ ความสามารถที่จะเรียนเมื่อต้องการที่จะเรียน สามารถค้นหาความรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียนทุกเรื่อง

6. มีทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหา (Ability to Use Basic Skills Problem Solving Skill) ได้แก่ มีทักษะในการอ่าน การฟัง การจำ มีความสนุกกับการแก้ปัญหา และคิดว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย

7. มีอิสระในการเรียนรู้ (Independent in Learning) ได้แก่ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่มีใครบังคับ คิดค้นหาคำตอบได้หลายคำตอบสำหรับคำถามที่น่าสนใจ สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนได้ด้วยตัวเอง

8. มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ (Initiation and Creativity) ได้แก่ สามารถหาแนวทางในการเรียนสิ่งใหม่ ๆ ได้หลายวิธี สามารถคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ได้มากมายที่ไม่เหมือนใครและสามารถนำความคิดไปปฏิบัติให้เกิดผลได้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ คือ เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ รักที่จะเรียนรู้ มองอนาคตในแง่ดี พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง มีความคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา มีอิสระในการเรียนรู้ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.1.5 ลักษณะและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ทัฟ (สมบูรณ์ ศาลาชีวิน. 2526 : 264 – 265) อ้างอิงจาก Tough 1979 : 92 – 93) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนี้เป็นลักษณะที่จะพบได้ทั่วไป แต่สำหรับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จสูงในการเรียนด้วยตนเองจะมีลักษณะพิเศษ ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายของการกระทำไว้ชัดเจน
2. รู้จักเลือกใช้ความรู้ และทักษะที่เหมาะสม

3. วางแผนการเรียนรู้อย่างดี
4. เรียนได้โดยไม่สุดกำลังความสามารถ
5. ความมุ่งมั่นพยายามที่จะพัฒนาศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ของตนและมีความอยากรู้อยากเห็น ขณะเดียวกันคนเหล่านี้ยังชอบที่ตนเองทำอยู่
6. เข้าใจและยอมรับในคุณลักษณะของตนเองและไม่พอใจกับสภาพของตนในปัจจุบัน
7. มีความเชื่อมั่น กล้าหาญ ที่จะเปิดเผยตนเอง
8. มีความสนใจอย่างมีทิศทางแน่ชัด
9. เป็นผู้เลือกอาชีพและกิจกรรมของตนเอง
10. ไม่ได้ถูกบังคับหรือถูกกดดันจากภายนอก
11. เป็นผู้ที่มีความผูกพันหรือยึดมั่นต่อจุดหมายของชีวิต
12. ต่อสู้บากบั่นเพื่อจะบรรลุเป้าหมายสำคัญบางประการ
13. มีความหมายพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง
14. เป็นผู้ที่มีผลงานและประสบผลสำเร็จ
15. สามารถคบหาสมาคมกับเพื่อน รักใคร่ได้อย่างจริงจังได้อย่างน้อยสองสามคน

โนว์ (Knowles .1975 : 61) ได้สรุปลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็น 9 ประการ คือ

1. ความเข้าใจในความแตกต่างด้านความคิดเกี่ยวกับผู้เรียนและทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ นั่นคือ ความรู้ความแตกต่างระหว่างการสอนที่ครูเป็นผู้ชี้นำกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ในฐานะที่เป็นบุคคลที่เป็นตัวของตัวเองไม่ขึ้นกับใครและเป็นคนที่สามารถนำตนเองได้
3. ความสามารถที่จะสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ได้ดี เพื่อที่จะใช้บุคคลเหล่านี้เป็นเสมือนสิ่งสะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
4. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างจริง โดยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น
5. ความสามารถในการแปลความต้องการการเรียนรู้ออกมาเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ในรูปแบบที่อาจจะทำให้การประเมิผลสำเร็จนั้นเป็นไปได้
6. ความสามารถในการโยนโยนความสัมพันธ์กับผู้สอน ใช้ประโยชน์จากผู้สอนในการทำให้เรื่องยากง่ายขึ้น และเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ
7. ความสามารถในการหาบุคคล และแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่แตกต่าง

8. ความสามารถในการเลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการและมีความคิดริเริ่มในการวางแผนนโยบายอย่างมีทักษะความชำนาญ

9. ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำผลของข้อค้นพบต่าง ๆ ไปใช้อย่างเหมาะสม

สกาเกอร์ (Skager .1978 : 116-117) กล่าวถึงลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองควรมีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่ยอมรับตนเอง (Self-Acceptance) มีทัศนคติต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนหรือทัศนคติในเชิงบวกต่อตนเอง

2. มีความสามารถในการด้านการวางแผน (Playfulness) ในด้านต่อไปนี้

2.1 สามารถวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง

2.2 วางจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการที่ตั้งไว้

2.3 มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้

3. มีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจอยู่ในด้านต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยปราศจากสิ่งที่ควบคุมจากภายนอก เช่น รางวัล การถูกตำหนิ การลงโทษ และชื่นชอบการเรียนรู้ที่อยู่ภายนอกสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีรูปแบบ และเพื่อที่จะเลื่อนกำหนดหรือดำเนินต่อไปได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

4. มีการประเมินตนเอง (Internal Evaluation) ผู้เรียนที่มีการชี้นำตนเองสามารถที่จะประเมินตนเองหรือยอมรับว่าการที่ผู้อื่นประเมินตนเองก็ได้ และการประเมินสอดคล้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏจริงในขณะนั้น

5. เปิดโอกาสต่อประสบการณ์ (Openness to Experience) ผู้เรียนที่เปิดโอกาสต่อการเปิดประสบการณ์ในกิจกรรมหลายรูปแบบเป็นการสะท้อนให้เห็นการกำหนดการเรียนรู้และการวางแผนเป้าหมาย โดยอาจจะมีเหตุหรือไม่มีก็ได้ในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใหม่ ๆ มีความใคร่รู้ มีความอดทนต่อปัญหาที่ยังสงสัย ชื่นชอบต่อสิ่งที่ซับซ้อน และเป็นการเปิดโอกาสต่อประสบการณ์

6. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้มีความยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย หรือวิธีการเรียน และใช้ระบบเข้าถึงปัญหา ใช้วิธีสำรวจตรวจสอบลองผิดลองถูกซึ่งไม่ได้แสดงให้เห็นถึง การขาดความตั้งใจในการเรียนรู้ความล้มเหลวจะนำมาปรับปรุงไม่ใชการถอยหนี

7. การเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) ผู้เรียนจะมีความผูกพันกับวิธีการ

เรียนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งภายใต้บริบทแวดล้อมที่เฉพาะอย่าง ผู้เรียนสามารถจัดการปัญหา กับเวลาที่กำหนด โดยจะพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ว่ามีคุณค่าและยอมรับได้แค่ไหน อย่างไรก็ตาม การเป็นตัวของตัวเองจะกระทำโดยตัวผู้เรียนเป็นการที่สังคมให้การยอมรับได้

ทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้โดยการนำตนเองที่จำเป็น อาจจะต้องมี 11 ประการ อันได้แก่

1. มีความสามารถในการตัดสินใจว่าจะเรียนเพื่อรับความรู้หรือทักษะอะไร
2. มีความสามารถในการวินิจฉัยความจำเป็นในการเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริงอาจโดยความช่วยเหลือจากครูและเพื่อน
3. มีความสามารถในการแปลความจำเป็นต่อการเรียนรู้ มาเป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แบบที่เป็นไปได้ในการประเมินความสำเร็จ
4. มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงกับครู หรือผู้อำนวยการความสะดวก ผู้ช่วยเหลือหรือที่ปรึกษา และมีความคิดริเริ่มในการใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้ดังกล่าว
5. มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงกับเพื่อนให้เขาช่วยเหลือในฐานะเป็นแหล่งความรู้
6. มีความสามารถในการชี้แจงแหล่งความรู้ที่เป็นบุคคล และวัสดุที่เหมาะสมในแต่ละประเภทของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป
7. มีความสามารถในการเลือกใช้ทักษะยุทธวิธีอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยความคิดริเริ่ม
8. มีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้ให้เป็นประโยชน์เพื่อให้ได้รับความรู้
9. มีความสามารถในการประเมินเกี่ยวกับความก้าวหน้าของงานตนเอง และให้ได้ข้อมูลย้อนกลับแก่คนอื่นได้
10. มีความสามารถในการสืบสวนและรับมือกับอุปสรรคการเรียนรู้
11. มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจขึ้นมาใหม่สำหรับการเรียนรู้ เมื่อขาดแรงจูงใจ

วิทลิน (Brookfield, 1986 : Citing Wittlin) ซึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความเป็นอิสระในการเรียน เป็นผู้ที่จำแนกแยกแยะได้ มีความเป็นอิสระจากสังคม มีการชี้นำภายใน มีความเป็นตัวของตัวเอง และกระบวนการความรู้เ็นึกคิดในการชี้นำตนเองอย่างแรงกล้า

สมคิด อิสระวัฒน์ (2532 : 76) เสนอเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สมัครงใจที่จะเรียนด้วยตนเอง (Voluntarily to Learn) มิได้เกิดจาก

การบังคับแต่มีเจตนาที่เรียนด้วยความอยากรู้

2. ตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง (Self-Resourceful) ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนจะเรียนคืออะไร เป็นผู้จัดการการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนต้องรู้ "วิธีการที่จะเรียน" (Know How To Learn) ผู้เรียนควรทราบขั้นตอนการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าเขาจะไปสู่จุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีจุดเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนจะเป็นกำหนดแนวทางการเรียน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตัวเอง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน การแสวงหาแหล่งวิทยาการ การประเมินผลโดยอาศัยความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนตามสมควร

1.1.6 หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

Gibbons (1980 : 41-46) ได้ศึกษาชีวประวัติของผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงทางด้านการแสดง นักประดิษฐ์ นักสำรวจ นักอักษรศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ และผู้บริหารจำนวน 20 คน ซึ่งไม่ได้รับการศึกษาเล่าเรียนตามชั้นเรียนปกติสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของบุคคลดังกล่าว แล้วนำมาประมวลเป็นหลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. ในการศึกษาด้วยการนำตนเอง ผู้ศึกษาเป็นผู้ควบคุมตนเอง ในขณะที่การศึกษารูปแบบทางการ (Formal Education) จุดควบคุมอยู่ที่สถาบันการศึกษา ตัวแทนหรือสิ่งกำกับการสอนเพื่อให้ศึกษาด้วยตนเอง จะช่วยนักศึกษาให้รู้จักควบคุมสิ่งที่อยู่ภายในตัวเองเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง

2. การศึกษาด้วยตนเอง มักจะเป็นความพยายามที่แน่วแน่ในความรู้อย่างเฉพาะด้านอย่างใดอย่างหนึ่ง มากกว่าการศึกษาหลาย ๆ แขนงวิชา การสอนให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ช่วยให้นักศึกษาสามารถแยกแยะ และมีความชำนาญในกิจกรรมบางอย่างหรือหลายอย่างที่เป็นต่อชีวิต

3. การศึกษาด้วยตนเอง มักจะเป็นการประยุกต์การศึกษา คือ การเรียนรู้เพื่อการนำไปใช้กับงาน การสอนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางทฤษฎีที่สัมพันธ์กับการฝึกฝนทางเทคนิค และการนำไปดัดแปลงใช้อย่างเหมาะสม เป็นการเรียนรู้เพื่อประโยชน์ปัจจุบัน

4. ผู้ศึกษาด้วยตนเอง เป็นคนที่เรียนรู้ด้วยแรงจูงใจของตนเอง นั่นคือการผูกพันตนเองกับเนื้อหาวิชาที่ตนเลือก แม้จะพบว่าเมื่ออุปสรรคก็ตาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความต้องการของตน และมีเป้าหมายของตนเอง มากกว่าที่จะให้ผู้อื่นมาวางเป้าหมาย

5. สิ่งจูงใจสำหรับการศึกษาด้วยตนเอง ได้แก่ ความสำเร็จซึ่งเป็นรางวัล

ที่ประเมินคุณค่าได้โดยตนเอง การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจึงเป็นการให้ประสบการณ์เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รู้จักวางแผน และการเลือกใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการที่จะทำงานให้งานนั้นสำเร็จ

6. ผู้ศึกษาด้วยตนเอง มักจะตัดสินใจใช้รูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการและวิธีการเฉพาะตนซึ่งสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างดีที่สุด ซึ่งข้อสรุปอาจจะได้จากการศึกษา การสังเกต ประสบการณ์ การเข้าเรียนในบางวิชา การฝึกอบรม การสนทนา การฝึกหัดการลองผิดลองถูก การฝึกหัดกิจกรรมที่ให้ผลดี การประสานระหว่างกลุ่มเหตุการณ์และโครงการ

7. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเชื่อ โดยปกติจะเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคลิกลักษณะของคน การประสานสัมพันธ์ ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความบากบั่น ขยันขันแข็ง ไม่เห็นแก่ตัว การรู้สึกเกรงใจผู้อื่น และมีหลักการอย่างเข้มแข็ง

8. ผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง จะมีแรงขับ (Drive) ความคิดอิสระ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ที่ความกระตือรือร้น โดยมีความคิดอิสระไม่ขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความเป็นผู้ริเริ่มมากกว่าที่จะประพฤติดตามผู้อื่น และมักทำอะไรเป็นแบบของตนเองมากกว่าทำตาม ๆ ผู้อื่น

9. ผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง มักจะใช้การอ่าน และกระบวนการทักษะอื่น ๆ ในการเข้าถึงข้อมูล และคำแนะนำที่เขาต้องการเพื่อโครงการเหล่านั้น การสอนเพื่อการศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวข้องกับการฝึกฝนทักษะ เช่น การอ่านและการจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่นักศึกษามีความต้องการอย่างเต็มที่ที่จะเข้าถึงสนเทศ

10. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นท่วงทีที่เกิดจากประสบการณ์สำคัญหลายประการ ตั้งแต่วัยเด็ก ประสบการณ์และการพัฒนาจนกระทั่งกลายเป็นจุดของการเลือกในชีวิตของคน การสอนเพื่อการศึกษาด้วยตนเองจึงเป็นการช่วยเหลือผู้เรียน ที่จะจำแนกท่วงทีแนวทางที่เกิดขึ้นในชีวิตเพื่อกำหนดวิถีทางที่ตนเลือกและสร้างวิถีทางใหม่ที่ดีตนปรารถนา

11. การเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดในสิ่งแวดล้อมของการทำงานที่อบอุ่นมีลักษณะสนับสนุน มีบรรยากาศที่ใกล้ชิดเป็นกันเอง ซึ่งคนมักจะกระตือรือร้นและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคคลอย่างน้อย 1 คน การสอนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้จะได้รับการสนับสนุนอย่างอบอุ่นและมีโอกาสหลายด้านที่จะสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานที่ใกล้ชิดให้เกิดขึ้น

12. ผู้เรียนที่เรียนด้วยตนเอง จะชอบผู้อื่นพอ ๆ กับให้ผู้อื่นชอบตน บุคคลเหล่านี้จะมีสุขภาพจิตที่ดี มีเจตคติที่ดีทั้งทางกายและใจ การสอนให้ศึกษาด้วยตนเองจึงสนับสนุนวิธีการเรียนรู้ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ควบคุมตนเอง มีความกระตือรือร้น ในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง กำหนดเป้าหมายวางแผน ตลอดจนนำสิ่งที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคตได้

1.1.7 ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ไวท์เฮด (Gross. 1977 : 54-56 ; citing Whitehead. n.d.) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นปลุกเร้าความสนใจ (Romance) เป็นการเรียนรู้ในรูปของการรับรู้ต่อความแปลกใหม่ที่ได้พบเห็นต่อความรู้ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ น่าท้าทายสติปัญญา

2. ขั้นเรียนรู้ในรายละเอียด (Precision) เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบมีการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ ความจริงต่าง ๆ อย่างมีแบบแผน

3. ขั้นหาข้อสรุป (Generalization) เป็นระยะที่เกิดความรู้ ความเข้าใจพบข้อหลักเกณฑ์ต่าง และริเริ่มมีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

ทัฟ (Tough .1979 : 95 – 96) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจว่าในกระบวนการเรียนรู้นั้น อะไรเป็นความรู้ ทักษะที่จะเรียนรู้ ผู้เรียนอาจมองหาข้อผิดพลาดและจุดบกพร่อง

2. การตัดสินใจที่จะเรียนรู้กิจกรรมเฉพาะอย่างไร วิธีการ แหล่งวิชาการ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนมีอะไรบ้าง ในข้อมูลนี้ผู้เรียนควรศึกษาว่า ตนเองมีความต้องการเฉพาะด้านอะไร เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกแหล่งวิทยาการการเรียนรู้เฉพาะอย่าง การรวบรวมความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง การเข้าถึงระดับและความเหมาะสมของแหล่งวิทยาการ หรือกิจกรรมเฉพาะด้านผู้เรียนอาจดูหนังสือ หรือบทความในห้องสมุดหรือร้านขายหนังสือ ก่อนการเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด ในกรณีที่เป็นแหล่งวิทยาการบุคคล อาจตัดสินใจว่าบุคคล อาจตัดสินใจว่าบุคคลประเภทใดที่อาจให้เนื้อหาวิชาที่ต้องการได้ และพยายามหาบุคคลเหล่านั้นซึ่งเลือกสรรแล้วว่าเหมาะสมที่สุด

3. ตัดสินใจว่าจะเรียนที่ใด ผู้เรียนอาจจะเลือกบริเวณที่เงียบสงบ สะดวกสบายและไม่มีผู้ใดมารบกวน หรืออาจจะต้องการสถานที่ ซึ่งมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก หรือแหล่งวิทยาการที่อาจใช้สะดวก

4. วางเป้าหมายหรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน

5. ตัดสินใจว่าจะเริ่มเรียนเรื่องใด เมื่อใด

6. ตัดสินใจว่าช่วงระยะเวลาใด เนื้อหาควรจะทำไปเท่าใด

7. พยายามหาเหตุผลที่เป็นอุปสรรค ที่จะทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จหรือหาขั้นตอนส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ

8. การหาเวลาสำหรับการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับการลดเวลา

หรือจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงาน กิจกรรมในครอบครัว หรือการพักผ่อน โดยอาจจะขอร้องไม่ให้บุคคลอื่นรบกวนในเวลาที่กำลังศึกษาหรือขอร้องให้ผู้อื่นมาทำงานแทนเป็นครั้งคราว

9. กำหนดระดับความรู้สึกและทักษะหรือความก้าวหน้าของตนในด้านความรู้หรือทักษะที่ต้องการ

10. การเข้าถึงแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนนี้ ผู้เรียนอาจหาเวลาว่างไปในสถานที่ต่าง ๆ พยายามหาหนังสือที่เหมาะสมในห้องสมุด

11. การสะสม หรือหาเงินที่จำเป็น สำหรับประโยชน์ในการหาแหล่งวิทยาการ การซื้อหนังสือ การจัดหาอุปกรณ์บางอย่าง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษา

12. เตรียมสถานที่หรือดัดแปลงห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียน โดยคำนึงถึงความร้อนหนาว อากาศถ่ายเทและแสงสว่าง

13. เพิ่มขึ้นตอนที่เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนอาจหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจเพื่อที่จะเพิ่มความก้าวหน้าในการเรียน หรือเพิ่มความสนใจ พยายามเน้นความสำคัญของการเรียนซึ่งสิ่งที่จะทำได้มีดังนี้

13.1 หาสาเหตุของการขาดแรงจูงใจ

13.2 พยายามเพิ่มความสุข และความยินดีในการเรียนรู้ หรือเพิ่มความสนใจในกิจกรรมในการเรียนรู้

13.3 จัดการกับการขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะเรียนหรือจัดการกับความสงสัยในความสำเร็จของโครงการที่จะเรียนรู้

13.4 การเอาชนะความรู้สึกผิดหวังต่อแก้ที่มีสาเหตุมาจากความยากลำบากต่าง ๆ

13.5 บอกกล่าวผู้อื่นถึงความสำเร็จของตน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้จัดการระบบการเรียนของตนเอง ด้วยการจัดการด้านเวลาที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนด้วยการเตรียมความพร้อมให้กับตัวเองในด้านต่าง ๆ รู้จักวิธีที่จะเรียนด้วยตนเอง และรู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1.1.8 การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยกานำตนเอง ซึ่งต้องดำเนินการดังนี้

1. ลดการให้ผู้เรียนพึ่งพาผู้สอนหรือผู้อำนวยความสะดวก

2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ประสบการณ์จากผู้อื่น รวมทั้งครูหรือผู้อำนวยการความสะดวก ซึ่งต้องใช้ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

3. ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความจำเป็นในการเรียนรู้ เนื่องจากการรับรู้ความต้องการของตนเอง อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบในการหาเป้าหมายของการเรียนรู้อย่างชัดเจนและการวางแผนและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

5. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากปัญหาของแต่ละบุคคล

6. ช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจ ในวิชาต่าง ๆ ที่เสนอให้ผู้เรียนไว้เป็นทางเลือกในการทำความเข้าใจซึ่งจะเกิดการเรียนรู้ต่อไป

7. กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้เกณฑ์หรือบรรทัดฐานในการตัดสินใจ หรือพิจารณาพิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนและประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา

8. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าไปสู่การเรียนรู้ด้วยการมองตัวเองอย่างถูกต้อง

9. ชี้ปัญหาและแก้ไขปัญหโดยง่าย ซึ่งต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์ของปัญหาส่วนบุคคล และส่วนรวมด้วย

10. เสริมแรงมโนคติของผู้เรียนว่าต้องเป็นทั้งผู้เรียนและผู้จัดการชีวิตของตนเอง โดยจัดบรรยากาศที่น่าสนับสนุน และรับปฏิบัติตอบกลับของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นความสามารถของผู้เรียนให้ปรากฏ

11. เน้นการนำประสบการณ์การมีส่วนร่วม และวิธีการสร้างโครงการอย่างเป็นระบบ โดยทำในรูปลักษณะ สัญญาการเรียน (Learning Contract)

12. ทำความชัดเจนในเรื่องการช่วยผู้เรียนเข้าใจทางเลือก หรือการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการที่จะปรับปรุงคุณภาพของการเลือก และกระตุ้นให้ผู้เรียนเลือกเฟ้นสิ่งที่ดีที่สุด

บร็อกเค็ตและฮีมสตรา (Brockett and Hiemstra .1991 : 133 – 142)

กล่าวว่าผู้สามารถใช้ความพยายามที่จะช่วยให้ผู้เรียน ได้ตระหนักถึงศักยภาพของเขาเหล่านั้น สำหรับการนำตนเอง ยุทธวิธีที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีการนำตนเองเพิ่มขึ้นอีก 3 ประการ

1. อำนวยความสะดวกในการสะท้อนแบบวิจารณ์ (Facilitatin Critical Reflection) ยุทธวิธีนี้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการสะท้อนอย่างวิจารณ์ จากประสบการณ์ของเขาที่จะช่วยให้เขามีความรู้ที่ได้รับมาใช้ในอนาคต ซึ่งตรงกับแนวคิดของเมซีโรว์ ที่ใช้คำว่า การเรียนรู้โดยการสะท้อนตนเอง (Self-reflective Learning) อธิบายกระบวนการได้รับความเข้าใจตนเองอย่างแจ่มชัด โดยได้แสดงให้เห็นถึงหลักจิตวิทยาของผลผลิต จากการไม่มีอิสระเป็นข้อดกของเบื้องต้นของความอยากรู้อยากเห็น ชีวิตช่วงแรก ๆ ซึ่งจะไม่สามารถใช้ได้ในวัยผู้ใหญ่ สำหรับบรูกฟีล ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การคิดแบบวิจารณ์ (Critical Thinking) ซึ่งรวมถึงข้อดกของเบื้องต้นของการชี้แจง และการท้าทายระลึกถึงอิทธิพลของบริบทเกี่ยวกับความคิด และการกระทำโดยจะพิจารณาถึงทางเลือกที่จะมีวิธีการคิดและการเป็นอยู่ทั้งการสะท้อนแบบวิจารณ์ และการคิดแบบวิจารณ์นี้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับผู้เรียนที่มีการนำตนเอง

เพราะทั้งสองนี้เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ และการตัดสินใจปัญหาหรือสถานการณ์ การวิจารณ์เป็นสิ่งที่สามารถเป็นความรับผิดชอบของบุคคลสำหรับความเชื่อ หรือการกระทำของบุคคลมากกว่าที่จะเป็นความรับผิดชอบของบุคคลสำหรับความเชื่อ หรือการกระทำของบุคคลมากกว่าที่จะเป็นความรับผิดชอบที่มาจากภายนอกตัวบุคคลได้เสนอวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด ดังนี้

1. เห็นคุณค่าของผู้คิดแบบวิจารณ์ (Affirm Critical Thinking Self-Worth)
2. ฟังอย่างตั้งใจ ต่อผู้คิดวิจารณ์ (Listen Attentively to Critical Thinkers)
3. แสดงให้เห็นว่าคุณสนับสนุนความพยายามของผู้คิดแบบวิจารณ์ (Show That You Support Critical Thinkers' Efforts)
4. สะท้อนและเป็นกระจกเงาแก่ความคิด และการกระทำของผู้คิดแบบวิจารณ์ (Reflect and Mirror Critical Thinkers' Ideas and Action)
5. จูงใจให้ประชาชนคิดแบบวิจารณ์ (Motivate People to Think Critically)
6. ประเมินความก้าวหน้าอยู่เสมอ (Regularly Evaluate Progress)
7. ช่วยผู้คิดแบบวิจารณ์สร้างเครือข่าย (Help Critical Thinkers Progress)
8. จงเป็นครูแบบวิจารณ์ (Be Critical Teachers)
9. จงทำให้ประชาชนคำนึงถึงว่าเราจะเรียนรู้การคิดแบบวิจารณ์ได้อย่างไร (Make People Aware of How They Learn Critical Thinking)
10. เป็นแบบจำลองการคิดแบบวิจารณ์ (Model Critical Thinking)

เอลิสและเมอร์เรียม (Brockett and Hiemstra. 1991 : 136-137 ; Citing Ellis and Merriam.n.d) ได้กล่าวถึง การอ่านไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทวิชาการ หรือหนังสืออ่านเล่น จะสามารถช่วยให้บุคคลเข้าใจโลกได้กว้างไกลยิ่งขึ้น ดังนั้นการที่มีโอกาสได้อ่านมาก จะทำให้บุคคลมีทางเลือกเจ้าสถานการณ์ ที่ได้รับสามารถมองหลายด้าน และการเขียนก็เป็นเครื่องมือที่มีค่าเช่นเดียวกับการอ่าน การเขียนที่มีค่ามากที่สุดสำหรับความเข้าใจในบุคคลโดยตลอด

2. สนับสนุนให้คิดอย่างมีเหตุผล (Promoting Rational Thinking) ความรับผิดชอบของบุคคลมีความหมายว่า บุคคลมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง ความรับผิดชอบของบุคคล คือ ตัวเลือก (Choice) ในสถานการณ์ใด ๆ รวมทั้งกระบวนการเรียนรู้บุคคลสามารถที่จะเรียนรู้ บุคคลสามารถที่จะตอบสนองอย่างไรแบบจำลองที่เชื่อว่าจะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้น คือ การรักษาด้วยอารมณ์อย่างมีเหตุผล (Rational-Emotive Therapy RET) ของ Ellis ตามแนวคิดนี้มนุษย์เป็นศูนย์กลางของการ

กำหนดอารมณ์ของตนเอง ดังนั้นจึงมีความรับผิดชอบเต็มที่สำหรับการเลือก หรือเหลือที่จะไม่ทำให้ตนเองถูกรบกวนจากตัวเลือก (Choice) นี่จึงนำมาเป็นส่วนใหญ่ขยายในส่วนที่บุคคล มีความเชื่ออย่างมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผล จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น Ellis จึงพิจารณาแบบจำลองที่เรียกว่า The ABC's of RET มี 3 ระดับ ได้แก่

A. เหตุการณ์ที่กระตุ้น (An Activating Event) เกี่ยวกับบุคคลที่ถูกรบกวน

B. ความเชื่อ (Belief) ของบุคคลเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น ๆ

C. ลำดับของอารมณ์ (Emotional Consequence) ของความเชื่อ

จากแบบจำลองเอลเลียส (Ellis) สรุปว่า ลำดับขั้นของอารมณ์จะเป็นบวกหรือลบ ผลอาจไม่ได้มาจากเหตุการณ์ที่จัดขึ้น แต่อาจมาจากความเชื่อที่บุคคลประสบกับเหตุการณ์นั้น ๆ ซึ่งอาจจะไม่ใช่เป็นการกระทำ อันเนื่องมาจากความรับผิดชอบสำหรับสาเหตุของความรู้สึกที่ถูกรบกวน หรืออาจจะเป็นขั้นของความเชื่ออย่างไม่มีเหตุผลที่บุคคลเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว ความเชื่ออย่างไม่มีเหตุผลนี้บุคคลจะแสดงให้เห็นจากข้อความที่บุคคลนั้น ๆ ได้กล่าวออกมาเองแบบจำลอง RET เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการเพิ่มความชี้นำตนเองในသူเรียน เพราะเป็นสิ่งที่สนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างการนำตนเองและความรับผิดชอบของบุคคล

3. การใช้ทักษะต่าง ๆ ช่วยในการเพิ่มความชี้นำตนเองในသူเรียน (Using Helping Skills to Enhance Learner Self-Direction) วิธีนี้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทักษะการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้อำนวยความสะดวกใช้ทักษะการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และผู้อำนวยความสะดวก เช่น ยอมรับนับถือผู้เรียน ผู้อำนวยความสะดวกมีการติดต่อสื่อสารให้ผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นใจในตนเอง และรู้สึกสบายใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีประโยชน์มากต่อผู้เรียนที่มีการนำตนเอง ไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้อำนวยความสะดวก ช่วยส่งเสริมให้มีการนำตนเอง เพิ่มมากขึ้นในหมู่ผู้เรียนที่ทำงานร่วมกันจะทำให้มีความสัมพันธ์ต่อกันดีขึ้นในการติดต่อสื่อสาร ผู้อำนวยความสะดวกควรตั้งใจฟังคู่สนทนาแสดงท่าทางในการยอมรับ นั่งตามสบาย ส่งสายตามที่มีความยินดี และควรมีความเข้าใจในการสื่อสารแบบสองทาง แบบใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา สำหรับการฟังต้องฟังอย่างไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้ามาปะปน หากแสดงความรู้สึกเห็นอกเห็นใจจะทำให้การส่งสารถูกบิดเบือนไป การสอบถามของผู้อำนวยความสะดวก จะช่วยให้ผู้เรียนได้ขยายข้อความหรือสถานการณ์ออกไปได้ การสอบถามยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนพูดอธิบายให้ชัดเจนขึ้น และยังเป็นการฝึกการพูดให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

ซิดซังค์ ส. นันทนาเนตร (2534 : 1) ได้เสนอเกี่ยวกับเครื่องมือที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. สัญญาการเรียน (Learning Contract) เป็นสิ่งกำหนดขึ้นระหว่างผู้

สอนกับผู้เรียนเป็นการสอนแบบรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยในตนเองเป็นตัวของตัวเองให้มาก โดยให้สำรวจและค้นหาความสนใจที่แท้จริงของตนเอง แล้วให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ (Personal Interest) "สัญญาการเรียน" จะช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้โดยการนำตนเองได้มากขึ้น เพราะได้เปิดเผยและได้พึ่งพาตนเองมากที่สุด

2. การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน (Peer Learning Group) สิ่งที่จะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน คือ ประสบการณ์ที่ต่างคนต่างนำมาแลกเปลี่ยนกัน ประสบการณ์ของตนเองอาจช่วยชี้นำเพื่อนได้ และในทางตรงกันข้าม ประสบการณ์ของเพื่อนก็อาจชี้นำตนเองพร้อมกันนี้การเรียนการสอนก็จะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอน หรือผู้อำนวยความสะดวกกับผู้เรียนในกลุ่มด้วย

3. ทศนะเกี่ยวกับเวลา (Time Commitment) การกำหนดระยะเวลาตายตัวกับกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของเวลาที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และการนำไปใช้ได้ทันทีในชีวิตประจำวัน

4. ประโยชน์ของการเรียนรู้ (Perceived Benefits) ผู้เรียนจะเรียนรู้โดยการนำตนเองได้ดีมากขึ้น หากการเรียนรู้เป็นการแก้ปัญหาที่ใช้การจดจำเนื้อหา การจัดโปรแกรมการเรียนจึงจำเป็นต้องสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นการให้ความรู้ ทักษะที่จำเป็น และทันต่อเหตุการณ์ที่เป็นอยู่

5. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Preparation of Self-Directed Learning) ผู้เรียนต้องมีความสมัครใจ เต็มใจที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพราะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนี้เป็นเรื่องภายในจิตใต้สำนึกของผู้เรียน เป็นการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ภายใต้ตัวของผู้เรียนมากกว่าการจัดการภายนอก

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นสิ่งที่อาจทำได้แต่อาจต้องใช้เวลา ความพยายาม และความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย ทั้งนี้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ก็พบว่า มีองค์ประกอบ 2 ประการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูในสังคมไทย
2. การฝึกฝนในระบบการศึกษาไทย

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.2.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

นรินทร์ บุญชู (2532 :115) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบวัดลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ดัดแปลงมาจากแบบวัด SDLRS ตามแนวคิดของ Guglielmino เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปรทางด้าน เพศ คณะที่ศึกษา เหตุผลในการเข้าศึกษา วิธีเรียน และผลการศึกษาและการประกอบอาชีพในขณะที่ศึกษา ซึ่งได้นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบและทดลองใช้กับนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่ขอจบการศึกษาภายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 จาก 7 คณะ จำนวน 1,050 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ยังอยู่ในระดับสูงเพียง 2 ด้าน คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ และการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความรักในการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ การมองอนาคตในแง่ดี และมีความคิดสร้างสรรค์

ส่องหล้า เทพชาวันนะ (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐมโดยใช้แนวคิดของ Guglielmino เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ กลาง สูง และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาทางไกลที่เรียนเพียง 1 ภาคเรียนกับนักศึกษาทางไกลที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคเรียน โดยใช้เครื่องมือของ นรินทร์ บุญชู ซึ่งได้ดัดแปลงมาจากเครื่องมือ Self-directed Learning Readiness Scale (SDLRS) ของ Guglielmino ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทางไกลระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐม มีองค์ประกอบรวมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับสูง และเมื่อวิเคราะห์รายองค์ประกอบมีเพียง 2 ด้านที่ติดอยู่ในระดับสูง คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ กลาง และสูง ปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์ แต่พบว่ามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างนักศึกษาที่เริ่มลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2533 ของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ ทั้งในองค์ประกอบรวมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และรายองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่ม และอิสระในการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับกลาง และสูง ไม่พบความแตกต่าง

สุภมาศ ทองใส (2535 : 72 – 79) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน จาก 42 โรงเรียน เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองและตัวแปรสภาพภูมิหลัง โดยใช้เครื่องมือของนรินทร์ บุญชู พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับปานกลาง 6 ด้าน ได้แก่ มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพมีความรักในการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ การมองอนาคตในแง่ดีและมีความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองตามตัวแปรภูมิหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537 : 80 – 85) การศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและศึกษาเปรียบเทียบลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองจำแนกตาม เพศ อายุ หลักสูตรระดับผลการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง อาชีพที่นักศึกษาคาดหวัง ขนาดวิทยาลัยเกษตรกรรม และประเภทสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 418 คน พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับสูงทั้ง 8 ด้าน ความคิดสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง อาชีพที่นักศึกษาคาดหวัง ขนาดวิทยาลัยและประเภทสถานศึกษา พบว่ามีลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้โดยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน หากจำแนกตามอายุ หลักสูตร และระดับผลการศึกษา พบว่าลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิมลพรรณ กุลตถ์นาม (2538 : 70 – 75) ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองของครูอาสาสมัครทางการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน เขตการศึกษา 11 มีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองในระดับสูงในภาพรวมโดยอยู่ในระดับสูง 6 ด้าน คือ ความรักในการเรียนรู้ การมองอนาคตในแง่ดี ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสแห่งการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม และมีอิสระในการเรียนรู้ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

สมคิด อิศระวัฒน์ (2538 : 85 – 95) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของคนไทย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลซึ่งประสบความสำเร็จในอาชีพของตนเองโดยมิได้รับการศึกษาหรือเรียนนจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เป็นบุคคลที่ได้รับ

การยอมรับจากท้องถิ่นนั้น ๆ ว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในอาชีพนั้น โดยการจับฉลาก จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของคนไทย คือ

- (1) อ่านหนังสือ ดูงานเข้าไปด้วย หรือคลุกคลี ฟังและสังเกต
- (2) คิด วิเคราะห์
- (3) ลองทำ
- (4) ประเมินผล

จุดเริ่มต้นของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เหมือนกันแต่ขั้นที่ 2 ถึง 4 จะเหมือนกันทุกคน คุณสมบัติของคน que เรียนรู้ด้วยตนเอง คือ ต้องช่างสังเกต ช่างคิด ช่างวิเคราะห์ เป็นนักปฏิบัติ และนักประเมินผล มีความเพียรพยายามและมีความตั้งใจจริงในการทำงาน แหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ คือ การลงมือทำด้วยตนเอง ผู้รู้ หนังสือ เพื่อนและการดูงาน สำหรับปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ บุคลิกภาพของพ่อแม่หรือบุคคลผู้ใกล้ชิด วิธีการสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่ และวิธีการสอน

สร้อยทิพย์ อุจวาที (2539 : 135 – 140) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้แนะตนเองกับระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ จำนวน 572 คน พบว่า หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอมีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองในภาพรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับสูง ในด้านความคิดสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด รองลงมา คือ ความคิดริเริ่ม และอิสระในการเรียนรู้ เช่นเดียวกับระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง และระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นยังพบว่าระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

พิทักษ์ อักษร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเอง ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แนวคิดของ Guglielmino เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งในภาพรวมและองค์ประกอบรายด้าน และเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองจำแนกตาม เพศ ระบบ การศึกษา และหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงทั้ง 8 ด้าน และเมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า เพศชายมีลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองสูงกว่าเพศหญิงที่ระดับนัยสำคัญ .05 นิสิตที่เรียนระบบปกติและระบบพิเศษมีลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มีลักษณะการเรียนรู้โดยการนำตนเองสูงกว่า หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตที่ระดับนัยสำคัญ .05

ทองคำ จิตรอมาตย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตามตัวแปรเพศ ขนาดโรงเรียน ระดับชั้น โดยใช้เครื่องมือที่ปรับปรุงจาก นรินทร์ บุญชู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับความพร้อมสูง 4 ด้าน คือ การมองอนาคตในแง่ดี การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ความรักในการเรียน สถานภาพของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

สมคิด อีสระวัฒน์ (2542 : 205 – 239) ศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยในชนบท ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาว่าคนไทยในชนบทมีวิธีการอบรมและเลี้ยงดูเด็กอย่างไร จึงทำให้เด็กพัฒนาลักษณะที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยการนำตนเองหรือไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยการนำตนเอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสระบุรีและราชบุรี บิดา มารดา เพื่อน อาจารย์และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 232 คน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูบุตรของบิดา มารดาซึ่งมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นจะเลี้ยงดูบุตรแบบไม่ตามใจหรือไม่เข้มงวดจนเกินไป ให้ความรัก ความเอาใจใส่ สอนให้เด็กเป็นคนมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งได้ ยอมรับความสามารถของเด็ก ให้เด็กมีภาระหน้าที่รับผิดชอบ การเลี้ยงดูบุตรของบิดามารดาที่เด็กไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเลี้ยงดูแบบตามใจ เด็กไม่มีโอกาสตัดสินใจเองต้องทำตามที่บิดาหรือมารดาคาดหวัง ไม่มอบหมายภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ การอบรมลูกใช้วิธีแบบ ดุบังคับหรือให้ปฏิบัติตามหรือปล่อยให้ทำตามใจเด็ก นักเรียนที่มีความพร้อมที่จะเรียนด้วยการนำตนเอง จะมีโอกาสฝึกฝนตนเองทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่มีความพร้อมที่จะเรียนด้วยการนำตนเอง

1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เพนนิก (Penix. 1976 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของการเลือกตัวแปรของผลการศึกษาของนักเรียนระดับ High School เกี่ยวกับการนำตนเอง โดยยึด Holland's Self-directed Search ต่อมาได้ศึกษาเกี่ยวกับการพยากรณ์บุคลิกลักษณะของนักศึกษาในการปฏิบัติตนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้โดยการนำตนเองพบว่า ความสามารถทาง

สมอง ประสิทธิภาพทางสติปัญญา ลักษณะนิสัยด้านการศึกษาและทัศนคติทางการศึกษาสามารถใช้ทำนายการประสบความสำเร็จในกลุ่มที่มีการเรียนรู้โดยการนำตนเองได้

บีจ็อท (Bejot. 1981 : บทคัดย่อ) ศึกษากำหนดการเรียนรู้โดยการนำตนเองของการเรียนรู้แต่ละบุคคล โดยใช้โปรแกรม Seward Extension เพื่อพยากรณ์การเรียนรู้โดยการนำตนเอง และพยากรณ์คะแนนการเข้าร่วม (Extension Participation Score) พบว่า สถานที่พักอาศัย อายุ เพศ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเรียนโดยการนำตนเองของแต่ละบุคคล การศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเรียนรู้โดยการนำตนเอง

แมคคาร์ที (Mccarth. 1985 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเรียนรู้โดยการนำตนเองและเจตคติ เรื่องเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ของนักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ ระหว่างนักศึกษาที่มีอายุน้อยกับนักศึกษาที่มีอายุมาก โดยใช้เครื่องมือ SDLRS และ MAS (Math Attitude Scale) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อย มีระดับการเรียนรู้โดยการนำตนเองในระดับปานกลาง เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ในเชิงลบ ส่วนใหญ่มีความวิตกกังวล นักศึกษาที่มีอายุมาก มีระดับการเรียนรู้โดยการนำตนเองระดับปานกลางสูงกว่า มีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ แต่มีความกังวลเช่นเดียวกันกับนักศึกษาที่มีอายุน้อย เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อย และกลุ่มผู้ที่มีอายุมาก

โมราด (Mourad. 1978 : 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับ SDLRS โดยจำแนกตาม ระดับชั้นที่ศึกษา และเพศ จะมีระดับ SDLRS แตกต่างกันหรือไม่ โดยมีนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาดีเลิศ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 684 คน ซึ่งได้มีการทดสอบด้วยเครื่องมือ SDLRS และ TTCT (Torrance Tests of Creative Thinking) พบว่านักเรียนดังกล่าวมีระดับ SDLRS แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา และจำแนกตามเพศและเมื่อแยกเป็นองค์ประกอบพบว่า มีความแตกต่างในด้านมโนภาพของตนเอง ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ส่วนเพศต่างกันในด้านความคิดริเริ่มและเรียนรู้ด้วยตนเอง

สตาร์กส์ (Straka. 1995 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการวัดค่าของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยได้ศึกษาโครงสร้างและความเที่ยงตรงของค่าความพร้อมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตามผลการวิจัยของกลุลิเอลมิโน (Guglielmino. 1997 ; 1-7) ในปี 1979 Mourad และ Torrance ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของการวัดระดับความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเลือกนักศึกษา 684 คน จากนักศึกษา 1,500 คน ที่เข้าเรียนตามโครงการเด็กเก่ง เด็กอัจฉริยะ มหาวิทยาลัยจอร์เจีย ในปี 1990 ได้ศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบ 8 ตัว ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยจากครู 439 คน

และผู้บริหารจากโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐเทคเนสซี ในปี 1994 Straka ได้ศึกษางานวิจัยในเยอรมัน โดยใช้กลุ่มเป้าหมาย 442 คนที่มหาวิทยาลัยเบรเมน ผลการศึกษาวิจัยทั้ง 3 โครงการ แม้จะแยกกันทำแต่ก็มีส่วนที่เหมือนกันและไปด้วยกันได้ ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยต่างก็ได้อภิปรายเอาไว้มากมาย ข้อเสนอแนะมีดังนี้

1. ควรวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหลายวัฒนธรรม
2. รูปแบบการศึกษาวิจัยควรแยกแยะให้เห็นอย่างชัดเจน
3. ทฤษฎีที่นำมาอธิบาย ซึ่งจากทฤษฎีการเรียนรู้ทั้งเชิงเดี่ยวและ

หลากหลายน่าจะเหมาะสมกว่ารูปแบบที่ใช้องค์ประกอบ

จากผลการวิจัยของ Bejot Grey และ Jones (1981 ; บทคัดย่อ) พบว่าอายุและเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ SDLRS และผลงาน McCarthy และ Durr ก็สนับสนุนผลข้างต้น คือ นักศึกษาที่มีอายุน้อยและมากมีระดับ SDLRS ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของ Mourad พบว่าระดับชั้นที่ศึกษาและเพศที่แตกต่างกันจะมีระดับ SDLRS ต่างกัน และ Reynolds พบว่าสติปัญญามีความสัมพันธ์กับระดับ SDLRS

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2.1.1 ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) ได้ดัดแปลงมาจากจิตบำบัดแบบกลุ่ม (Group Psychotherapy) ซึ่ง เจ.เอช.แพรท (J.H.Pratt) เป็นคนแรกที่นำเอาเทคนิคกลุ่มมาใช้ในการรักษาคนไข้โรคจิต การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เกิดจากการดัดแปลงเทคนิค และหลักการของจิตบำบัดแบบกลุ่ม โดยมีลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ในการให้คำปรึกษาน้อยกว่าจิตบำบัดแต่ใช้กระบวนการคิดหาเหตุผลมากกว่า ยิ่งไปกว่านั้นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังมุ่งจะให้บุคคลแสดงศักยภาพทั้งมวลของตนเองออกมา (ทองเรือน อมรัชกุล. 2520 : 101) โอลโซน (เจลิมชัย หาญกล้า. 2537 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Ohlsen. 1970) ให้ความหมายว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการช่วยเหลือบุคคลให้พัฒนาความเข้าใจในตนเอง เพิ่มขีดความสามารถของตน โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคคลได้ทดลองพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสม กลุ่มจะเป็นเสมือนสถานที่ให้บุคคลในกลุ่มได้ทดลองปฏิบัติตนเองในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือทัศนคติก่อนที่บุคคลจะเผชิญกับสถานการณ์จริง ๆ ของชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิท (Hansen, Warner and Smith. 1976 : 6) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม คือ กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพ กับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตัวเอง สำรวจสถานการณ์

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

เชอรัทเชอร์ และสโตน (รวิวรรณ พลูทอง. 2538 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Shertzer and stone. 1971) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่งหรือต้องการที่จะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกันมาปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย เน้นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง สมาชิก ในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา ได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง ทั้งยังได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีปัญหาเช่นกัน วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่ม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2521 : 90) ได้สรุปความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า มีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. การให้กลุ่มเพื่อแก้ปัญหา ข้อแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มประการหนึ่ง คือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น สมาชิกทุกคนที่มีปัญหามาปรึกษามารายและแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน แต่การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้นจะไม่ได้ได้รับความคิดอย่างกว้างขวาง ผู้มีปัญหาก็ต้องใช้ความคิดมากในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นอาจจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ยากในบางกรณี

2. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมุ่งช่วยเหลือปัญหาที่ปกติ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนเพศตรงข้าม การเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น ความจริงแล้วการให้คำปรึกษาโดยทั่วไปเป็นการแก้ไขปัญหาคงที่อยู่แล้วและไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคประสาท โรคจิต เพราะถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือได้โดยผู้ให้คำปรึกษา แต่ควรจะเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

3. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะมุ่งช่วยเหลือสมาชิกที่มีสภาพปกติ ในที่นี้หมายความว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นจะไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความผิดปกติทางด้านจิตใจ (Mmental Disorder) ถ้าหากสมาชิกคนใดก็ตามมีความผิดปกติเกิดขึ้น ก็ไม่ควรนำมาเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพราะอาจจะมีผลรับรู้ มีความคิดทั้งหลายที่ผิดปกติไป การสื่อสารในกลุ่มก็จะมีปัญหา เนื่องจากพูดหรืออภิปรายแล้ว สมาชิกไม่สามารถเข้าใจร่วมกันได้ วัชร ทรัพย์มี (2528 : 80) กล่าวถึง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่าเป็นกระบวนการที่กลุ่มบุคคลซึ่งมีความคิดที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสดแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึก และความคิดเห็นของแต่ละคนเป็นการระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตัวเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา ได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเองอีกทั้งยังได้รับ

ฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่นที่ให้ระหัดกว่าคนอื่นก็มีปัญหาเช่นเดียวกันกับตน และอีกประการหนึ่งการใช้วิธีการนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มได้

ชูชัย สมิตธิไกร (2527 : 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการที่นักจิตวิทยาการปรึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะก่อให้เกิดบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ความยอมรับความไว้วางใจ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศเช่นนี้จะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มได้พูดถึงตนเองและสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกกังวลใจ สิ่งที่เขาพูดไม่ใช่ปัญหาของกลุ่ม แต่เป็นปัญหาของเขาเอง สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มจะมีบทบาทช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนแก่เขา ในการจัดการกับปัญหาเหล่านั้น เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้จักตนเอง เข้าใจและยอมรับตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้สามารถเลือกทางออกในการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในจิตใจตนเองได้ อันจะนำไปสู่ความมองงามทางจิตใจและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ตนปรารถนา

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการของบุคคลที่มีปัญหาหรือมีความต้องการคล้าย ๆ กันมาปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมี ผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา คอยให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมให้คำปรึกษา

นอกจากนี้วัชร ทรัพย์มี (2533 : 271 – 272) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือต้องการจะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกันมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละคน เป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา และได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง อีกทั้งได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตนเอง ไม่ใช่เขาคนเดียวที่มีปัญหา

จากความหมายและลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาคคล้ายคลึงกัน ตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสบการณ์และมีความชำนาญในการให้คำปรึกษาทำหน้าที่ดำเนินการให้สมาชิกในกลุ่มมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือเสนอแนะ สนับสนุน และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ยอมรับและไว้วางใจกัน ซึ่งจะทำให้สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสสำรวจตัวเอง เข้าใจตัวเองและผู้อื่น เพื่อที่จะได้ใช้ความคิดในการที่จะพัฒนาตนเองจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน อัน

จะเป็นแนวทางให้สมาชิกเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวเองไปในทางที่ดีได้ และสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

วัชร ฐะคำ (2524 : 52) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายให้สมาชิกได้สำรวจและประเมินตนเอง ได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตที่รับผิดชอบต่อตัวเอง และสังคมได้นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสุวรรณ อนุสันติ (2535 : 13) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่าเป็นการช่วยเหลือให้บุคคลเข้าใจตนเองในด้านความคิด ความรู้สึกและการกระทำโดยใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ในกลุ่มไปใช้เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมให้ดีขึ้น

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง
 2. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาการยอมรับตนเอง และความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า
 3. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาตนเองเป็นไปอย่างเหมาะสม
 4. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน สามารถพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 5. เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน สามารถพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการปฏิบัติกับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม
 6. เพื่อสร้างสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้มีความรักใคร่ปรองดอง
 7. เพื่อให้บริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง
- นอกจากนี้วัชร ทรัพย์มี (2533 : 272) ยังได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นคนเปิดเผย ไม่เก็บกด และไม่เสแสร้ง
2. ส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษามีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลอื่น
3. ให้ผู้รับบริการรู้จักตนเอง เกิดการยอมรับตนเอง และไม่ได้มุ่งหวังว่าตนจะต้องดีเลิศไปหมดทุกด้าน
4. ไม่เห็นการเข้าสังคม หรือการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น
5. พัฒนาทักษะในการสื่อความหมาย เช่น การตั้งคำถามให้ตรงเป้าหมายอย่างนุ่มนวล

6. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ไม่ด่วนตัดสินใจก่อนการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ
 7. ให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าผู้อื่นก็ต้องเผชิญปัญหา และหาทางแก้ปัญหาเหมือนกัน
 8. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้มีโอกาสพิจารณาว่าค่านิยมของตนเองเหมาะสมหรือไม่
 9. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจได้ด้วยคามมั่นคงทางจิตใจ แม้จะมีอัตราการเสี่ยงอยู่บ้างก็ตาม
 10. ให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าวิธีแก้ปัญหาไม่ได้มีอยู่เพียงวิธีเดียว
 11. ให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสสำรวจศักยภาพ ความคิดสร้างสรรค์ที่แฝงอยู่
 12. ให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสรับและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น เป็นต้นว่าเกิดความภาคภูมิใจว่าได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
 13. ฝึกให้ผู้รับคำปรึกษาไวต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น
- เคลแมน (รวิวรรณ พูลทอง. 2538 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kelman. 1963) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้
1. ทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
 2. ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
 3. ทำให้บุคคลรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง
 4. ทำให้เป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกมา
 5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง และแก้ปัญหาของตนเองได้
 6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
 7. ช่วยให้ผู้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
 8. นำทักษะและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตัวเองในชีวิตประจำวัน
- โอลเซน (เฉลิมชัย หาญกล้า. 2537 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Ohlsen. 1970) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายให้บุคคลรู้จักแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น ประสพการณ์ที่ได้จากกลุ่มจะทำให้เกิดความรู้และช่วยพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ คือ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
- จากข้อมูลดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม คือ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อม รู้จักสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ตลอดจนสามารถนำเอาความคิดและ

ประสบการณ์จากกลุ่มไปพัฒนาตนเอง ตามศักยภาพ และพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

2.1.3 ปรัชญาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีปรัชญาในการช่วยเหลือบุคคล ดังนี้
(วราภรณ์ ลิ้มสุวรรณ. 2522 : 7)

1. การเปิดเผยตนเอง (Self Disclosure) จุดประสงค์ที่สำคัญก็เพื่อสร้างสายใยแห่งความเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การเปิดเผยตนเองควรพัฒนาให้ถึงจุดที่ว่าสมาชิกสามารถแบ่งปันถึงสภาพอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นในขณะนั้นได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะที่สิ่งเหล่านั้นต้องไปโยงกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม จุดรวมที่สำคัญคือ ที่นี้และเดี๋ยวนี้ อดีตจะมาก็เกี่ยวข้องก็เพียงแต่ในโอกาสที่จะมาสัมพันธ์กับพฤติกรรม ควรรู้สึกและความคิดในปัจจุบันเท่านั้น

2. ความซื่อสัตย์ (Honesty) สมาชิกแต่ละคนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการกระทำของเขา ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่มีผลต่อพฤติกรรมของเขา เขาจะพิจารณาถึงสิ่งที่เหมาะสมในชีวิตและวิถีชีวิตที่พึงประสงค์ ผู้ให้คำปรึกษาควรให้โอกาสแก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของเขา

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองต่อกลุ่ม

4. การเลือก (Choice) สมาชิกควรจะมีสิทธิในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับของสมาชิกและการประเมินพฤติกรรมของตนเอง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

6. การตัดสินใจ (Decision) การตัดสินใจส่วนตัวก่อให้เกิดเส้นทางในการตัดสินใจของกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกทุกคน

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีปรัชญาในการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักการเปิดเผยตนเองต่อกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต้องมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ และมีวิธีการในการเลือกแนวทางการแก้ปัญหา ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง

2.1.4 หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษากลุ่ม

หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษากลุ่มนั้น เคมป์ (วิญญู พูลศรี. 2532 : 10 – 11 ; อ้างอิงมาจาก Kemp. 1970) ได้กล่าวสรุปไว้ ดังนี้

1. บุคคลทุกมีสิทธิในความรู้สึกรู้สึกของตนเอง รู้สึกอย่างที่คุณเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา และมีการยอมรับในอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นด้วย

2. แต่ละคนต้องตัดสินใจว่า จะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเอง

3. บุคคลมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาให้ตนเองไม่ใช่แก้ปัญหาให้ผู้อื่น

4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ เป็นจุดสำคัญยิ่งกว่าตัว

สถานการณ์

5. การเปิดเผยช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพ ถ้าไม่มีการป้องกันตนเองก็พร้อมที่จะรับรู้ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นในบรรยากาศที่มีความไวต่อใจ มีความหวังดี มีความเข้าใจและมีการยอมรับ การเปิดเผยตนเองมากเกินไปแสดงถึงการช่วยเหลือตนเองได้

6. บุคคลจะเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง

7. จะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง จะเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ถ้าบรรยากาศภายในบ้าน ในโรงเรียนไม่คึกคัก ชูเชิญหรือลงโทษมากเกินไป ซึ่งจะทำให้พึ่งพาคนอื่นน้อยลง

8. การลงมือกระทำเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จะมีได้ในบรรยากาศแห่งการยอมรับความเข้าใจ อาจใช้บทบาทสมมุติ

9. ในการเปิดเผยปัญหา การแก้ปัญหา มีวิธีการเลือกหลายวิธีผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกเห็นหนทางจากการเลือกวิธีต่าง ๆ

10. สมาชิกแต่ละคนคนต้องมีคำมั่นสัญญา (Commitment) กับตนเองในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อีกทั้งการเสริมแรงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น

11. สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ประสบการณ์ในกลุ่มจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

12. การที่คนรู้จักตนเองอย่างลึกซึ้งยอมรับตนเองทำให้การป้องกันตนเองน้อยลง หนีไม่ได้กับคำวิจารณ์ของผู้อื่น

ไทเลอร์ (พนม ลิ้มอารี. 2533 : 177 – 178 ; อ้างอิงมาจาก. 1969 : 13-15) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการให้คำปรึกษาว่ามีหลักการสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อผู้รับคำปรึกษา และ

มีความสนใจผู้รับคำปรึกษาด้วยความจริงใจ และยอมรับผู้รับคำปรึกษาตามที่เขาเป็นอยู่ขณะนั้น (as he now is)

2. ผู้รับคำปรึกษา จะต้องสามารถไว้วางใจตัวผู้ให้คำปรึกษาได้ ผู้รับคำปรึกษาจะต้องมีความรู้สึกไว้วางใจตัวผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งลักษณะเช่นนี้เรียกว่า การรักษาความลับ (Confidentiality) ของผู้ให้คำปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้รับคำปรึกษากล้าพูด กล้าแสดงออกมา

3. การให้คำปรึกษานั้นจะต้องมีข้อจำกัดบางประการ คือ

3.1 ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา (Time) นั่นคือ ในการให้คำปรึกษาทุกครั้งจะต้องมีการตกลงเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งว่ามีเวลามากน้อยเท่าไร เมื่อหมดเวลาที่ตกลงแล้วผู้ให้คำปรึกษายังไม่ประสบความสำเร็จ ก็ควรจะนัดหมายเป็นครั้งต่อไปจะต้องไม่ปล่อยให้การให้คำปรึกษาเกิดการยืดเยื้อได้

3.2 การให้คำปรึกษาจะต้องเกิดจากการนัดหมาย (Appointment) มิใช่เป็นการนัดพบกันโดยบังเอิญ

3.3 การให้ความช่วยเหลือ จะต้องอยู่ในขอบเขตจำกัดของการสนทนากันเท่านั้น

3.4 สัมพันธภาพที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา จะต้องอยู่ในขอบเขตจำกัดในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือกับผู้ขอความช่วยเหลือเท่านั้น จะต้องไม่มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว หรือความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดอื่น ๆ เช่น พ่อ-ลูก, พี่-น้อง หรือ เพื่อน-เพื่อน เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า หลักการของการให้คำปรึกษาที่ดีนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ ผู้รับคำปรึกษาจะต้องมาด้วยความเต็มใจ ตลอดจนผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรักษาความลับ ยอมรับผู้รับคำปรึกษาในฐานะที่เขาเป็นอยู่ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่จะต้องไม่อยู่ในฐานะฉันชู้สาว หรือญาติพี่น้อง โดยผู้ให้คำปรึกษา มุ่งช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเอง รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองและจะช่วยเหลือในขอบเขตความสามารถของตนเองเท่านั้น

2.1.5 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา

ในการดำเนินการจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจที่จะเลือกสมาชิกในกลุ่มให้เหมาะสม เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จตามที่จุดมุ่งหมายกำหนดไว้ ซึ่งแนวทางในการจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษามีดังต่อไปนี้

ลักษณะปัญหาของสมาชิกกลุ่ม (Problem Characteristic)

คมเพชร จิตรศุภกุล (2521 : 94) กล่าวว่า สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาจากกลุ่มจะต้องเป็นผู้มีปัญหาคล้ายคลึงกัน เช่น อาจจะเป็นกลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียน ทั้งนี้เพื่อจำทำให้แต่ละคนที่มีปัญหาแนวเดียวกันได้พูดและอธิบายในประเด็นเดียวกัน และโดยธรรมชาติแล้วคนที่มีปัญหาเดียวกันจะพูดกันอย่างเข้าใจ ตลอดจนสามารถแนะวิธีการแก้ปัญหาของตนเองซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้

ความสมัครใจของสมาชิกกลุ่ม (Voluntary)

คมเพชร จิตรศุภกุล (2521 : 94) กล่าวว่า สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาแบบกลุ่มควรจะเป็นผู้ที่มีความเต็มใจที่จะร่วมมือในการแก้ปัญหา ถ้าเป็นไปได้ก็อาจจะต้องใช้วิธีการให้นักเรียนอาสาสมัคร โดยที่ไม่มีการบังคับเลยว่าจะต้องเข้ากลุ่มเพื่อแก้ปัญหา ทั้งนี้เพื่อที่จะให้การดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเป็นไปด้วยดี และสมาชิกแต่ละคนเกิดความร่วมมือกับกลุ่มเป็นอย่างดี

การจัดตั้งกลุ่ม

1. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

ในการจัดตั้งกลุ่ม โอลเซน (Ohlsen.1977 : 25-28) ได้เสนอแนวทางในการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มไว้ 4 ประการ คือ

1. อายุ ควรจะคัดเลือกสมาชิกตามลำดับชั้นเรียน ระดับวุฒิภาวะ และอายุ ตามปฏิทินที่ไม่แตกต่างกันนัก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาทางด้านการสื่อความหมายและการเข้าใจซึ่งกันและกัน

2. ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ควรแตกต่างกันมากนัก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสื่อความหมาย

3. เพศ จะจัดเพศหญิง เพศชาย แยกจากกันหรือรวมกันนั้นขึ้นอยู่กับวัยและปัญหาบางปัญหาอาจจะเหมาะสมกับกลุ่มที่มีปัญหาทั้งสองเพศ แต่บางปัญหาอาจจะเหมาะสมกับกลุ่มที่แยกเพศ

4. มีปัญหาธรรมชาติคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของปัญหา และสามารถเข้าใจปัญหาได้ดี ได้ร่วมอภิปรายและช่วยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกวิธีการแก้ปัญหของตน

2. ขนาดของกลุ่ม

โดยทั่วไปนิยมจัดกลุ่ม 6-8 คน แต่อาจขยายเป็น 10-12 คน ไม่ควรให้กลุ่มใหญ่มาก เพราะจะทำให้โอกาสในการสื่อความหมายซึ่งกันและกันมีน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของมาห์เลอร์ (Mahler. 1969 : 54-55) ที่กล่าวว่า สมาชิกของกลุ่มไม่ควรเกิน 10 คน เพราะสมาชิกจะไม่สนใจเท่าที่ควร โอกาสที่สมาชิกจะหลบเลี่ยงจากกลุ่มมีมาก และผู้ให้คำปรึกษาจะลำบากในการโน้มน้าให้สมาชิกแต่ละคนสนใจกลุ่ม ส่วน วัชร ทรัพย์มี (2518 : 39) มีความเห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม บุคคลที่จะเข้ากลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างดี ดังนั้นจำนวนสมาชิกต้องไม่มากเกินไป คือ 6-10 คน

ชูชัย สมิตธิไกร. (2527 : 18) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่กลุ่มขนาด 6-10 คน และสำหรับกลุ่มซึ่งสมาชิกเป็นเด็กควรจะมีขนาด 4-6 คน

วัชร ทรัพย์มี. (2533 : 274) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มปกติควรจะมีสมาชิก 6-8 คน

ทิพวรรณ กิตติพร (2535 : 193) กล่าวว่า กลุ่มที่มีสมาชิกเป็นผู้ใหญ่และมีผู้นำกลุ่มเพียงคนเดียวควรประกอบด้วยสมาชิก 8 คน และกลุ่มที่มีสมาชิกเป็นเด็กควรมีจำนวน 3-4 คน

จากข้อสรุปดังกล่าวสรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่มในการให้คำปรึกษานั้นควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6-10 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัยของสมาชิก กล่าวคือ ถ้าสมาชิกอยู่ในวัยเด็กขนาดของกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิก 3-6 คน ถ้าสมาชิกอยู่ในวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ขนาดของกลุ่มก็ควรประกอบด้วยสมาชิก 6-10 คน

3. ชนิดของกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาควรที่จะกำหนดว่า กลุ่มควรจะเป็นแนวเปิดหรือแบบปิดให้แน่นอน กลุ่มแบบปิด หมายถึง กลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มเดียวกันตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งปิดกลุ่ม ส่วนกลุ่มแบบเปิด หมายถึง กลุ่มที่มีสมาชิกบางคนออกไปแล้วรับสมาชิกใหม่เข้ามาแทนที่เป็นระยะเวลาดังนั้น ๆ จนกระทั่งปิดกลุ่ม

ชนิดของกลุ่มควรจัดเป็นกลุ่มแบบปิด ซึ่งหมายถึงว่าจะไม่มีการเปิดรับสมาชิกใหม่อีกในระหว่างการให้คำปรึกษา แม้จะมีสมาชิกออกไปจากกลุ่มแล้วก็ตาม เพราะการจัดกลุ่มเปิดจะทำให้สมาชิกมีปัญหาในเรื่องความไว้วางใจและความสนิทสนม (Handsen, Warner and Smith. 1976 : 366)

ชูชัย สมิตธิไกร (2527 : 19) กล่าวว่า ลักษณะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรจะเป็นลักษณะเป็นกลุ่มปิด เพราะกลุ่มจะมีการพัฒนา และก้าวสู่ช่วงเวลาที่มีการแก้ปัญหา ซึ่งความเคลื่อนไหวเช่นนี้ จำเป็นจะต้องอาศัยเวลาและความรู้สึกผูกพันเป็นหนึ่งเดียว การที่มีสมาชิกใหม่เข้ามาในกลุ่มอาจจะขัดขวางต่อการพัฒนาเช่นนี้ได้

นอกจากนี้ ทิพวรรณ กิตติพร (2535:190) กล่าวว่า การเปลี่ยนสมาชิกเข้ามาใหม่ จะมีผลต่อการสร้างสัมพันธภาพ ความเหนียวแน่นและความไว้วางใจในกลุ่ม จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น ควรที่จะเป็นกลุ่มแบบปิด เพื่อที่จะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ตลอดจนไม่ขัดขวางการดำเนินงานให้คำปรึกษาของกลุ่มในการที่จะพัฒนาและแก้ปัญหาของสมาชิกแต่ละคน

4. เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มควรจัดให้มีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เวลาอย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมงหรือไม่เกิน 2 ชั่วโมง และจำนวนครั้งในการสิ้นสุด การให้คำปรึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัย ควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6-7 ครั้งโดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้น

ชูชัย สมิทธิไกร (2527 : 18) กล่าวว่า ระยะเวลาในการเข้ากลุ่มแต่ละครั้งควรจะใช้เวลา 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 2 ชั่วโมง แต่สำหรับเด็กระยะเวลาที่ใช้ควรจะสั้นลง กล่าวคือ แต่ละครั้งควรจะใช้เวลาประมาณ 20 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ส่วนจำนวนครั้งในการเข้ากลุ่มนั้นอย่างน้อยควรจะพบกันสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ส่วนจำนวนครั้งที่ใช้ในการเข้ากลุ่มทั้งหมดขึ้นอยู่กับเป้าหมายของกลุ่มและธรรมชาติของกลุ่ม แต่อย่างน้อยที่สุดควรเข้ากลุ่มจำนวนไม่ต่ำกว่า 8 ครั้ง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 184) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสำหรับเด็กควรจะใช้เวลาประมาณ 45 นาที มิฉะนั้นเด็กจะเหนื่อยหรือเบื่อเพราะช่วงความสนใจของเด็กสั้นมาก

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นสำหรับกลุ่มที่มีสมาชิกอยู่ในวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ ควรใช้ระยะเวลาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมงหรือไม่เกิน 2 ชั่วโมง แต่ถ้าอยู่ในวัยเด็กไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง ประมาณครั้งละ 20 ถึง 45 นาที มิฉะนั้นเด็กจะเหนื่อย หรือเบื่อเพราะช่วงความสนใจสั้น จำนวนครั้งในการจัดควรจัดให้มีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง สำหรับจำนวนครั้งทั้งหมดในการให้คำปรึกษากลุ่ม ประมาณ 6-8 ครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของกลุ่มและธรรมชาติของกลุ่ม

5. การจัดสถานที่

การจัดสถานที่ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนและมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้สมาชิกรู้สึกอิสระ และมีให้สิ่งภายนอกมารบกวนหรือป้องกันมิให้สมาชิกไปสนใจกับสิ่งภายนอก สมาชิกในกลุ่มจะรู้สึกสบายใจเมื่อได้นั่งเป็นวงกลมล้อมรอบโต๊ะ หรือมีโต๊ะกลางมากกว่าที่จะนั่งเป็นวงกลมเฉย ๆ

(พงษ์พันธุ์ พงษ์โสภา. ม.ป.ป. : 235)

นอกจากนี้ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180-181) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มควรจัดสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวก สถานที่ควรจัดเป็นส่วนตัวมีขนาด

กว้างพอเพียงที่จะอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ไม่กว้างขวางหรือโล่งมากเกินไป อาคารถ่ายเทสะดวก สีสันห้องและเพดานไม่ควรมืดทึบหรือเข้มจนดาดลงเกินไป และสามารถเก็บเสียงได้

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดสถานที่ห้องให้คำปรึกษาควรมีลักษณะเป็นสัดส่วนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนสมาชิกในกลุ่ม มีอากาศถ่ายเทสะดวก สีสันห้องและเพดานไม่มืดทึบ หรือเข้มจนดาดจนเกินไป สามารถเก็บเสียงได้

2.1.6 พลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 97-98) กล่าวว่า ในการให้คำปรึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะนำเอาพลังต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกในกลุ่มสามารถใช้พลังงานเหล่านี้ด้วยซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลที่จะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะต้องรับรู้และยอมรับว่ามีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา และจะพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตนเอง จะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่มแล้ว
2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกที่มีปัญหาทั้งหลายจะต้องพยายามเพิ่มความรับผิดชอบสำหรับตนเอง และเพื่อการแก้ไขปัญหาในกลุ่ม นอกจากนี้จะต้องเพิ่มโอกาสให้เกิดความเจริญงอกงามภายในกลุ่มที่รับคำปรึกษา
3. การยอมรับ (Acceptance) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อสมาชิกให้การยอมรับกันเอง ซึ่งจะเป็นผลให้แต่ละบุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. การดึงดูด (Attractiveness) ถ้าหากกลุ่มเป็นที่ดึงดูดใจ ของสมาชิกในกลุ่มมากเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น
5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตนเองและบุคคลที่จะต้องมีอิทธิพลในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผลดีต่อการช่วยกลุ่ม
6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยอย่างมีเหตุผลในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวของเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลอื่นที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนเองต่อบุคคลอื่น ซึ่งนับได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นอย่างมาก
7. ความเครียด (Tension) ความเจริญงอกงามของสมาชิกในกลุ่มใน

ขณะที่รับคำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นสมาชิกจะมีความเครียดอยู่บ้าง การมีความเครียดและความไม่พึงพอใจที่อยู่ในระดับพอเหมาะ จะเป็นแรงใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสำเร็จ

8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norms) เมื่อผู้มีปัญหามีความเข้าใจและยอมรับเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการเข้ารับคำปรึกษาในกลุ่ม เขาจะไม่ละเลยต่อปทัสถานของกลุ่มเพราะสมาชิกย่อมต้องการจะได้รับความช่วยเหลือ และไม่ต้องการจะให้บุคคลอื่นมองเขาไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มที่รับคำปรึกษาร่วมกัน ดังนั้น อาจจะกล่าวได้ว่า ความสำเร็จของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็ขึ้นอยู่กับปทัสถานของกลุ่มด้วย

จากข้อมูลดังกล่าวมาสรุปได้ว่า ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความสามารถในการนำเอาพลังต่าง ๆ ออกมาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษา และจะต้องกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มนำเอาพลังต่าง ๆ เหล่านั้น ออกมาใช้ด้วย

2.1.7 บทบาทของผู้นำกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จนั้น ผู้นำกลุ่มต้องพยายามให้สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กัน โดยผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ซึ่งบทบาทของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษานั้น อารมณ์ มหาคำ (2525 : 28-35) ได้สรุปจากความคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายคนไว้ดังนี้

1. การเริ่มต้น ผู้นำจะต้องเตรียมวิธีการต่าง ๆ สำหรับกลุ่มเพื่อให้กลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ผู้นำอาจนำด้วยคำถามปลายเปิด สำหรับผู้มีประสบการณ์น้อย อาจเริ่มต้นในการให้คำปรึกษาครั้งแรกด้วยการแนะนำตัวซึ่งกันและกัน และถามกลุ่มให้กลุ่มพิจารณาที่สมาชิกแต่ละคนเสนอเพื่อฝึกให้สมาชิกได้พัฒนาความรู้สึกผิชอบต่อกลุ่ม

2. การกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมและบทบาทหน้าที่ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนคน รวมทั้งของผู้นำกลุ่มด้วย

3. มีความสามารถและทักษะ เข้าใจในสิ่งที่เขาพูด และเข้าใจความรู้สึกของสมาชิก ให้การยอมรับ และให้กำลังใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างสัมพันธภาพ

4. สร้างบรรยากาศภายในกลุ่มให้สมาชิกรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจกัน ให้ความเคารพความคิดเห็นของกันและกัน อดทนต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้สมาชิกรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและเป็นเจ้าของกลุ่ม

5. ตั้งเป้าหมายให้สมาชิก สมาชิกจะตั้งเป้าหมายของตนเอง เมื่อเขาเห็นประโยชน์ จุดมุ่งหมายของกลุ่ม คือ ช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ให้เขาเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ทศนคติต่าง ๆ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็น

6. ย้ำถึงความติดต่อเนื่อง และสรุปบทวนเหตุการณ์สำคัญ ในการให้คำปรึกษาที่ผ่านมาก่อนที่จะทำครั้งใหม่ เพื่อทำให้เกิดเป็นประสบการณ์ครั้งเดียวกัน

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนความรู้สึกทั้งคำพูดและการแสดงออก รวมทั้งการแปลความหมายและการทำความเข้าใจ ซึ่งผู้นำต้องกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่น ๆ ให้กระทำด้วยเพื่อให้สมาชิกได้ตรวจสอบพิจารณาสิ่งที่เขาพูด ชี้ให้เห็นว่ามีความขัดแย้งหรือสอดคล้องกันอย่างไร ซึ่งช่วยให้สมาชิกรู้จักตนเองดีขึ้น

8. การลดความตึงเครียด ผ่อนคลายความขัดแย้ง ความกลัว ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม และรับผิดชอบในการกำจัดพฤติกรรมบางอย่างที่จะเป็นอันตรายกับสมาชิก ผู้นำจะต้องเข้าไปสอดแทรกขัดขวางในบางกรณี เช่น สมาชิกพูดแทนกัน ขัดแย้ง ไม่ลงรอยกัน พูดวาทะสนทนา กล่าวโทษคนอื่นหรือสถานการณ์อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือแยกกลุ่มกันโดยไม่สนใจกลุ่ม

9. ให้ข้อมูลเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร ผู้นำกลุ่มควรแสดงความรู้สึกส่วนตัวประสบการณ์ ค่านิยมของตนเอง เมื่อเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มควรเป็นแบบอย่าง สาธิตให้สมาชิกดูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้แก้ไขปัญหาของสมาชิกได้

10. ผู้นำจะต้องคอยสังเกตและประเมินพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างในกลุ่ม อาจทำได้โดยการถาม เช่น มีอะไรเกิดขึ้นขณะนี้

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ดังนี้ ผู้นำกลุ่มจะต้องมีบทบาทเป็นผู้เริ่มต้น การกำหนดกฎเกณฑ์ข้อตกลงต่าง ๆ ภายในกลุ่ม รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อกันภายในกลุ่ม ช่วยตั้งเป้าหมายให้สมาชิก มีการสรุปบทวนเหตุการณ์สำคัญเป็นระยะ แล้วสะท้อนความรู้สึกกลับไปหาสมาชิก เพื่อช่วยลดความตึงเครียด ความกลัวทำให้ผ่อนคลาย และคอยให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากสมาชิกตามควรควร อีกทั้งผู้นำกลุ่มจะต้องคอยสังเกตและประเมินพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนให้ทั่วถึง

2.1.8 บทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

โลรีซ์ โพธิ์แก้ว (2523 : 9-10) กล่าวถึงบทบาทของสมาชิกภายในกลุ่มที่จะทำให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ไม่พูดเรื่องนอกกลุ่ม สมาชิกพูดเฉพาะเรื่องบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม สิ่งที่พูดในกลุ่มจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปพูดนอกกลุ่ม

2. การฟังสมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้สนใจรับฟังสมาชิกคนอื่นพูดทั้งเนื้อหาและความรู้สึก ถ้ามีความยากลำบากในการฟังควรจะบอกผู้พูด ไม่ควรปล่อยผ่านไป

3. การวิพากษ์วิจารณ์ สมาชิกควรพูดถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ที่นี้เดี๋ยวนี้ อย่างไร

4. การใช้เหตุผลด้วยสติปัญญา สมาชิกย่อมได้รับการกระตุ้นให้ร่วม

แสดงความคิดและความรู้สึกเป็นส่วนตัว จะผลัดเปลี่ยนกันไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของสังคม และสนใจเรื่องราวเป็นรายบุคคลต่อไป

5. การตั้งคำถาม การถามควรถามในลักษณะของคำอธิบายเพิ่มเติม ขอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

6. การเจาะระดับความรู้สึก จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก เพื่อให้เขารู้ว่า เขาคือใคร และรู้สึกอย่างไรอย่างแท้จริง

7. ความรู้สึกและความคิดเห็น สมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้เข้าใจว่า สิ่งที่คิดและรู้สึกเป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ดังนี้ สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มจะต้องมีบทบาทเป็นทั้งผู้ฟังและผู้พูด ในการพูดต้องไม่พูดนอกประเด็น ต้องพูดเรื่องในกลุ่มและไม่นำออกไปพูดข้างนอก ต้องเก็บเป็นความลับ และต้องร่วมแสดงความคิดเห็นด้วยสติปัญญาที่มีอยู่ รวมถึงการร่วมเสนอแนะแนวทางร่วมกันกับสมาชิกภายในกลุ่มด้วยความจริงใจ

2.1.9 ขั้นตอนการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

สะอาต กันทรวิวัฒน์ (2535 : 35) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ขั้นเริ่มต้นเริ่มจากสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกในกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกเกิดความอบอุ่น ค่อนข้างไว้วางใจและสามารถแสดงความรู้สึกออกมาอย่างเสรี โดยปราศจากการกดดันต่าง ๆ ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความจริงใจ มีการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขและมีความเข้าใจในตัวสมาชิกทุกคนในกลุ่มตลอดทั้งรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับ เกิดความมั่นใจที่จะเปิดเผยตนเองมากขึ้น

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงออกมากที่สุด โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การฟัง การใช้คำถามปลายเปิด การใช้คำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การเผชิญหน้า การใช้ความเงียบ การให้กำลังใจ การตีความ และการสรุปความ เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้สำรวจตัวเอง เข้าใจปัญหาและร่วมแก้ไขปัญหากันและกัน

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกสรุปปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจนตลอดจนทราบแนวทางแก้ไขและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม หลังจากนั้นมีการนัดหมายสมาชิกในการพบกันครั้งต่อไป

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้นเริ่มจากการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกภายในกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ ข้อตกลงต่าง ๆ ร่วมกัน ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ดำเนินการให้คำปรึกษาจะต้องให้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตัวเอง เข้าใจปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหา และขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาได้สรุป ประเด็นปัญหาด้วยตัวเอง รวมถึงเพื่อให้ทราบแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น หลังจากนั้น ต้องมีการนัดหมายสมาชิกในการพบกันครั้งต่อไป

2.1.10 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม

แกซดา (สุวรรณ อนุสันติ. 2535 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Gazda.1967) ได้ รวบรวมประโยชน์คุณค่าและเอกลักษณ์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่าคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับ การสนับสนุน จากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้ สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาสจะ แสดง และทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรม และความรู้สึกของตนตลอดจน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนที่ได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจของ สมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้ และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาสที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหของสมาชิกคนอื่น ด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะ ได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็น ครอบครัวเดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ได้ผลมากสำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยแสวงหาเอกลักษณ์ของตน และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่นักจิตวิทยาการแนะแนวได้พบปะกันกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกันช่วยประหยัดเวลาและเปิดโอกาสให้นักจิตวิทยาการแนะแนวใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงอย่างยิ่งขึ้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมี ประโยชน์และคุณค่าสำหรับสมาชิกทุกคน โดยให้สมาชิกมองว่าทุกคนก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน และต้องยอมรับ กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญห ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงใจภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โฮเวอร์ต และซิมเฟอร์ (สุปรียา ทรายกูร ณ อยุธยา. 2523 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Howard and Zimpfer n.d.) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับเด็กนักเรียนประถมศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มช่วยพัฒนาให้มีการเรียนรู้เรื่อง อารมณ์ความรู้สึก ช่วยเพิ่มพูนการปรับตัวทางสังคมและเปลี่ยนทัศนคติต่อโรงเรียนให้ดีขึ้น

2.2.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์ (2531 : 70-72) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการให้ข้อสนเทศ กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลอง มีทัศนคติในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ สุวรรณ อนุสันติ (2535 : 87-88) ได้ทำการทดลองผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า หลังการทดลอง นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการในการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างได้ผล เช่น ทัศนคติในการเรียน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์

กลาสเซอร์ ได้เสนอแนวทางของทฤษฎีไว้ในหนังสือที่เขาเขียนขึ้น 2 เล่ม "สุขภาพจิตหรือความเจ็บป่วยของจิต" (Mental Health or Mental Liimess) ในปี ค.ศ 1961 และ "การบำบัดด้วยความจริง" (Reality Therapy ; A NiwAppriach to Psychiatry) ปี ค.ศ. 1965 ซึ่งหนังสือเล่มนี้เองที่ทำให้ทฤษฎีของเขาเป็นที่ยอมรับ

จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์ (2539 : 210) กล่าวไว้ว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความเป็นจริง ได้พัฒนามาจากการที่ กลาสเซอร์ ได้ทำงานกับเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาต่าง ๆ เขาจึงคิดพัฒนาวิธีการนี้ขึ้นมาเพื่อมุ่งแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และรับผิดชอบที่จะช่วยตนเองให้บรรลุเป้าหมายนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยให้วัยรุ่นสามารถค้นพบเอกลักษณ์ของ

ตนเอง หรือช่วยให้วัยรุ่นมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม ช่วยให้วัยรุ่นรู้จักใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่อย่างเต็มที่ เชื่อมั่นในการที่จะพึ่งพาตนเอง รับผิดชอบต่อความต้องการของตนเอง รวมทั้งตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้ในชีวิต ดังนั้น วิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงของกลาสเซอร์ จึงสามารถใช้ได้กับวัยรุ่นที่ปัญหาได้อย่างดี

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ วิลเลียม กลาสเซอร์ ซึ่งเขาได้พัฒนาจากการคิดวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่น โดยช่วยให้เขารู้จักรับผิดชอบตนเอง สามารถค้นพบเอกลักษณ์ของตนเอง และรู้จักใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

3.1.1 ความเป็นมาของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) จิตแพทย์ชาวอเมริกันเป็นผู้เริ่มวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Approach To Counseling) เกิดเมื่อ ค.ศ. 1925 ที่เมืองเดลฟแลนด์ (Delveland) รัฐโอไฮโอ (Ohio) จบปริญญาตรีทางวิศวกรรม ปริญญาโททางจิตวิทยาคลินิก นอกจากนี้เขายังได้เรียนในสาขาแพทยศาสตร์ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต

ปี ค.ศ. 1957 กลาสเซอร์ ได้รับตำแหน่งหัวหน้าจิตแพทย์ประจำสถาบันยหุอาชญากรรมในรัฐแคลิฟอร์เนีย กลาสเซอร์ ได้พัฒนาวิธีการของเขาโดยเน้นการให้เด็กมีความรับผิดชอบให้ว่าโครงการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และสัญญาว่าจะเน้นการตามโครงการนั้น เขาจะไม่ยอมรับข้อแก้ตัวใด ๆ ทั้งสิ้นของเด็กถ้าไม่ปฏิบัติตามสัญญา แต่พยายามหลีกเลี่ยงการลงโทษเด็กผลปรากฏว่าวิธีการนี้ได้ผลดี

กลาสเซอร์ ได้เสนอแนวทางของทฤษฎีไว้ในหนังสือที่เขาเขียนขึ้น 2 เล่ม คือ " สุขภาพจิตหรือความเจ็บป่วยทางจิต" (Mental Health or Mental Illness) ในปี ค.ศ.1961 และ " การบำบัดด้วยความจริง" (Reality Therapy ; A New Approach to Psychiatry) ปี ค.ศ. 1965 ซึ่งหนังสือเล่มนี้เองที่ทำให้ทฤษฎีของเขาเป็นที่ยอมรับ

จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์ (2539 : 210) กล่าวว่า วิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงได้พัฒนามาจากการที่ กลาสเซอร์ ได้ทำงานกับเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาดัง ๆ เขาจึงคิดพัฒนาวิธีการนี้ขึ้นมาเพื่อมุ่งแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และรับผิดชอบที่จะช่วยตนเองให้บรรลุเป้าหมายนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยให้วัยรุ่นสามารถค้นพบเอกลักษณ์ของตนเอง หรือช่วยให้วัยรุ่นมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม ช่วยให้วัยรุ่นรู้จักใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่อย่าง

เต็มที่ เชื่อมั่นในการที่จะพึ่งพาตนเอง รวมทั้งตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้ในชีวิต ดังนั้น วิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงของกลาสเซอร์ จึงสามารถใช้ได้กับวัยรุ่นที่มีปัญหาได้อย่างดี

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่เป็นผู้เริ่มต้นการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือ วิลเลียม กลาสเซอร์ ซึ่งเขาได้พัฒนามาจากการคิดวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่น โดยช่วยให้เขารู้จักรับผิดชอบตนเอง สามารถค้นพบเอกลักษณ์ของตนเอง และรู้จักใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่

3.1.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

กลาสเซอร์ (Glasser. 1995 : 410 – 412) กล่าวว่า ธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์แต่ละคนมีพลังแห่งการพัฒนาและองงาม โดยพื้นฐานแล้ว บุคคลต้องการที่จะมีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ ต้องการแสดงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ และมีความสัมพันธ์ที่มีความหมายกับบุคคลอื่น ๆ กลาสเซอร์อธิบายว่าแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ถูกผลักดันมาจากภายในของบุคคลนั่นเอง ซึ่งได้จากประสบการณ์ของตัวเขาเองและจากการอภิปรายร่วมกันกับบุคคลอื่น ๆ เขาพบว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลมีความต้องการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่

1. ความต้องการอยู่รอด
2. ความต้องการความรัก
3. ความต้องการสัมพันธ์กับผู้อื่น
4. ความต้องการอำนาจ
5. ความต้องการเป็นอิสระ
6. ความต้องการสนุกสนาน

แต่มนุษย์ก็มีโลกส่วนตัวของเขาเองที่มีการพัฒนารูปแบบของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ อาจจะไม่สนองความต้องการอีกคนหนึ่งได้เช่นกัน

ความแตกต่างในการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ซึ่งประเมินได้จากความสัมพันธ์เกี่ยวข้องที่แต่ละคนมีต่อกัน เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแต่ละคนพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองและกำหนดเอกลักษณ์ของตนเอง (Need For an identity) ซึ่งกลาสเซอร์ได้อธิบายถึงเอกลักษณ์ของบุคคลโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ (Success Identity) เป็นลักษณะบุคคลกำหนดหรือมองเห็นว่าตนเองมีความสามารถที่จะสนองความต้องการของตนเอง มีคุณค่า มีความสำคัญต่อตนเองและบุคคลอื่นมีพลังในการจัดการต่อสภาพแวดล้อม ความรับผิดชอบเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตของตนเอง และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. เอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว (Failure Identity) บุคคลประเภทนี้ มักจะกำหนดหรือประเมิน ตนเองในทางลบ จากการที่ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้อื่นรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ต้องการ ไม่มีคุณค่า ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ไม่มีความสามารถที่จะรับผิดชอบตนเอง หรือทำตามข้อกำหนดใด ๆ ไม่มีความหวังในการดำเนินชีวิตที่ดีกว่า ปล่อยให้สภาพแวดล้อมหรือบุคคลมีอิทธิพลและความคุมชีวิต

กลาสเซอร์ เชื่อว่า มนุษย์จะรู้สึกรักตนเอง รู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีค่า และสามารถรักและเห็นคุณค่าของผู้อื่นได้ก็ต่อเมื่อเขารู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีเอกลักษณ์ด้านความสำเร็จในชีวิต ความรักและการยอมรับเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเอกลักษณ์ของมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคคลรู้สึกว่าเขาประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามกำลังความสามารถของเขาจะช่วยพัฒนาเอกลักษณ์ด้านความสำเร็จ ช่วยให้บุคคลเชื่อมั่นในตนเอง รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในชีวิต รู้จักวางแผนและมีเป้าหมายที่เป็นไปได้ในอนาคต

การที่ช่วยบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่มีลักษณะหรือเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว ซึ่งไม่สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ เช่น คนป่วยที่สิ้นหวัง คนที่เบื่อหน่ายชีวิต คนที่ติดยาเสพติด นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ก็คือการช่วยพวกเขาให้เปลี่ยนแปลงการกำหนดเอกลักษณ์ให้กับตนเองเสียใหม่ โดยสอนเขาให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมที่เขาใช้ควบคุมชีวิตตนเอง ให้เขายอมรับผลงานของตนเองที่จะกระทำในสิ่งที่ดีกว่า และเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่จะช่วยให้เขาสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

กลาสเซอร์ มีความคิดคล้ายกับโรเจอร์ส (Rogers) ตรงที่ว่ามนุษย์มีความสามารถในการที่จะนำศักยภาพ (Potential) ทั้งหลายออกมาใช้เพื่อการเรียนรู้และความเจริญงอกงาม บุคคลแต่ละคนจะมีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง บุคคลที่ทำอะไรก็ตามถ้าเขามองเห็นความสำคัญในการตัดสินใจมากกว่าความสำคัญของสถานการณ์ที่เขาเข้าไปเกี่ยวข้อง เขาจะเป็นผู้ดำรงชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จและมีความพึงพอใจในชีวิต และกลาสเซอร์เชื่อว่าบุคคลจะเป็นอย่างไรก็ต้องดูที่การกระทำของเขาและการที่เขาทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่เขาตัดสินใจด้วย ในกรณีที่การดำเนินชีวิตของเขาไม่เป็นที่พึงพอใจ เขาย่อมจะสามารถตัดสินใจใหม่หรือตัดสินใจซึ่งแตกต่างไปจากเดิมได้ เพื่อให้สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจได้ดีกว่าเดิม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2531 : 153) กล่าวว่า ธรรมชาติของมนุษย์ตามทฤษฎีเผชิญความจริงว่าอยู่บนรากฐานของเหตุผลที่ว่า มนุษย์มีความต้องการด้านจิตใจเพียงอย่างเดียวตั้งแต่เกิดจนตาย ความต้องการดังกล่าวคือ ความต้องการมีเอกลักษณ์ (Need for an Identity) ซึ่งเป็นความต้องการของบุคคลที่อยากจะรับรู้ว่าตัวเรานั้นมีได้แตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ และแยกออกจากบุคคลอื่นในโลกนี้

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2533 : 180 – 181) ได้อธิบายการพิจารณา มนุษย์และหลักการของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไว้ดังต่อไปนี้

1. พิจารณามนุษย์ในแง่ดี ว่ามีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา และใช้วิจารณญาณเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เขาไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของนักวิชาการบางคนที่เปรยเปรียบผู้เรียนเหมือนแจกันว่างเปล่า ซึ่งครูจะเป็นผู้นำข้อเท็จจริง และแนวความคิดต่าง ๆ ไปใส่ให้ กลาสเซอร์ เชื่อว่า ครูเปรียบเสมือนผู้จัดการสภาพแวดล้อม หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ที่มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองและมีสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น
2. การที่มนุษย์รู้สึกตนว่า มีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ หรือความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จ จะสร้างกำลังใจให้บุคคลกล้าสู้ปัญหา การที่จะทำตนให้มีค่าขึ้นอยู่กับกระทำของบุคคลนั้นเองว่าทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด
3. การได้รับความรักและมีโอกาสให้ความรักแก่ผู้อื่น เป็นความต้องการของมนุษย์บุคคลที่รักผู้อื่นและได้รับความรักจากผู้อื่นจะรู้สึกว่ามีค่า กลาสเซอร์ พิจารณาความรักจากการกระทำของบุคคลมากกว่าความรู้สึกของบุคคล สำหรับชีวิตในโรงเรียนหรือในวัยเรียนการที่เด็กจะมีความรับผิดชอบต่อสังคม ยินดีช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหาด้านสังคมและการเรียน เกิดความว่าเหว เป็นผลมาจากประสบการณ์ล้มเหลวในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การขจัดความว่าเหวทำได้โดยที่บุคคลนั้น ต้องมีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นด้วยความจริงใจซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง
4. ปัญหาในการปรับตัวหลายประการ เกิดจากการไร้ความสามารถในการสนองความต้องการ อาการของการปรับตัวไม่ได้จะหายไป เมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลที่ไม่สามารถสนองความต้องการมีแนวโน้มที่จะบิดเบือนสภาพความเป็นจริง เขาจะตำหนิผู้อื่นและลืมไปว่าเขามีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาโดยพิจารณาจากสภาพความจริง
5. แม้ว่าอารมณ์จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่เหตุผลเป็นสิ่งที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีประสิทธิภาพ และทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ การปล่อยให้อารมณ์มาครอบงำ จะนำไปสู่ความล้มเหลว อารมณ์ส่งผลถึงพฤติกรรมจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม
6. หลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นพฤติกรรมในระดับจิตสำนึกเป็นพฤติกรรมที่ได้มีการวางแผนโครงการ ไม่ได้ปล่อยชีวิตให้ล่องลอย ไม่เน้นอดีตแต่เน้นปัจจุบันและอนาคต
7. องค์ประกอบที่จะทำให้คนปรับตัวได้คือ ความรับผิดชอบ ความเป็นจริง การประเมินพฤติกรรม

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีพลังแห่งการพัฒนาและงอกงาม มนุษย์จะมีความต้องการ มีเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งเอกลักษณ์ของตนเองมี 2 ประเภท คือ เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ (Success Identity) และเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว (Failure Identity) บุคคลที่มีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จจะเป็นผู้ที่สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ มีความรับผิดชอบ ถ้าบุคคลที่มีเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว ก็จะเป็นผู้ที่ไม่สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ในการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาหรือให้มีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จได้นั้น คือการให้เขาได้ประเมินพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกในปัจจุบันที่เป็นปัญหาของเขาตามความเป็นจริง และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้เขาสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ

3.2.3 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 183) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้มีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหา และมีทักษะในการแก้ปัญหา โดยพิจารณาความเป็นจริง
2. ป้องกันไม่ให้เกิดการปล่อยชีวิตให้ล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคต และมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการไปตามโครงการที่วางไว้
3. ส่งเสริมให้ผู้มีความรับผิดชอบ คือ เป็นตัวของตัวเอง และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้
4. ช่วยให้ผู้รู้จักตัวเองว่าเป็นใคร เขาต้องการอะไรในชีวิต
5. ช่วยให้ผู้ค้นพบวิธีสนองความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น
6. ให้บุคคลตระหนักในคุณค่าของตนเอง โดยแนะแนวทางให้เขาได้รู้จักวิธีการสร้างสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่น ให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม การให้และการได้รับความรักจากบุคคลอื่น ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีค่า
7. ช่วยให้ผู้รู้จักประเมินค่านิยม รู้จักพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรทำหรือพึงละเว้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2525 : 166 – 167) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มุ่งช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเองได้มากที่สุด (Autonomy) สาระสำคัญของการเป็นตัวของตัวเองคือมีความรับผิดชอบในตัวเอง และสามารถพัฒนาความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้ การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะช่วยกำจัดเป้าหมายแห่งชีวิตของผู้รับคำปรึกษาให้กระชับขึ้น

เพื่อให้เห็นเป้าหมายนั้นเด่นชัดยิ่งขึ้น ยิ่งกว่านั้นยังเป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้กระจ่างในแนวทางที่เขายังคับข้องใจอยู่ ด้วยการชี้แนะ ให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมที่เป็นจริง ซึ่งผู้รับคำปรึกษาต้องรับผิดชอบและพัฒนาลักษณะเฉพาะของตนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ค้นพบทางเลือกที่จะไปสู่เป้าหมาย แต่ทั้งนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีสิทธิตัดสินใจเลือกเป้าหมายแห่งชีวิตด้วยตัวเขาเอง

สุดฤทัย มุขยวงศา. 2533 : 15 – 16 ; อ้างอิงมาจาก Glasser. 1965 :

13. ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ว่ามีเป้าหมายในการช่วยเหลือบุคคลให้พิจารณาและกำหนดเป้าหมาย หรือความต้องการของตนเอง ทั้งในปัจจุบัน และในระยะยาวอย่างชัดเจน และช่วยให้เขาได้พิจารณาสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมาย หาทางเลือกรูปแบบพฤติกรรมใหม่ เพื่อไปสู่เป้าหมายหรือพฤติกรรมนั้น

พฤติกรรมที่จะทำให้บุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาจะต้องประกอบด้วย ความรับผิดชอบ (Responsibility) พิจารณาความเป็นจริง (Reality) และความถูกต้อง (Right) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ซึ่งหมายถึง " เป็นความสามารถที่จะสนองความต้องการของตนเอง โดยที่ไม่เป็นการขัดขวางบุคคลอื่นในการตอบสนอง ความต้องการของเขา " บุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้ก็ต่อเมื่อเขาเรียนรู้และยอมรับว่าตัวเขา เป็นผู้รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และไม่มีใครเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้นอกจากตัวเขา

2. ความเป็นจริง (Reality) ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือการช่วยเหลือบุคคลให้เผชิญกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา เลิกควบคุมการรับรู้ของตนเอง และช่วยให้เขาเข้าใจว่า เขาสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ถึงแม้ว่า เขาจะต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคเพียงใดก็ตาม โดยการที่เขาจะต้องพิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อความต้องการของเขา และพัฒนาแผนการที่สามารถเป็นจริงได้ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมใหม่ที่มีความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

3. ความถูกต้อง (Right) เป็นการประเมินค่าพฤติกรรมปัจจุบันของตนเอง และพิจารณาผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้น จะทำให้บุคคลมองเห็นการกระทำของตนเองชัดเจนขึ้นและยินยอมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กลาสเซอร์ ได้กล่าวถึง ความถูกต้องไว้ว่าเมื่อบุคคลประพฤติในทางที่เขาสามารถให้และรับความรัก และรู้สึกมีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่นพฤติกรรมของเขาก็จะเป็นสิ่งถูกต้องหรือชอบธรรม

นอกจากนี้ กลาสเซอร์ ได้เน้นว่าการให้คำปรึกษานั้น จะต้องประกอบไปด้วย การช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้เรียนรู้วิถีชีวิตของเขาใหม่อีกครั้งหนึ่ง และช่วยให้เขามี

ชีวิตอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การช่วยเหลือนี้รวมไปถึงการเผชิญหน้ากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้พิจารณาในสิ่งที่เขากำลังกระทำ กำลังคิด และกำลังรู้สึก เพื่อที่จะคิดหาวิถีทางที่ดีกว่าสำหรับตนเองที่จะปฏิบัติ

การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะให้ความสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษามีสติรับรู้และต่อจากนั้นก็ช่วยเขาให้มีระดับความรู้สึกตัวมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้รับคำปรึกษาที่รู้ถึงพฤติกรรมไร้ประสิทธิภาพที่ตนปฏิบัติได้ เขาต้องเปิดกว้างมากขึ้นที่จะเรียนรู้ทางเลือกอื่น ๆ ในการปฏิบัติการใช้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้ แตกต่างจากการให้คำปรึกษาอื่น ๆ ตรงที่การใช้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเกี่ยวข้องกับ การสอนให้คนอยู่ในโลกด้วยวิถีทางที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหัวใจของการให้คำปรึกษาคือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินความต้องการของตนเองได้ สามารถเป็นไปได้อย่างจริงหรือไม่ และการปฏิบัติของเขาให้เขาสามารถสนองความต้องการของตนได้หรือไม่ ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่เขากำลังกระทำ ทำให้เขาได้รับในสิ่งที่เขาต้องการหรือไม่ และสิ่งไหนที่ควรได้รับการเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงเขาต้องมีความเต็มใจที่จะทำ

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลได้พบวิถีทางที่มีประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของตนเอง สามารถเข้าใจตนเอง และพัฒนาเอกลักษณ์ด้านความสำเร็จของตนเอง มีความรับผิดชอบว่า เขาเป็นใคร มีหน้าที่อะไร กำลังทำอะไร และต้องการอะไรโดยให้บุคคลได้พิจารณาสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงตลอดจนพิจารณาและประเมินพฤติกรรมความคิด และความรู้สึกในปัจจุบัน และผลที่ตามมา เพื่อให้บุคคลมองเห็นการกระทำของตนเองอย่างชัดเจนขึ้น และกำหนดเป้าหมายในการเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมและสามารถที่จะพัฒนา แผนการ ซึ่งจะทำให้เขาได้รับความสำเร็จและสนองความต้องการของตนเองได้

3.1.4 หลักการและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 184 – 18) กล่าวว่า กลาสเซอร์มีหลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเน้นการพูดกันด้วยเหตุผลกับผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะสนทนากับผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักในพฤติกรรมของตนเอง สามารถพิจารณาสิ่งถูกสิ่งผิด ตลอดจนสามารถวางโครงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คอร์เรย์ (Corey. 1986 : 250 - 254) กล่าวถึง 8 ขั้นตอนที่สำคัญของกลวิธีการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. กลวิธีสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องให้ความเป็นกันเอง และความอบอุ่นแก่ผู้รับคำปรึกษาดังแต่ต้น ให้กำลังใจแก่ผู้รับคำปรึกษาว่า เขามีความสามารถ และศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่ความรับผิดชอบในพฤติกรรมที่ตนเองได้กระทำ

2. การสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน ผู้ให้คำปรึกษาจะชักชวนให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันที่เป็นสาเหตุ หรือส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี ต่อเนื่องกัน

3. การให้โอกาสผู้รับคำปรึกษา ประเมินถึงพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน จุดมุ่งหมาย หลักการของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เป็นการให้กำลังใจและสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจและประเมินค่าตัดสินพฤติกรรมของเขาที่จะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้วยตนเอง

4. การช่วยวางแผนสร้างพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยผู้รับคำปรึกษา สำรวจพฤติกรรมและวางแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลวไปสู่เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ โดยแผนการที่ดีนั้นจะต้อง

- ง่ายและชัดเจน
- สั้นและสามารถทำเป็นแผนย่อย ๆ ได้
- เป็นสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงตามความต้องการของบุคคลอื่น

● ชัดเจน เจาะจง และสามารถตอบคำถาม อะไร (What) เมื่อไร (When) ที่ไหน (Where) และบ่อยแค่ไหน (How Often)

- สามารถทำได้ในแต่ละวัน
- เห็นผลได้โดยเร็ว

5. การผูกมัดตนเอง หลังจากที่ได้รับคำปรึกษาดัดสินพฤติกรรมการกระทำของตนเองและมีการวางแผนเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ผู้รับคำปรึกษาทำสัญญาผูกมัดตนเองในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพราะบุคคลมีเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว จะไม่มีความพยายามในการเอาชนะตนเอง ถ้าการทำสัญญาหรือข้อผูกพันจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าตนเองมีหน้าที่รับผิดชอบตัวของตัวเอง ส่วนตัวผู้ให้คำปรึกษาและบุคคลอื่น ๆ เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ สนับสนุนในการทำสัญญา หรือข้อผูกมัดจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้โดยตรง นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดหรือจุดอ่อนของสัญญาที่ไม่สามารถจะดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ ก็จะต้องทำให้ผู้รับคำปรึกษายังมีความวิตกกังวล และไปเพิ่มเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลวในตนเองมากยิ่งขึ้น

6. การไม่ยอมรับคำแก้ตัว ผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไม่ยอมรับการแก้ตัวในกรณีที่ผู้รับคำปรึกษาไม่สามารถทำตามข้อตกลงหรือแผนการของตนเองได้ เพราะทำให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้ตนเองว่าเป็นผู้ที่ล้มเหลว จะไม่มีการตำหนิ จะแสดงความห่วงใยต่อผู้รับคำปรึกษาอย่างแท้จริง สนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้ว่าเขาเท่านั้นที่จะเป็นผู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขอเขาได้ และช่วยเขาประเมินปรับปรุงแผนการโดยทำข้อตกลงและเริ่มดำเนินการใหม่ตามแผนการ

7. การไม่ใช้การลงโทษ การลงโทษไม่ใช่วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งยังเป็นการส่งเสริมเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลวและทำลายสัมพันธภาพของการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจและยอมรับผลที่ตามมาจากการกระทำของเขา ให้โอกาสเขาในการประเมินตนเองอีกครั้ง เพื่อพิจารณาว่าเขายังต้องการที่จะทำตามข้อตกลงในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เขาไว้โดยตนเองหรือไม่

8. การไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ บุคคลที่มีเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว มักจะคิดว่าคนอื่น ๆ ล้มเหลวในตัวเขา ไม่เชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะปรับปรุงตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นตัวอย่างในการไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ และมุ่งมั่นที่จะช่วยให้ตัวผู้รับคำปรึกษา มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกไม่โดดเดี่ยว สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเอง ตลอดจนเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

จากประสบการณ์ในการทำกลุ่มให้คำปรึกษาของ วันบอลดิ้ง (Corey, 1995 : 419 – 425 ; ticing Wubbolding. 1991 – 1992) ได้ประยุกต์หลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้ (WDEP System) โดยอักษรแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

W คือ Wants	หมายถึง ความต้องการ
D คือ Direction and Doing	หมายถึง ทิศทางและการลงมือกระทำ
E คือ Evaluation	หมายถึง การประเมิน
P คือ Planning	หมายถึง การวางแผน
- ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดของแต่ละตัวดังต่อไปนี้

1. สำรวจความต้องการและการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษา (Exploring Wants, Needs and Perceptions) ผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความต้องการของตนเอง ตลอดจนวิธีการในการตอบสนองความต้องการนั้น ส่วนหนึ่งของการให้คำปรึกษาจะกำหนดพฤติกรรมของตนเองเพื่อสนองความต้องการของเขา ซึ่งใกล้เคียงกับความเป็นจริง ทักษะของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือ การไม่วิพากษ์วิจารณ์แต่จะยอมรับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้เปิดเผยโลกส่วนตัวของเขา ทำให้ผู้ให้คำปรึกษามีโอกาสได้สำรวจชีวิตของเขาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งสิ่งที่เขาต้องการจากครอบครัว เพื่อนและงาน ยิ่งไปกว่านั้นคือ เขามีความคาดหวังสิ่งใดจากผู้ให้คำปรึกษาและจากตนเอง

การสำรวจนี้ควรจะกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดจนกระบวนการให้คำปรึกษาเพราะสภาพต่าง ๆ ในชีวิตผู้รับคำปรึกษา อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ คำถามที่เป็นประโยชน์ในการช่วยให้ ผู้รับคำปรึกษาสามารถหาข้อสรุปได้อย่างแน่นอนว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการ คือ “ ถ้าคุณเป็นคนที่ต้องการจะเป็นได้ คุณจะเป็นคนแบบไหน ” “ ถ้าคุณมีในสิ่งที่คุณต้องการจะมีคุณอย่างจะมีอะไร ” “ ครอบครัวของคุณเป็นอย่างไรบ้าง ถ้าบังเอิญความต้องการของคุณและเขาเป็นสิ่งที่เดียวกันพอดี ” “ คุณคิดว่าคุณกำลังทำอะไรอยู่ ถ้าในขณะที่คุณมีชีวิตอยู่บนเส้นทางที่คุณปรารถนา ” หลักการสำรวจเสร็จสิ้นแล้วผู้ให้คำปรึกษาพิจารณาพฤติกรรมของเขาเพื่อตัดสินว่าสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่นี้จะนำไปสู่ความต้องการของเขาได้หรือไม่

2. การเน้นความสนใจที่พฤติกรรมปัจจุบัน (Focus on Current Behavior) การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจะเน้นที่พฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน และสนใจในเรื่องราวในอดีตก็เพียงแต่เฉพาะในแง่มุมที่ส่งผลกระทบมาถึงพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาในปัจจุบันเท่านั้น การแบ่งความสนใจที่พฤติกรรมปัจจุบันนี้ ทำได้โดยการใช้คำถามที่มักใช้อยู่บ่อย ๆ สำหรับผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีนั้นนั่นคือ “ คุณกำลังทำอะไร ” แม้ว่าปัญหาหลายปัญหาอาจมีรากฐานมาจากอดีตก็ตาม แต่ผู้รับคำปรึกษาก็จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิธีจะจัดการกับปัญหาเหล่านี้ในปัจจุบัน ด้วยทางเลือกที่ดีกว่าเพื่อที่จะนำไปสู่ความต้องการได้สำเร็จ

กลาสเซอร์ กล่าวว่า ความล้มเหลวในอดีตจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ เพราะไม่ว่าผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้รับคำปรึกษาก็ไม่สามารถจะจัดการอะไรกับสิ่งเหล่านั้นได้ สิ่งที่ทำได้ในปัจจุบันคือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสร้างทางเลือกใหม่ที่น่าพอใจกว่า การนำเอาอดีตมาอภิปรายนั้นสามารถทำได้ในจุดประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้วางแผนสำหรับอนาคตที่ดี ภาระของผู้ให้คำปรึกษา คือการมุ่งหน้าที่ที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาจัดการกับสถานการณ์ในปัจจุบันของตนเอง

ในการเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา จำเป็นจะต้องพูดคุยกับผู้รับคำปรึกษาให้ครอบคลุมเกี่ยวกับชีวิตของเขา การสำรวจนี้จะเป็นขั้นเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การประเมินในขั้นต่อไปว่าสิ่งต่าง ๆ สามารถที่จะนำไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ โดยผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่ถือกระจกตรงหน้าผู้รับคำปรึกษาพร้อมทั้งถามคำถามว่า “ คุณมองเห็นอะไรเกี่ยวกับตนเองในปัจจุบันและอนาคตบ้าง ” การสะท้อนความรู้สึกนี้จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความกระจำแจ้ง

การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะเพ่งความสนใจที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความรู้สึกเท่านั้น ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และถือว่าเป็นคุณค่าในกระบวนการให้คำปรึกษาแม้ว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะมีการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาอภิปรายถึงความรู้สึกอยู่บ้างก็เพื่อที่จะเน้นให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความกระจำแจ้งในการ

กระทำสอดคล้องกับความรู้สึกของตนเอง คำถามที่อาจจะนำมาใช้ถามคือ “ คุณกำลังทำอะไรอยู่ ” ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคุณต้องการทำอะไรเช่นเดียวกับกำลังทำอะไรอยู่บ้าง ” อะไรทำให้คุณไม่สามารถทำในสิ่งที่คุณต้องการทำ ” “ คุณจะทำอะไรในวันพรุ่งนี้บ้าง ”

3. ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรม (Getting Clients to Evaluate Their Behavior) ประเด็นสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ การใช้คำถามเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองเช่นคำถามที่ว่า “ พฤติกรรมในปัจจุบันของคุณสมหวังในสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่ และพฤติกรรมนี้จะนำไปสู่ทิศทางที่คุณต้องการหรือไม่ ” ทักษะในการตั้งคำถามของผู้ให้คำปรึกษา จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ เช่น “ สิ่งที่คุณทำนี้ทำให้คุณมีความสุขหรือความทุกข์ ” “ สิ่งที่คุณทำอยู่นี้เป็นสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่ ” “ คุณจะให้สัญญาว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรในการให้คำปรึกษา และจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเอง ” ผู้ให้คำปรึกษาสามารถตัดสินคุณค่าได้โดยการถามเขาเกี่ยวกับความต้องการ การรับรู้ และผลของพฤติกรรม ซึ่งเป็นภาระของผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมของเขาถ้าปราศจากการประเมินพฤติกรรมของตนเองแล้ว ผู้รับคำปรึกษาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้

ผู้รับคำปรึกษาบางคนยืนยันว่าเขาไม่มีปัญหา และพฤติกรรมของเขาก็ไม่ได้ทำให้เขาประสบกับปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องระลึกว่าเขาประพฤติดนไปตามการรับรู้ของเขา การให้คำปรึกษาจะไม่สามารถยอมรับว่า สิ่งที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้นั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงจากสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ใกล้ชิดผู้รับคำปรึกษารับรู้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องอาศัยทักษะในการตั้งคำถาม ความอดทนเป็นสิ่งสำคัญ ในกรณีที่พบผู้รับคำปรึกษาที่มีความยุ่งยากต้องอาศัยเวลา ทำให้เขาตระหนักในพฤติกรรมของตนเองว่า ไม่สามารถทำให้เขาได้รับในสิ่งที่เขาต้องการได้ และไม่สามารถนำเขาไปสู่ทิศทางที่เขาต้องการได้

4. การวางแผน การลงมือปฏิบัติ และข้อผูกพัน (Planning Action and Commitment) เมื่อผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจได้แล้วว่า อะไรคือสิ่งที่เขาต้องการจะเปลี่ยนแปลง และกำหนดการปฏิบัติภายหลังจากแผนที่ได้กำหนดเสร็จสิ้นลง ภายใต้การร่วมมือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา แล้วจะต้องทำข้อผูกพันเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

งานสำคัญสำหรับการให้คำปรึกษา คือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดไว้ที่จะตอบสนองความต้องการของเขา กระบวนการวางแผน ตลอดจนการดำเนินการตามแผนนั้นคือ วิธีที่ให้ผู้รับคำปรึกษาควบคุมชีวิตของตนเอง วิธีนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ได้เตรียมให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับข้อมูลใหม่และช่วยให้เขาได้ค้นพบทางเลือกใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถสนองความต้องการของเขาได้ จุดมุ่งหมายของการวางแผน คือ การเตรียมการเพื่อประสบการณ์แห่งความสำเร็จ ในระยะนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษานึกถึง ความ

รับผิดชอบการเลือกและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตือนให้ผู้รับคำปรึกษาระลึกว่าไม่มีผู้ใดในโลก ที่
จะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้เขามีชีวิตอยู่นอกจากตัวเขา

ลักษณะของการวางแผนมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. แผนนั้นควรอยู่ภายใต้ขอบเขตความสามารถของผู้รับคำปรึกษาแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้แผนนั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะตอบสนองเขา
2. แผนที่ดีจะต้องเข้าใจง่าย แม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะต้องการแผนที่เฉพาะเจาะจงเห็นชัดเจน ประเมินผลได้ก็ควรที่จะยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้
3. แผนนั้นควรเป็นแผนที่สามารถปฏิบัติจริงได้ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้ว่าแม้จะเป็นแผนเล็ก ๆ แต่ก็ช่วยให้เขาเปลี่ยนไปตามที่เขาต้องการได้
4. แผนนั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ดี และกำหนดสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาให้ความสนใจที่จะทำ
5. ผู้ให้คำปรึกษาควรกระตุ้นผู้รับคำปรึกษาตามแผน โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ใด แผนที่สร้างขึ้นโดยขึ้นอยู่กับผู้เปรียบเหมือนเรืออาจแล่นเองได้ หากต้องอาศัยความเมตตาจากมหาสมุทรนั่นเอง
6. แผนที่มีประสิทธิภาพ คือแผนที่จะต้องมีความเหมาะสมที่จะให้ใช้ปฏิบัติทุกวัน
7. แผนนั้นควรเป็นแผนที่สามารถจะปฏิบัติได้นานเท่าที่ต้องการ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถถามผู้รับคำปรึกษาได้ว่า " วันนี้คุณตั้งใจที่จะทำอะไรเพื่อเป็นการเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของตน " " คุณบอกว่าคุณอยากหยุดความโศกเศร้าเสียใจแล้วตอนนี้คุณกำลังทำอะไรเพื่อให้บรรลุหมายนั้น "
8. แผนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น ผู้รับคำปรึกษาวางแผนต่าง ๆ ดังนี้ หา งาน เขียนหมายถึงเพื่อน

ก่อนที่ผู้รับคำปรึกษาจะปฏิบัติตามแผน ควรให้เขาประเมินแผนที่เขากำหนดไว้ว่าสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเขาหรือไม่ ภายหลังการนำไปปฏิบัติจริงแล้ว การนำแผนมาประเมินใหม่อีกครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องถามผู้รับคำปรึกษาว่า " แผนของคุณสามารถช่วยคุณได้หรือไม่ " ถ้าแผนนั้นใช้ไม่ได้แล้วจะมีการกลับไปประเมินใหม่และพิจารณาทางเลือกใหม่ เพื่อที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาผูกพันกับตนเองกับแผนที่กำหนดไว้ ต้องให้เขาเขียนข้อผูกพันด้วยความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จะไม่มีความหมายถปราศจากข้อผูกพันของผู้รับคำปรึกษาที่จะปฏิบัติตามเทคนิคและวิธีการที่วางไว้

คอร์เรย์ (Corey.1995 : 427) ได้อธิบายถึงเทคนิคพิเศษในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ดังนี้

1. ศิลปะในการตั้งคำถามด้วยความชำนาญ (The Art of Skillful Questioning) เพราะว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง การตั้งคำถามใช้มากกว่าการให้คำปรึกษาแบบอื่น ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจึงควรมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในการตั้งคำถามให้กว้างขวาง วัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ของการให้คำปรึกษาคือ เพื่อเข้าสู่โลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถควบคุมวิถีชีวิตของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เทคนิคการช่วยตนเองในโปรแกรมการพัฒนาดตนเอง (Self – Help Procedured For A Personal – Growth Program) โปรแกรมการพัฒนาดตนเองเป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการเท่า ๆ กับการพิจารณาพฤติกรรมที่กำหนดไว้เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลง “ การเปลี่ยนแปลง ” นั้นรวมถึง “ การกระทำพฤติกรรม ” แทนที่ “ การยกเลิกพฤติกรรม ” และ “ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ” แทนที่ “ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ”

ในการปฐมนิเทศนั้น ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้คำถามเหล่านี้ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินความต้องการของตนเอง “ คุณต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของคุณจริง ๆ หรือไม่ ” “ ถ้าในตอนนี้มีสิ่งที่คุณต้องการ คุณลองจินตนาการดูว่าชีวิตคุณจะแตกต่างไปอย่างไร ” “ อะไรเป็นสิ่งที่คุณต้องการที่ดูเหมือนว่าคุณจะไม่ได้รับสิ่งนั้นจากชีวิตคุณ ” “ คุณคิดว่าอะไรเป็นสิ่งที่ยับยั้งคุณไม่ให้คุณเปลี่ยนแปลงไปตามที่คุณอยากจะเป็น ” และคำถามต่อไปนี้จะช่วยผู้รับคำปรึกษาคิดสิ่งที่เขากำลังทำอยู่” ลองบรรยายถึงช่วงเวลาที่คุณรู้สึกถึงความหมายของความสำเร็จและบอกด้วยว่าช่วงเวลานั้นคุณกำลังทำอะไรอยู่” ถ้าคุณมีเวลาเหลือเพียงปีเดียวที่จะมีชีวิตอยู่คุณอยากทำอะไรที่แตกต่างไปจากที่เป็นอยู่บ้าง

คำถามเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาแบ่งความสนใจไปยังสิ่งที่เขากำลังทำ กำลังคิดกำลังรู้สึก ยุทธวิธีในการตั้งคำถามจะมีประสิทธิภาพในการทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาทางเลือกใหม่ ซึ่งจะนำมาแทนที่ความล้มเหลว แทนการยึดติดอยู่กับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้รับคำปรึกษาจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

3. การใช้อารมณ์ขัน (The Use of Human) การใช้อารมณ์ขันอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องใช้อย่างเหมาะสม และต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถพัฒนาการต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อารมณ์ขันที่ใช้ต้องไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง การเยาะเย้ยหรือขาดความเคารพในทางตรงกันข้าม การใช้อารมณ์ขันก่อให้เกิดอันตรายได้ในกรณีไปกระทบกับปัญหาของผู้รับคำปรึกษา ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองภายในจิตใจของผู้รับคำปรึกษา และการทำให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกไม่พอใจ อารมณ์ขันที่กระทบความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้รับคำปรึกษา ด้วย

การทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าคุณน่ารังเกียจ และรู้สึกอับอายนั้น เป็นการใช้อย่างไม่เหมาะสม และเป็นการกระทำที่ผิดไปจากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

กลาสเซอร์ ได้เสนอหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา ดังจะได้กล่าวต่อไป

1. ความเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหา (Involvement) โดยหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาที่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้มีปัญหา และทำการสื่อสารให้รู้ว่าผู้ให้คำปรึกษาเห็นอกเห็นใจมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้มีปัญหานั้น ควรจะสร้างบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษา อันจะเป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกอยากเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ดังนั้น ทักษะที่จะเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหาจึงมีความสำคัญมากต่อผู้ให้คำปรึกษา

2. พฤติกรรมในปัจจุบัน (Current Behavior) ไม่มีใครเลยที่จะได้รับความสำเร็จในเรื่องเอกลักษณ์แห่งตน ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นไม่ตระหนักรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหาแล้วยังช่วยให้บุคคลได้รับรู้พฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสมเสมอด้วย เช่น ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะใช้คำถามอื่นๆ " ท่านกำลังทำอะไร " และจะถามว่า " ท่านได้ทำอะไรไปแล้ว " หรือ " ท่านเคยทำอะไรบ้าง "

3. การตัดสินคุณค่า (Value Judgement) ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ ผู้มีปัญหาได้มีโอกาสพิจารณาพฤติกรรมของตนเอง ตัดสินพฤติกรรมโดยมองในแง่ของจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมและความต้องการในโลกที่เป็นจริง ผู้มีปัญหาคงตัดสินว่าพฤติกรรมนั้นมีข้อดีอย่างไรสำหรับตนเอง และบุคคลที่สำคัญในชีวิตของเขา นอกจากนี้จะต้องตัดสินด้วยว่า พฤติกรรมดังกล่าวเป็นที่ยอมรับทางสังคมหรือไม่

4. การวางแผนพฤติกรรม (Planning Responsible Behavior) เมื่อผู้มีปัญหาได้ตัดสินคุณค่าของพฤติกรรมแล้วว่าพฤติกรรมอะไรดีหรือไม่ดี ผู้ให้คำปรึกษาก็จะช่วยต่อไปอีก โดยให้เขาได้มีการวางแผนที่เป็นจริง เพื่อจะเนิ่นการในสิ่งที่เขาตัดสินใจไปแล้ว อีกประการหนึ่งคือ จะต้องพิจารณาว่าแผนการนั้น ไม่เกินความสามารถของผู้ที่มีปัญหาที่จะกระทำได้อย่างสำเร็จและมีความแน่ใจว่า ผู้มีปัญหามีแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามแผนการที่วางไว้ ถ้าหากแผนการนั้นไม่สำเร็จ ควรจะทิ้งไปและสร้างแผนการใหม่ขึ้นมาแทน

5. ข้อผูกพัน (Commitment) ในบางครั้งแม้จะเป็นแผนการที่ดี อย่างไรก็ดี ก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าบุคคลจะประสบความสำเร็จ ดังนั้นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การสร้างข้อผูกพันกับผู้รับคำปรึกษา แต่ในระยะต่อไปเมื่อผู้มีปัญหาได้รับความรู้สึกว่าคุณมีคุณค่า ข้อผูกพันทั้งหลายก็จะเป็นข้อผูกพันกับตัวเอง

6. การไม่มีข้อแก้ตัว (No Excuses) เมื่อผู้มีปัญหาจะทำตามข้อผูกพันได้อย่างสำเร็จ ผู้มีปัญหาคงจะดำเนินการพิจารณาคุณค่าของพฤติกรรมใหม่อีกครั้ง สิ่งที่มาคือ การสร้างข้อผูกพันใหม่หรืออาจจะไม่ยอมรับข้อผูกพันนั้นก็ได ในกรณีที่ผู้มีปัญหาปฏิเสธที่จะสร้างแผนใหม่ก็จะทำให้การให้คำปรึกษาลิ้นสุดลง ถ้าผู้มีปัญหายินดีที่จะสร้างข้อมูล

ใหม่ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะช่วยเขาและให้เขายอมรับว่าจะไม่มีข้อแก้ตัวใด ๆ อีก ถ้าหากแผนนั้นล้มเหลวไป

7. ไม่มีการทำโทษ (No Punishment) การทำโทษจะสร้างความเจ็บปวดทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้การลงโทษเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ที่จริงแล้วการทำโทษนั้นจะมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญซ่อนเร้นอยู่ด้วยคือ การทำให้ผู้มีปัญหารับรู้ว่าเขามีความผิดจริง ๆ ไม่ว่าการทำโทษจะใช้ในกรณีใดก็ตาม การทำโทษจะทำลายโอกาสที่บุคคลจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ

จากข้อมูลที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษา ได้สำรวจตนเองและประเมินตนเองว่าในขณะนั้น เขามีพฤติกรรมเป็นอย่างไรบ้าง และวางแผนการปฏิบัติที่สามารถทำได้จริงและลงมือปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมเหล่านั้นให้ดีขึ้น

3.1.5 บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

คอรีเรีย (Coery.1995 : 413 – 415) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. จัดหาแบบอย่างของพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ และแบบอย่างของชีวิตโดยยึดตามพื้นฐานของความสำเร็จเฉพาะบุคคล
2. สร้างสายสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานอยู่บนความเอาใจใส่และความเคารพ
3. สนับสนุนการพิจารณาพฤติกรรมปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษา รวมทั้งการห้ามปราม การแก้ตัว สำหรับพฤติกรรมที่มีมีความรับผิดชอบ หรือพฤติกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ
4. แนะนำและสนับสนุนกระบวนการประเมินพฤติกรรมตามสภาพความเป็นจริงเพื่อให้บรรลุตามความต้องการ
5. สอนให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดแผนการปฏิบัติและดำเนินการตามแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
6. สร้างโครงร่างและขอบเขตสำหรับการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง
7. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาพบวิถีทางที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง และปฏิเสธที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาล้มเลิกความตั้งใจอย่างง่ายดาย แม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความท้อแท้
8. สนับสนุนผู้รับคำปรึกษาในการอธิบายพฤติกรรมในปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษาที่เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่รับผิดชอบหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
9. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินตนเอง และการสนับสนุนผู้รับคำปรึกษาในการประเมินความเป็นไปได้ในสิ่งที่เขาต้องการ

10. ให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักวางแผน และดำเนินการตามแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และช่วยให้การประเมินระดับข้อผูกพันในแผนการเปลี่ยนแปลงซึ่งสามารถปฏิบัติจริงได้

11. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจ และสามารถที่จะสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

12. การสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาเตรียมตัวในการที่จะเผชิญกับปัญหาในอนาคต

13. การสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้รับคำปรึกษา ในการที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเอง

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2531 : 162 – 163) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการสนทนอย่างมีเหตุผล ระหว่างผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะมีลักษณะเป็นครู ชักถามคำถามต่าง ๆ มากมายเกี่ยวกับพฤติกรรมปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษา ตลอดจนวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างรับผิดชอบ การพูดคุยของผู้รับคำปรึกษาจะมีลักษณะของความกระตือรือร้น บางทีจะใช้อารมณ์ขันเข้ามาแทรกแต่ไม่ใช่คำพูดที่เยาะเย้ย เสียดสี ดังนั้นในการช่วยเหลือผู้มีปัญหาตามทฤษฎีเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีลักษณะต่าง ๆ ตามความคิดของกลาสเซอร์ดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ที่มีความอดทน มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ไวต่อความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา

2. สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ มีความเต็มใจในการที่จะแข่งขันหรือต่อสู้กับบุคคลอื่น ๆ

3. เป็นผู้ที่เต็มใจจะเปิดเผยและอภิปรายเรื่องต่าง ๆ กับผู้รับคำปรึกษา ตลอดจนให้ความอบอุ่น เป็นมิตร เปิดเผย มีความจริงใจและมองโลกในแง่ดี

4. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ในการสนองความต้องการของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

5. ในการให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพอันใกล้ชิดกับผู้รับคำปรึกษา

6. ผู้ให้คำปรึกษาจะสอนวิธีที่ควรประพฤติปฏิบัติแก่ผู้รับคำปรึกษา ด้วยการสอโดยตรง ด้วยการเป็นตัวแบบให้ หรือโดยการสนทนากันในเรื่องจิปาฐะ ตั้งแต่ชาวสดประจำวัน ชีวิตแต่งงาน ศาสนา และประเด็นที่หน้าสนใจต่าง ๆ

7. ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยกันวางโครงการ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสนับสนุนให้ผู้รับบริการมีความมุ่งมั่น ที่จะปฏิบัติตามโครงการที่วางไว้ โดยไม่มีข้อแก้ตัวใด ๆ ทั้งสิ้น

จากข้อความที่กล่าวมาดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีลักษณะเป็นครูเป็นผู้นำผู้รับคำปรึกษาที่มีความอ่อนแอไปสู่ความเข้มแข็ง จากการไม่มีความรับผิดชอบไปสู่การมีความรับผิดชอบในชีวิต จากการที่ไม่สามารถสนองความต้องการของตนเองไปสู่การสนองความต้องการชีวิตได้เป็นอย่างดี และจากการมีความเจ็บปวดไปสู่การได้รับความพึงพอใจในชีวิต

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

3.2.1 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

แฮร์ริส (Harris.1993 : A ; 1992) ได้ศึกษาผลของการบำบัดแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 28 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการบำบัดแบบเผชิญความจริง กลุ่มควบคุมได้รับวิธีให้ความรู้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวทำนายพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเอง การควบคุมตนเอง และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการบำบัดแบบเผชิญความจริงมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น สามารถแยกแยะว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ และพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ขาดความรับผิดชอบ

เซนส์ (Chang.1995 : A ;1706) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงและการสอนตามทฤษฎีควบคุม ที่มีต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบและการควบคุมตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยไต้หวัน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามทฤษฎีควบคุม จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและการควบคุมตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความรับผิดชอบและควบคุมตนเองมากกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและการควบคุมตนเองเกิดขึ้นในเพศหญิงมากกว่าเพศชายและคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบและการควบคุมตนเองในระยะติดตามผลสูงกว่าคะแนนในระยะหลังการทดลอง

อีเด็นส์ (Eden.1996 : A ;149) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลทฤษฎีควบคุมและทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อการลดพฤติกรรมก่ออาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนเกรด 7 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีควบคุมและการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีคะแนนพฤติกรรมก่ออาชญากรรมลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม แต่ในด้านอำนาจการควบคุมตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีการรักษาระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

คูลินเนม (Cullinane.1996 : 3546 – A) ได้ศึกษารายกรณีเกี่ยวกับอิทธิพลของการให้ทฤษฎีการควบคุมของกลาสเซอร์ และทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อการพัฒนาครูในโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งได้รับการคัดเลือกกว่า เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพดี ผลการศึกษาพบว่า การใช้ทฤษฎีควบคุมของกลาสเซอร์และทฤษฎีเผชิญความจริง ทำให้ครูมีการพัฒนาด้านศักยภาพ มีความมั่นใจและตระหนักถึงความต้องการของตนเอง

3.2.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

จันทร์รัตน์ ยี่ริณศิริ (2536 : 64) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงภายหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรินทร์ แยมโสภี (2538 : 76 –82) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีวินัยในตนเองด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีวินัยด้านการเรียนสูงขึ้น และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแบบเผชิญความจริง มีวินัยในตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นเช่นกัน

อุษณีย์ ทองสธรรม (2538 : 67 – 68) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อลดความวิตกกังวลในการสอบเพื่อศึกษาต่อของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนนความวิตกกังวลในการสอบเพื่อศึกษาต่อตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เพื่อขึ้นเช่นกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 70 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน

ตอนที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน และคัดเลือกนักเรียนมาจำนวน 16 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากผู้สนใจเข้าร่วมโปรแกรมฝึกการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน โดยวิธีสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน และคัดเลือกนักเรียนมาจำนวน 15 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มทดลองที่ต้องเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริง จำนวน 7 คนและขออาสาสมัครเข้ากลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
- ตอนที่ 5 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่าน

ข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับชั้น

() ประถมศึกษาปีที่ 4 () ประถมศึกษาปีที่ 5 () ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว

2.1 ศึกษาานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว แล้วนำมาสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ ระจิตระแก้ว เล็กอุทัย (2542 :133-135) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน และพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ปกครอง โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 11 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบความเที่ยงตรง

โดยตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2.4 นำแบบสอบถาม ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในโรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 50% กลุ่มสูงต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด ลงมาถึงคะแนนต่ำสุดนำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มต่ำ 50% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t- test

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 2.4 จำนวน 11 ข้อ แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7299

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	คำถาม	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน					
00	ผู้ปกครองกับนักเรียนมีโอกาสพูดคุยกันทุก วัน.....					
00	ผู้ปกครองไม่ค่อยซักถามเกี่ยวกับการเรียน ของนักเรียน.....					
	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อ					
	ผู้ปกครอง					
0	นักเรียนเล่าถึงกิจกรรมที่ทำในแต่ละวันให้ ผู้ปกครองฟังเสมอ.....					
00	ผู้ปกครองกับนักเรียนไม่ค่อยได้พบกัน เลย.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
จริง	ให้คะแนน 4 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
จริง	ให้คะแนน 2 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก
ในครอบครัวดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก
ในครอบครัวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก
ในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

3.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

3.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 15 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

3.4 นำแบบสอบถาม ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) นักเรียนโรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 100 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้น จึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ที่คัดเลือกไว้จำนวน 15 ข้อ แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น .8125

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แบบวัดนี้จะแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	คำถาม	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0 00	สภาพห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย.....					
0 00	ห้องเรียนแต่ละห้องมีโต๊ะ เก้าอี้สำหรับ นักเรียนอย่างเพียงพอ.....					
0 00	สภาพห้องเรียนตกแต่งอย่างสวยงาม.....					
0 00	นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริง	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีบรรยากาศการเรียนการสอนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยสำรวจการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ กลูกิลีเอลมีโน (Guglielmino. 1977 : 1-7)

4.2 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 63 ข้อ

4.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Fact Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง พิจารณาคำถามในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สามารถดัดแปลงได้ตรงตามลักษณะต่างๆ ตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาวิจัยครั้งนี้หรือไม่แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขภาษาให้เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.5 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination-t) โดยนำแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค t-test

4.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่คัดเลือกในข้อ 1.5 จำนวน 58 ข้อมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9349

ลักษณะแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา มี โดยข้อคำถามแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายในทางบวกและทางลบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด (โปรดตอบทุกข้อ)

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดสำหรับนักเรียน
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับนักเรียน
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงบางครั้งสำหรับนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงน้อยสำหรับนักเรียน
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่จริงเลยสำหรับนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงปาน กลาง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0 00	ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ นักเรียนมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับเพื่อนเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน..... เมื่อมีคนให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานที่ กำลังทำอยู่นักเรียนไม่ชอบและมีอคติ กับคนนั้น.....					
0 00	ด้านมีความรับผิดชอบต่อการ เรียนรู้ของตัวเอง นักเรียนตั้งใจเรียนขณะครูสอน..... ในขณะที่เรียนนักเรียนหนังสือ นักเรียน ชอบพูดคุยและเล่นหยอกล้อกับ เพื่อน.....					
0 00	ด้านมองว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิชา ต่าง ๆ ที่เรียน..... นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้ด้วยตนเอง.....					
0 00	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะ ที่จำเป็นในการเรียนและการ แก้ปัญหา เมื่อฟังครูอธิบายจบนักเรียนสามารถ เล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เพื่อนและผู้อื่นฟัง ได้..... นักเรียนมักจะฟังไม่ทันและไม่เข้าใจใน สิ่งที่ครูสอน.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกำหนดไว้ดังนี้
ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่ดี

ตอนที่ 5 โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

5.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนที่จะนำมาสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

5.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

5.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีการดำเนินงาน และการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ภาษาแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ไม่ใช้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน เพื่อดูความเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่าง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันในกลุ่มให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เวลาที่ใช้ 45 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. แผ่นป้ายเพลงสวัสดี
2. แผ่นป้ายเพลงชื่ออะไรขอให้ออกมา
3. ป้ายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม
4. ปริศนาคำทายจำได้ไหมเอ๋ย

วิธีดำเนินการ

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียนด้วย “ เพลงสวัสดี ” พร้อมทั้งแนะนำตนเองกับนักเรียน
2. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ ชื่ออะไรขอให้ออกมา ” โดยผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนร่วมกันร้องเพลงชื่ออะไรขอให้ออกมา เมื่อร้องจบขออาสาสมัครแนะนำชื่อ นามสกุล ระดับชั้น ครูประจำชั้น วิชาที่ชอบเรียนและไม่ชอบเรียน พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ ทำลักษณะนี้จนครบทุกคน
3. ให้นักเรียนร่วมเล่นเกม “ จำได้ไหมเอ๋ย ” โดยใช้ปริศนาคำทาย

3.1 เลือกนักเรียนในกลุ่มที่สมัครใจเป็นตัวแทนของเพื่อนในการเล่น
หยิบบัตรคำทายที่จะมีคำทายเกี่ยวกับข้อมูลของเพื่อนที่ได้แนะนำตัวไปแล้ว

3.2 เมื่อหยิบดีให้นักเรียนถามบัตรคำทายกับเพื่อนสมาชิกภายใน
กลุ่ม

3.3 จะให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบข้อมูลของคนที่มียี่ห้อปรากฏ
ในบัตรคำทายคนละ 1 ข้อมูล เมื่อตอบจนครบให้เจ้าตัวเฉลยและหยิบบัตรคำทายขึ้นต่อไป
ทำลักษณะนี้จนครบทุกคน

4. ร่วมพูดคุยกับนักเรียนถึงสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ร่วมกัน จากนั้นจึงสรุปถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

5. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการสนทนาเพื่อให้ความเข้าใจตรงกัน

6. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

7. นัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความสนุกสนาน การซักถาม การ
ร่วมอภิปราย และการให้ความร่วมมือของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม

การให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มเผชิญความจริงครั้งที่ 2

เรื่อง การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองด้วยการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนการเปิดใจรับโอกาสที่จะ
เรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและการวางแผนทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการพูดคุยโต้ตอบแสดง
ความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน

3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อน
ในเรื่องที่กำลังเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์**
1. เครื่องบันทึกเสียง
 2. แถบบันทึกเสียง
 3. กระดาษ A4
 4. ดินสอหรือปาก
 5. กรณีตัวอย่างเรื่อง "แบบไหนดีกว่ากัน"

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งที่ 2 นี้ผู้วิจัยจะให้ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในการที่ผ่านมาในครั้งที่ 1 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและนักเรียนได้รู้จักเพื่อนสมาชิกในกลุ่มแล้ว จำเพื่อนได้ไหมเอ่ย ร่วมกันพูดคุยทบทวน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ได้แก่ มีการพูดคุย ได้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน โดยให้นักเรียนได้ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจากกรณีตัวอย่างเรื่องแบบไหนดีกว่ากัน และช่วยกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาแล้วร่วมกันทบทวนถึงพฤติกรรมของตนเองที่เคยปฏิบัติมาแล้ว ซึ่งผลที่เกิดจากการปฏิบัติเป็นอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย ในระหว่างการให้คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ประเมินพฤติกรรมลักษณะการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร ซึ่งถ้าปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 **ชั้นวางแผนและปฏิบัติ** ในชั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้พิจารณาถึงเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติ ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับตนเองและเต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 **ชั้นปฏิบัติตามแผน** ในชั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติจริง พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก

3.5 **ชั้นติดตามผล** ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนจะเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติในแต่ละครั้งตามแผนและวิธีการที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนปฏิบัติตามแผนและเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้นก็ชมเชยถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ให้ทบทวนตนเองและลองปฏิบัติใหม่ ถ้านักเรียนปฏิบัติไม่ได้ก็ให้ลองหาสาเหตุและวางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในชั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และทำการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 70 ชุด

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 70 คน ได้แบบสอบถามคืน 70 ชุด มีความสมบูรณ์ 70 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน แล้วคัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงตามความสมัครใจ และได้นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 7 คน กลุ่มควบคุม 8 คน

4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 15 คน แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง หลังการทดลองก็ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามอีกครั้งแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest–Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 44-45) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T ₁ RE	X	T ₂ RE
RC	T ₁ RC	~X	T ₂ RC

ความหมายของสัญลักษณ์

RE	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
RC	แทน	กลุ่มควบคุมที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
X	แทน	การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
~X	แทน	-
T ₁ RE	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลอง
T ₁ RC	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มควบคุม
T ₂ RE	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลอง
T ₂ RC	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

ขั้นการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยจะให้คำปรึกษาจำนวน 6 สัปดาห์ 12 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที

การให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1 ประเมินและสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ : การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 3 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ : การศึกษาค้นคว้าเพิ่มจากห้องสมุด การยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

ครั้งที่ 4 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง : ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุยกันขณะเรียน ส่งงานตามเวลา

ครั้งที่ 5 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง : เตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ครั้งที่ 6 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ : มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนเข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่เรียน

ครั้งที่ 7 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ : ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ

ครั้งที่ 8 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา : ได้แก่ ทักษะการฟังและการพูด

ครั้งที่ 9 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา : ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน

ครั้งที่ 10 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา : ได้แก่ ทักษะการคิดคำนวณและการแก้ไขปัญหาในเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 11 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี

ประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและแก้ปัญหาในเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 12 ปัจฉิมนิเทศและยุติการให้คำปรึกษา

ชั้นหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ชุดเดียวกับฉบับที่ใช้ก่อนการทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดอันดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปร เพศ, ระดับชั้น, สัมพันธภาพภายในครอบครัว,บรรยากาศการเรียนการสอน
3. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
4. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มควบคุม
5. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - คะแนนเฉลี่ย (M)
 - คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยใช้สูตร t - test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 130 – 131)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 126b)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร t -test แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 161 – 162)

3.2 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t -test แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 162 – 163)

3.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 236)

3.4 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

M	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่ยกกำลัง 2
S	แทน	คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ตอนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 8 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน

ตอนที่ 9 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 10 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	47	67.1
1.2 หญิง	23	32.9
รวม	70	100.0
2. ระดับชั้น		
2.1 ประถมศึกษาปีที่ 4	30	42.9
2.2 ประถมศึกษาปีที่ 5	20	28.6
2.3 ประถมศึกษาปีที่ 6	20	28.6
รวม	70	100.0
3. สัมพันธภาพภายในครอบครัว		
3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี	32	45.7
3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง	28	40.0
3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี	10	14.3
รวม	70	100.0
4. บรรยากาศการเรียนการสอน		
4.1 บรรยากาศการเรียนการสอนดี	32	45.7
4.2 บรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง	31	44.3
4.3 บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี	7	10.0
รวม	70	100.0

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 70 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 47 คน และเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 และ 32.9 ตามลำดับ, ระดับชั้นของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน รองลงมาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9, 28.6 และ 28.6 ตามลำดับ, สัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี จำนวน 32 คน รองลงมามีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง จำนวน 28 คน และมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7, 40.0 และ 14.3 ตามลำดับ และบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดี จำนวน 32 คน รองลงมามีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง จำนวน 31 คนและมีบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7, 44.3 และ 10.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 - 6 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

ลำดับ	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน	M	S.D	การแปลผล
1	ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.38	.410	ปานกลาง
2	ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.37	.569	ปานกลาง
3	ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.50	.500	ปานกลาง
4	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.35	.328	ปานกลาง
รวม		3.40	.361	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.40$, $S.D. = 0.361$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

ลำดับ	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน	M	S.D	การแปลผล
1	ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.45	.405	ปานกลาง
2	ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.36	.485	ปานกลาง
3	ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.45	.420	ปานกลาง
4	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.44	.383	ปานกลาง
รวม		3.42	.345	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.42$, $S.D. = 0.345$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

ลำดับ	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน	M	S.D	การแปลผล
1	ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.83	.338	ดี
2	ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.70	.357	ดี
3	ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.71	.356	ดี
4	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.70	.321	ดี
รวม		3.73	.238	ดี

จากตาราง 5 พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับดี ($M = 3.73$, $S.D. = 0.238$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดี

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและรายข้อ

ข้อที่	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	M	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้</u>				
1.	นักเรียนมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน	4.10	0.854	ดี
2.	เมื่อเรียนหนังสือไม่เข้าใจนักเรียนกล้าถามครูและเพื่อน	3.80	1.044	ดี
3.	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นแก่ครูในสิ่งที่เรียนนักเรียน	3.70	1.147	ดี
4.	สนใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่เรียนจากห้องสมุด	3.67	1.059	ดี
5.	เมื่อมีใครมาพูดคุยแนะนำเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนจะสนใจฟัง	3.76	1.197	ดี
6.	เมื่อมีคนให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานที่กำลังทำอยู่นักเรียนไม่ชอบและมีอคติกับคนนั้น	3.23	1.132	ปานกลาง
7.	นักเรียนไม่ค่อยสนใจเมื่อมีคนมาแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน	3.47	1.176	ปานกลาง
8.	นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ ตำราต่างๆ จากห้องสมุดและห้องสื่อการเรียนรู้	3.90	0.980	ดี
9.	เมื่อผลงานที่ทำถูกวิจารณ์นักเรียนรับฟังแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	3.61	1.266	ปานกลาง
10.	เมื่อเพื่อนออกไปอภิปรายหน้าชั้นเรียนนักเรียนไม่สนใจฟัง	3.64	1.204	ปานกลาง
11.	นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน	3.83	0.916	ดี
12.	นักเรียนติดตามข่าวสารและหาความรู้เพิ่มเติมจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์	3.84	1.163	ดี
13.	นักเรียนเฝ้าหาความรู้จากการอ่านเอกสารและวารสารในห้องสมุด	3.46	1.138	ปานกลาง
14.	เมื่อครูมอบหมายให้ค้นคว้าในห้องสมุด นักเรียนเบื่อหน่ายและอึดอัด	3.30	1.366	ปานกลาง
15.	เมื่อมีเวลา นักเรียนจะเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด	3.94	1.075	ดี
16.	นักเรียนรับฟังคำแนะนำจากครูและเพื่อน	3.87	1.076	ดี
รวม		3.53	0.430	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	M	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียน</u>				
17.	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะครูสอน	4.16	1.030	ดี
18.	นักเรียนยกมือเพื่อตอบคำถามเมื่อครูถาม	3.76	0.984	ดี
19.	นักเรียนแอบอ่านหนังสือการ์ตูนหรือเล่นเกมขณะครูสอน	2.93	1.355	ปานกลาง
20.	เมื่อเรียนไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยนักเรียนกล้าถามครู	3.67	1.151	ดี
21.	ในขณะที่เรียนหนังสือ นักเรียนชอบพูดคุยและเล่นหยอกล้อกับเพื่อน	3.10	1.385	ปานกลาง
22.	นักเรียนตั้งใจฟังเมื่อครูสอน	3.80	1.187	ดี
23.	นักเรียนมีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.94	0.931	ดี
24.	นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.60	1.122	ปานกลาง
25.	นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ อย่างครบถ้วนในการเรียนแต่ละวิชา	3.87	1.115	ดี
26.	นักเรียนขอยืมอุปกรณ์การเรียนจากเพื่อน	3.33	1.164	ปานกลาง
27.	นักเรียนมักลืมอุปกรณ์การเรียนไว้ที่บ้าน	3.56	1.235	ปานกลาง
28.	นักเรียนส่งการบ้านครูทุกครั้ง	3.66	1.261	ปานกลาง
29.	นักเรียนตั้งใจเขียนบันทึกเรื่องที่ครูสอนลงในสมุด	3.46	1.163	ปานกลาง
รวม		3.46	0.510	ปานกลาง
<u>ด้านการมองเห็นว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ</u>				
30.	นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิชาที่เรียนได้	3.97	0.900	ดี
31.	นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง	3.84	0.933	ดี
32.	นักเรียนสามารถเรียนรู้วิชาอื่นๆ ได้จากการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.76	1.109	ดี
33.	นักเรียนไม่แน่ใจว่าสอบผ่านได้ทุกวิชา	3.20	1.071	ปานกลาง
34.	นักเรียนสามารถสอบผ่านในทุกวิชาที่เรียน	3.39	1.183	ปานกลาง
35.	นักเรียนลอกการบ้านจากเพื่อนในวิชาที่เรียนไม่เข้าใจ	2.87	1.340	ปานกลาง
36.	นักเรียนฟังคำแนะนำจากครูแล้วสามารถนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น	3.90	1.065	ดี
37.	นักเรียนสามารถพัฒนาผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำจนสำเร็จได้	3.60	1.147	ปานกลาง
รวม		3.46	0.485	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	M	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและ</u> <u>การแก้ปัญหา</u>				
38.	เมื่อฟังครูอธิบายจบนักเรียนสามารถเล่าเรื่อง ให้เพื่อนและอื่น ฟังๆ ได้	3.90	0.995	ดี
39.	นักเรียนมักฟังไม่ทันในสิ่งที่ครูและเพื่อนพูด	3.53	1.059	ปานกลาง
40.	เมื่อฟังครูอธิบายจบแล้วนักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาจากเรื่อง ที่ฟังได้	3.61	1.040	ปานกลาง
41.	นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการอ่านและการสะกดคำวิชาต่างๆ	3.23	1.079	ปานกลาง
42.	นักเรียนสามารถที่จะเขียนและสะกดคำได้ถูกต้อง	3.20	1.314	ปานกลาง
43.	นักเรียนสามารถฟังสิ่งที่ครูสอนได้เข้าใจและรู้เรื่อง	3.91	0.944	ดี
44.	นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูพูดหรืออธิบาย	3.76	1.148	ดี
45.	นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยวิธีอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง และชัดเจน	3.60	1.095	ปานกลาง
46.	นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยวิธีก่นในใจได้คล่อง	3.49	1.004	ปานกลาง
47.	นักเรียนสามารถพูดโต้ตอบให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี	3.44	1.112	ปานกลาง
48.	นักเรียนสามารถออกเสียงในการพูดได้อย่างชัดเจน	3.49	1.225	ปานกลาง
49.	นักเรียนอ่านหนังสือได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	4.07	0.906	ดี
50.	นักเรียนอ่านหนังสือ วารสาร เอกสาร เมื่อว่างจากการเรียน	3.81	0.786	ดี
51.	เมื่อมีผู้อื่นให้เขียนตามคำบอกนักเรียนสามารถเขียนได้	3.54	1.031	ปานกลาง
52.	นักเรียนเขียนหนังสือได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	3.51	1.060	ปานกลาง
53.	ในขณะที่ฟังครูหรือเพื่อนพูดนักเรียนจดบันทึกประจำ	3.46	1.073	ปานกลาง
54.	นักเรียนนำเอาวิธีการคำนวณที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.70	1.159	ดี
55.	เมื่อเจอโจทย์ปัญหายากๆ นักเรียนไม่ทราบบ้างต้องทำอะไร	3.60	1.109	ปานกลาง
56.	เมื่อมีปัญหาเรื่องการเรียน นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง	3.46	1.112	ปานกลาง
57.	เมื่อเกิดปัญหาจากการเรียนนักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทันที	3.71	1.181	ดี
58.	เมื่อเรียนไม่ทันนักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรือถามเพื่อน	3.67	1.164	ดี
รวม		3.43	0.389	ปานกลาง
รวมทุกด้าน		3.50	0.354	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้านโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.50$, $S.D. = 0.354$), การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.52$, $S.D. = 0.430$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 6, 7, 9, 10, 13 และข้อที่ 14 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก, การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.46$, $S.D. = 0.510$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 19, 21, 24, 26, 27, 28 และข้อที่ 29 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก, การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองตนว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.46$, $S.D. = 0.485$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 33, 34, 35 และข้อที่ 37 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.43$, $S.D. = 0.389$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 39, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 51, 52, 53 และ 55 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดตามตาราง 4

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน ดังแสดงในตาราง 7 - 24 ดังนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน	ชาย (n = 47)		หญิง (n = 23)		t
	M	S.D	M	S.D	
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.43	.438	3.72	.344	.006*
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของตัวเอง	3.34	.480	3.71	.485	.003*
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ	3.45	.459	3.74	.357	.011*
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะ จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.40	.347	3.63	.373	.014*
รวม	3.40	.336	3.70	.309	.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่มีเพศชายและหญิง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

การเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเอง	ระดับชั้น							
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			
	M	S.D	M	S.D	M	S.D		
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.38	.410	3.45	.405	3.83	.338	ดี	
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.37	.569	3.36	.485	3.70	.357	ดี	
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.50	.500	3.45	.420	3.71	.356	ดี	
4. ด้านมีความสามารถในการทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.35	.328	3.44	.383	3.70	.321	ดี	
รวม	3.40	.361	3.42	.345	3.73	.238	ดี	

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง

ตาราง 9 วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.579	1.290	8.485*
	ภายในกลุ่ม	67	10.184	.152	
	รวม	69	12.763		
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.644	.822	3.380*
	ภายในกลุ่ม	67	16.297	.243	
	รวม	69	17.941		
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.750	.375	1.928
	ภายในกลุ่ม	67	13.036	.195	
	รวม	69	13.787		
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.529	.765	6.498*
	ภายในกลุ่ม	67	7.883	.118	
	รวม	69	9.413		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.512	.756	7.092*
	ภายในกลุ่ม	67	7.144	.107	
	รวม	69	8.657		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า มีความแตกต่างในรายคู่ใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	M	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
		3.38	3.45	3.83
1. ประถมศึกษาปีที่ 4	3.38	-	.0656	.4469*
2. ประถมศึกษาปีที่ 5	3.45	-	-	.3813*
3. ประถมศึกษาปีที่ 6	3.83	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	M	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
		3.37	3.36	3.70
1. ประถมศึกษาปีที่ 4	3.37	-	.0051	.3372*
2. ประถมศึกษาปีที่ 5	3.36	-	-	.3423*
3. ประถมศึกษาปีที่ 6	3.70	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนก
ตามระดับชั้น

ระดับชั้น	M	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
		3.35	3.44	3.70
1. ประถมศึกษาปีที่ 4	3.35	-	.0994	.3540*
2. ประถมศึกษาปีที่ 5	3.44	-	-	.2548
3. ประถมศึกษาปีที่ 6	3.70	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้าน
มีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา สูงกว่านักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

การเรียนรู้ด้วยตนเอง		สัมพันธภาพภายในครอบครัว					
พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้าน		สัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ดี		สัมพันธภาพในครอบครัวปานกลาง		สัมพันธภาพภายในครอบครัวดี	
		M	S.D	การแปลผล	M	S.D	การแปลผล
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้		3.45	.274	ปานกลาง	3.32	.320	ปานกลาง ดี
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง		3.28	.529	ปานกลาง	3.32	.511	ปานกลาง ปานกลาง
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ		3.26	.345	ปานกลาง	3.52	.442	ปานกลาง ปานกลาง
4. ด้านมีความสามารถในการทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา		3.36	.369	ปานกลาง	3.31	.290	ปานกลาง ปานกลาง
รวม		3.34	.295	ปานกลาง	3.37	.307	ปานกลาง ดี

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ดีและนักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวปานกลาง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.593	1.296	8.541*
	ภายในกลุ่ม	67	10.170	.152	
	รวม	69	12.763		
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.931	.965	4.040*
	ภายในกลุ่ม	67	16.010	.239	
	รวม	69	17.941		
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.243	.621	3.319*
	ภายในกลุ่ม	67	12.544	.187	
	รวม	69	13.787		
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.876	.938	8.339*
	ภายในกลุ่ม	67	7.537	.112	
	รวม	69	9.413		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.694	.847	8.149*
	ภายในกลุ่ม	67	6.963	.104	
	รวม	69	8.657		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า มีความแตกต่างในรายคู่ใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามสัมพันธภาพภายในครอบครัว

สัมพันธภาพภายในครอบครัว	M	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ดี	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี
		3.45	3.32	3.73
1. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี	3.45	-	.1286	.2824
2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง	3.32	-	-	.4110*
3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี	3.73	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
 ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง จำแนกตามสัมพันธภาพภายใน
 ครอบครัว

สัมพันธภาพภายใน ครอบครัว	M	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ไม่ดี	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ปานกลาง	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ดี
		3.28	3.32	3.64
1. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวไม่ดี	3.28	-	.0445	.3649*
2. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวปานกลาง	3.32	-	-	.3204*
3. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวดี	3.64	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดีและนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามสัมพันธภาพภายใน
ครอบครัว

สัมพันธภาพภายใน ครอบครัว	M	สัมพันธภาพ	สัมพันธภาพ	สัมพันธภาพ
		ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ไม่ดี	ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ปานกลาง	ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ดี
		3.26	3.52	3.66
1. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวไม่ดี	3.26	-	.2554	.3977*
2. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวปานกลาง	3.52	-	-	.1423
3. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวดี	3.66	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนก
ตามสัมพันธภาพภายในครอบครัว

สัมพันธภาพภายใน ครอบครัว	M	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ไม่ดี	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ปานกลาง	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว ดี
		3.36	3.31	3.65
1. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวไม่ดี	3.36	-	.0425	.2961
2. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวปานกลาง	3.31	-	-	.3386*
3. สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกใน ครอบครัวดี	3.65	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเองของนักเรียน ที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกัน
พิจารณาเป็นรายด้าน 4 ด้านและโดยรวม (N = 70)

การเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเอง	บรรยากาศการเรียนการสอน							
	บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี				บรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง			
	M	S.D	การแปลผล	M	S.D	การแปลผล	M	S.D การแปลผล
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.37	.319	ปานกลาง	3.25	.337	ปานกลาง	3.82	.328 ดี
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.32	.489	ปานกลาง	3.28	.518	ปานกลาง	3.67	.437 ดี
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.48	.233	ปานกลาง	3.36	.450	ปานกลาง	3.74	.403 ดี
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.39	.389	ปานกลาง	3.22	.200	ปานกลาง	3.74	.315 ดี
รวม	3.39	.264	ปานกลาง	3.28	.282	ปานกลาง	3.74	.275 ดี

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ไม่ดีและมีบรรยากาศการเรียนรู้ปานกลาง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ดี มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง

ตาราง 20 วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีบรรยากาศการเรียนรู้การสอนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	5.407	2.704	24.628*
	ภายในกลุ่ม	67	7.355	.110	
	รวม	69	12.763		
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.528	1.264	5.494*
	ภายในกลุ่ม	67	15.413	.230	
	รวม	69	17.941		
3. ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.346	1.173	6.869*
	ภายในกลุ่ม	67	11.441	.171	
	รวม	69	13.787		
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.217	2.109	27.191*
	ภายในกลุ่ม	67	5.196	.078	
	รวม	69	9.413		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.506	1.753	22.805*
	ภายในกลุ่ม	67	5.151	.077	
	รวม	69	8.657		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 พบว่า นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมองตนเอง

ว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า มีความแตกต่างในรายคู่ใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ จำแนกตามบรรยากาศการเรียนการสอน

บรรยากาศการเรียน การสอน	M	บรรยากาศการเรียน การสอนดี	บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี
		3.83	3.25	3.38
1. บรรยากาศการเรียน การสอนดี	3.83	-	.5761*	.4531*
2. บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	3.25	-	-	.1230
3. บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี	3.38	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดีมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดีและนักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
 ชั้นที่ 2 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง จำแนกตามบรรยากาศการเรียน
 การสอน

บรรยากาศการเรียน การสอน	M	บรรยากาศการเรียน การสอนดี	บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี
		3.67	3.28	3.32
1. บรรยากาศการเรียน การสอนดี	3.67	-	.3879*	.3496
2. บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	3.28	-	-	.0383
3. บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี	3.32	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดีมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองสูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามบรรยากาศการเรียน
การสอน

บรรยากาศการเรียน การสอน	M	บรรยากาศการเรียน การสอนดี	บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี
		3.74	3.36	3.48
1. บรรยากาศการเรียน การสอนดี	3.74	-	.3833*	.2600
2. บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	3.36	-	-	.1233
3. บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี	3.48	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดีมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนก
ตามบรรยากาศการเรียนการสอน

บรรยากาศการเรียน การสอน	M	บรรยากาศการเรียน	บรรยากาศการเรียน	บรรยากาศการเรียน
		การสอนดี	การสอนปานกลาง	การสอนไม่ดี
		3.74	3.28	3.39
1. บรรยากาศการเรียน การสอนดี	3.74	-	.4653*	.3533*
2. บรรยากาศการเรียน การสอนปานกลาง	3.28	-	-	.1120
3. บรรยากาศการเรียน การสอนไม่ดี	3.39	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดีมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา สูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดีและนักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 25

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงกับนักเรียนกลุ่มควบคุม (N=16)

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	7	3.51	.41	.953
กลุ่มควบคุม	8	3.31	.41	

จากตาราง 25 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านและโดยรวม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 26

ตาราง 26 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4 ด้านและโดยรวม (n = 16)

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	M	$\sum D$	$\sum D^2$	t
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.39	4.30	3.12	4.482**
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	3.40	3.12	4.06	1.732
3. ด้านมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.44	4.14	2.55	6.038**
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.60	2.15	1.09	2.83*
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม	3.51	3.00	1.80	3.419*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า หลังจากนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงแล้ว นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ และด้านการมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า หลังจากนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงแล้ว นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านการมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาสูงขึ้นกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการมีความ รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง หลังทดลองนักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมของกลุ่มทดลองพบว่า หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้านและโดยรวม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 27

ตาราง 27 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้านและโดยรวม (n = 16)

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	M	$\sum D$	$\sum D^2$	t
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.45	.57	.35	.938
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.42	2.68	8.32	.924
3. ด้านมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.46	1.49	3.45	.790
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.44	.09	1.00	.089
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม	3.44	1.00	1.46	.822

จากตาราง 27 พบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมของกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 28

ตาราง 28 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงกับนักเรียนกลุ่มควบคุม (n=16)

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
	M	S ₁	M	S ₂	
1. ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	3.93	.41	3.45	.29	2.670*
2. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	3.79	.43	3.42	.49	1.585
3. ด้านมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.96	.35	3.46	.38	2.693*
4. ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.87	.31	3.44	.25	3.004**
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม	3.89	0.27	3.44	0.29	3.143**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม แบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ในด้านการมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหายังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม แบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม ในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้และด้านการมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนในด้านการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง พบว่า หลังทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมของหลังทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
4. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียน ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอนต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 70 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน

ตอนที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน และคัดเลือกนักเรียนมาจำนวน 16 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากผู้สนใจเข้าร่วมโปรแกรมฝึกการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน โดยวิธีสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 35 คน และคัดเลือกนักเรียนมา 15 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มทดลองที่ต้องเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง จำนวน 7 คน และขออาสาสมัครเข้ากลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน

. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
2. แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว
3. แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
4. แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
5. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และทำการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 70 ชุด

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 70 คน ได้แบบสอบถามคืน 70 ชุด มีความสมบูรณ์ 70 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน แล้วคัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงตามความสมัครใจ และได้นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 7 คน กลุ่มควบคุม 8 คน

4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 15 คน แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง หลังการทดลองก็ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามอีกครั้งแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 44-45) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T ₁ RE	X	T ₂ RE
RC	T ₁ RC	~X	T ₂ RC

ความหมายของสัญลักษณ์

- RE แทน กลุ่มทดลองที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
- RC แทน กลุ่มควบคุมที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
- X แทน การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
- ~X แทน -
- T₁RE แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลอง
- T₁RC แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มควบคุม
- T₂RE แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลอง
- T₂RC แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนหนองหุ้มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหุ้มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และทำการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

4. ในตอนที่เป็นการทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest–Posttest Design

ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที

การให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ : การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 3 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ : การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด การยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

ครั้งที่ 4 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง : ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุยกันขณะเรียน ส่งงานตามเวลา

ครั้งที่ 5 ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง : เตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ครั้งที่ 6 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ : มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนเข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่เรียน

ครั้งที่ 7 ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ : ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ

ครั้งที่ 8 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา :
ได้แก่ ทักษะการฟังและการพูด

ครั้งที่ 9 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา :
ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน

ครั้งที่ 10 ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการก
แก้ปัญหา : ได้แก่ ทักษะการคิดคำนวณและการแก้ไขปัญหาในเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 11 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะ
เรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
และมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาในเรื่องที่เรียน

ครั้งที่ 12 ปัจฉิมนิเทศและยุติการให้คำปรึกษา

ขั้นหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบ
แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ชุดเดียวกับฉบับที่ใช้ก่อนการทดลอง แล้วเก็บไว้เป็น
คะแนนหลังการทดลอง (Posttest) นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดอันดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปร เพศ, ระดับชั้น, สัมพันธภาพ
ภายในครอบครัว,บรรยากาศการเรียนการสอน
3. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนที่ได้รับการให้
คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
4. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของ
นักเรียนกลุ่มควบคุม
5. เปรียบเทียบคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนที่ได้รับการให้
คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
คะแนนเฉลี่ย (M)
คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยใช้สูตร t -test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 130-131)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 126)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร t -test แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 61- 162)

3.2 เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t -test แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 162 – 163)

3.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

3.4 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe

สรุปผลการทดลอง

ผลการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ที่มี เพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอนต่างกัน มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีคะแนนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1. การศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในวัยเด็ก มีความอยากรู้อยากเห็น และอยากเล่น ยังขาดความกระตือรือร้นในการเรียนเท่าที่ควร นักเรียนยังสับสนกับบทบาทของตนเองที่จะต้องมีการปรับตัวเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนจากระดับช่วงชั้นที่ 1 สู่ระดับช่วงชั้นที่ 2 จึงยังไม่สามารถปรับตนเองเข้ากับวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539 :13) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมเด็กในวัยนี้ยังมีความสับสนในบทบาทที่ไม่ชัดเจนของตนเอง เพราะความเป็นเด็กทำให้เด็กวางตัวยาก ไม่รู้ว่าจะทำตัวอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความสนใจ ความไม่มั่นใจเกี่ยวกับความสามารถและความถนัดของตนเอง.

2. เมื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ที่มี เพศ ระดับชั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอนต่างกัน นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ส่วนนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า นักเรียนหญิงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งเป็นเพราะความแตกต่างในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและวัฒนธรรมของสังคมไทยที่มองว่าเพศหญิงเป็นเพศที่นุ่มนวล อ่อนโยน มีความสุภาพเรียบร้อยและได้รับการปลูกฝังสิ่งที่ดีละเอียดย่อน ซึ่งสอดคล้องกับ วันทนี วาสิกะสิน. (2526 : 65) ได้กล่าวไว้ว่า สังคมมีส่วนกำหนดบทบาทของความเป็นชายและหญิงตั้งแต่แรกเกิด โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันแทบทุกสังคม เช่น ลักษณะของเด็กผู้ชายต้องเข้มแข็งเป็นผู้นำ ส่วนเด็กผู้หญิงต้องมีความอ่อนหวาน อ่อนโยน นุ่มนวลมีความสุภาพเรียบร้อยละเอียดย่อนมากกว่าเพศชาย

นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โมราด (Mourad. 1978 : 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับ SDRLS โดยจำแนกตาม ระดับชั้นที่ศึกษา จะมีระดับ SDRLS แตกต่างกันหรือไม่ โดยมีนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาดีเลิศ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นักเรียนดังกล่าวมีระดับ SDRLS แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา พบว่า มีความแตกต่างในด้านมโนภาพของตนเอง ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ทองคำ จิตรอมาตย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับความพร้อมสูง 4 ด้าน คือ การมองอนาคตในแง่ดี การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ความรักในการเรียน สถานภาพต่อตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านระดับชั้นของนักเรียนมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน ส่วนด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน

นักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งกำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะจำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะสภาพครอบครัวของนักเรียนมีสัมพันธภาพต่างกัน ถ้าพ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น เอาใจใส่อย่างดีการเรียนของนักเรียน ให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาในเวลาที่มีปัญหาทางการเรียนจึงเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนสูง ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ไม่ดี บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สนใจ ย่อมที่จะทำให้ให้นักเรียนขาดกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรค ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาดังที่ พรพิมล เจียมนาสินทร์ (2539 : 134) ได้กล่าวไว้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่มีหน้าที่หล่อหลอมบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอย่างในสังคมได้อย่างมีความสุข และในขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่สร้างบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลให้เกิดขึ้น ถ้าครอบครัวมีความสุข อบอุ่น บุคคลก็จะสามารถพัฒนาตัวเองไปในทิศทางที่ถูกต้องและมีความสุขด้วย เช่น การมองโลกในแง่ดี การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่ายและเร็ว ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้าง.

นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี จะสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย ตั้งใจที่จะเรียน ตรงกันข้ามกับบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่ดี สภาพห้องเรียนสกปรก เสียงดังรบกวน จะมีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้ให้นักเรียนไม่สนใจการ

เรียนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับพนพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวไว้ว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ทั้งในด้านบรรยากาศในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน บุคลิกภาพของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน วิธีสอนของครู วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนต่าง ๆ ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2

เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบโดยรวมแล้วพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้และด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาสูงขึ้นกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านที่มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง หลังจากการทดลองมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ อายะรังสฤษฎ์ (2539 : 210) ได้กล่าวไว้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ทำให้เด็กที่มีปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและรับผิดชอบต่อตัวเองให้บรรลุเป้าหมายนั้น โดยเฉพาะการช่วยให้เด็กสามารถค้นพบความเป็นตัวของตัวเองและช่วยให้เด็กได้ใช้ความสามารถของตัวเองที่มีอยู่อย่างเต็มที่ เชื่อมั่นในการที่จะพึ่งพาตนเอง รวมทั้งตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้ในชีวิตของตนเอง.

4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3

เมื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตามองค์ประกอบรายด้านพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง พบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงทำให้นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นในทุก ๆ

ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของทางโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ที่ต้องการให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า จากการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์นั้นมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน และจากการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงสามารถนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ให้เพิ่มขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับดีหรือสูงขึ้นไป โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

2. ผู้วิจัยนำวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงไปใช้ปฏิบัติจริง ต้องศึกษา ทฤษฎี วิธีการ หลักการ ขั้นตอน วิธีดำเนินการ ตลอดจนต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญรวมทั้งต้องมีความเข้าใจพัฒนาการ ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจึงจะเกิดประโยชน์และประสบผลสำเร็จ โดยอาจจะจัดให้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เพื่อจะได้ติดตามผลการให้คำปรึกษาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรจะมีการประเมินและติดตามผลเป็นระยะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนในช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าได้ผลการศึกษาเช่นเดียวกันหรือไม่ เพื่อจะเป็นข้อมูลในการศึกษาถึงแนวทาง และวิธีการจะนำไปสู่การดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนต่อไป

2. ควรมีการนำวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องเดียวกันหรือเป็นปัญหาใกล้เคียงกัน

3. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจและมีความชำนาญในการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในด้านการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างดีพอ.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2521). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2535). สรุปผลการวิจัยและประเมินผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ.
- (2538). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- เกษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา. (2539). นวัตกรรมด้านกระบวนการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ.
- การศึกษานอกโรงเรียน. (2539). แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2544–2545. กรุงเทพฯ : การศึกษานอกโรงเรียน.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2538). ศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ส. เอเซียเพรส (1989) จำกัด.
- คมเพชร ฉัตรสุภากุล. (2521). กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2530). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา . กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จันทรวรรัตน์ ยี่รัญศิริ. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน. ปรินญานินพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. (2539). จิตวิทยาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจริญ ไวรวัจนกุล. (2532). การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เฉลิมชัย หาญกล้า. (2537). การเปรียบเทียบผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพึงตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร..
- ชิดชงค์ ส. นันทนาเนตร. (2534). เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการเรียนรู้และการสอนผู้ใหญ่. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. อัดสำเนา.
- ชูชัย สมितिไกร. (2527). การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). หลักการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทองคำ จิตรอามาตย์. (2540). ระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2520). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ทิพวรรณ กิตติกร. (2535). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. พิษณุโลก ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นรินทร์ บุญชู. (2532). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2525). ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- พรพิมล เจียมนาคินทร์. (2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์จำกัด.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางวิชาการและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิทักษ์ อักษร. (2540). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรธิดา บุญหนุน. (2545). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2527). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มานพ วงษ์สาขา. (2541). การเรียนรู้โดยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุทธศักดิ์ สมแสน. (2536). การวิจัยทางการศึกษา. 23 (2) : 69 ; เมษายน – มิถุนายน.
- รวิวรรณ พูลทอง. (2538). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อแบบแผนชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลตากสิน

- สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ลาวัณย์ ทองมนต์. (2541). การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่างครู นักวิจัยและครูที่ไม่ได้เป็นนักวิจัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรินทร์ แย้มโสภี. (2538). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อวินัยในตนเอง ด้านการเรียน. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัชร ทรัพย์มี. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันทนี วาสิกสิน. (2526). ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2535). พระบรมราโชวาทในวาระสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. ปีที่ 24(3) : 2.
- วิญญู พูลศรี. (2523). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิมลพรรณ กุลรัตน์นาม. (2538). การศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ของครูอาสาสมัครทางการศึกษานอกโรงเรียน เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์. (2537). ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์. (2531). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ที่มี ต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2532). " การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง " วารสารการศึกษานอกระบบ.4(11) 73-79 ; พฤษภาคม- สิงหาคม.
-(2538). รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของคนไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมี

ผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2524). แบบเรียนด้วยตนเอง. สงขลา : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
ภาคใต้.

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. (2526). จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.

สุดฤทัย มุขยวงศา. (2533). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิด
แบบพิจารณาตามความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายสำเนา.

สุธาสิณี ใจเย็น. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ
นักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

สุนทร แก้วลาย. (2521). การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ด้วย
การนำตนเอง ซึ่งอาจารย์บรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุนทร สุทองหล่อ. (2542). คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สร้อยทิพย์ อุจวาที. (2539). การศึกษาระดับความสัมพันธ์ในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับ
ระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2523). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบ
กลุ่มในเรื่องความเข้าใจตนเองระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มกำหนดแนวทางกับแบบที่
สมาชิกกำหนดแนวทาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
อัดสำเนา.

สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ. (2539). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบทาง
ไกลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.

ส่องหล้า เทพเชาว์น. (2534). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาทางไกลใน
จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

สะอาด กันทรวิวัฒน์. (2535). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นราย

- บุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนพิษณุโลกวิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก. ปรินุญานินพนธ์ กต.ม. (จิตวิทยาการ
แนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
สุวรรณา ยะหาร. (2533). ความคิดเห็นของครูผู้สอนสังคมและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการ
เรียนรู้ด้วยการนำตนเองในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณา อนุสันติ. (2535). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการพยาบาล
ผู้ป่วยโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชั่น
กรุงเทพมหานคร : ปรินุญานินพนธ์ กต.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุกมาศ ทองใส. (2535). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน
ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนโรงเรียนประเภท
อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษานอกระบบ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรกุล เจนอบรม. (2532). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง : นวัตกรรมทางการศึกษาที่ไม่เคยเก่า
; นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน. เอกสารประกอบการประชุมเนื่องในโอกาสวันคล้าย
วันสถาปนาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 10 – 12 กรกฎาคม 2532.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องแนวทางในการ
พัฒนาและผลิตกำลังคนในระดับบัณฑิตศึกษา.
- (2539). เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์.
อัสสัมชัญ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2535). แผนการศึกษาแห่งชาติ 2535.
เอกสารเย็บเล่ม.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). แผนการศึกษาแห่งชาติ 2538
เอกสารเย็บเล่ม.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2538) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 2538.
เอกสารเย็บเล่ม.
- โสรัจ โพร้แก้ว. (2523). การศึกษาเชิงจิตวิทยา. เอกสารประกอบการสอนวิชาการปรึกษาเชิง
จิตวิทยา. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ
ตนเอง ของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินุญานินพนธ์.

- กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อาภรณ์ มหาคำ. (2525). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อังสุรีย์ พุ่มชา. (2544). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อความ
พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สถาบัน
ราชภัฏพิบูลสงคราม. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย เพชรช่วย. (2528). การให้นักเรียนสอนกันเอง. *ประชากรศึกษา* 35 (11) : 27 – 30.
- อุษณีย์ ทองสธรรม. (2538). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความเป็นจริงเพื่อลด
ความวิตกกังวลในการสอบเพื่อศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
นารีนุกูลจังหวัดอุบลราชธานี. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- Bejot, D.D. (1981, April) " The Degree of Self- Directed Learning and the Choice of
Learning Methods as Related to A Cooperative Extension Program " ;
Dissertation Abstracts International. 42(6) : 243-A.
- Broolfield, S. (1984). *Understanding and Facilitating Adult Learning*. San Francisco :
Jossey-Bass.
- Bouchars, Paul. (1994). *Self – Directed Professional and Autodidactic Choice : A
Framework for Analysis*. N.Y. : Schustre Company.
- Corey, G. (1995). *Theory and Practice of Counseling and Therapy and Psychotherapy*.
5 th ed. California : Brooks / Cole Publishing Company.
- George, L.Rickey. And Cristianí , S. Therese. (1995). *Counseling Therapy and Practice*.
4 th ed. U.S.A. : A Simon and Schustre Company.
- Gibbons, Maurice. (1980). Toward a Theory of Self – Directed Learning : a Study of
Experts Without Formal Training, *Journal of Humanistic Psychology*. 20 (2) :
41-56 , Spring.
- Glasser, S.D. 1995 *Counseling Therapy and Practice. Dissertation Abstracts
International*. 410-412.
- Grey, R.D.(1970, October). " A Study of the Use of the Self – Directed Learning
Readiness Scale as Related Organization Variable " *Dissertation Abstracts
International*. 47(4) :1218-4.

- Griffin, Colin(1983). *Curriculum Theory in Adult Lifelong Education*. London : Croom Helm.
- Gross, S.D. (1977). *Self – Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher*. New York : Association Press.
- Guglielmino, Lucy Medsen. (1977). *Development of the Self- Directed Learning Readiness Scale* .Publish Ed.O. Dissertation of Georgia.
- Joness, Card Johnson.(1990). *A Study of the Relationship of Self–Directed Learning Readiness To Observabel Behavioral Characteristics in an Adult Basic Education Program*. Georgia : University of Georgia.
- Knowles, M.S. (1975). *Self- Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher*. New York : Association Press.
- McCarthy, Willam Francis.(1985) . " The Self- Directed and Attitude toward Methematics of Younger and Older Undergraduate Mathematics Students, " *Dissertation Abstracts International*. October. 46(11) : 3279-A.
- Mourad, Salah Ahmed. (1978). " Relationship of Grad Level, Sex, and Activity to Readiness for Self-Directed Learning Among Intellectual Gifted Student " *Dissertation Abstracts International*, May. 40(04) : 2002-A.
- Penix, L. (1976). " The Influence of Selected Variable on the Prediction of High School Students Out come on Holland Self-Directed Search " *Dissertation Abstracts International*. July 35(14) : 2000-A.
- Romake, J. Areglado R. C. Bradley Pamela S. Lane (1996). *Learning for Life*. California Corein : Press ,INC. A Sage Publications Company Thousand Oaks, California.
- Shertzer, Bruce and Shelley C. Stone.(1971). *Fundamental of Counseling*. Boston : Houmghton Miffin Company.
- Skager, S. (1978). *Lifelong Education and Evaluation Practice*. Frangfurt : UNESCO Institute for Education.
- Straka, Gerald A. (1995). *Problems of Measuring Self- Directed Learning Readiness*. July.
- Tough, Allen. (1979). *The Adults learning Project*. Toronto, Ontario : The Ontario Institute for Studies in Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
2. แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว
3. แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
4. แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์

คำอธิบายและวิธีตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแนวคิดของกลุอิเอลมีโน (Guglielmino) ซึ่งมีทั้งหมด 8 ด้าน ในการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนา 4 ด้าน ซึ่งนักเรียนสามารถที่จะแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีถูกผิด และไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาแต่อย่างใด คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอให้นักเรียนได้กรุณาให้ข้อมูลตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
- ตอนที่ 5 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

ขอคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายชนพล เจ็ดเจริญ

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ()

- 1. เพศ
() ชาย () หญิง
- 2. ระดับชั้น
() ประถมศึกษาปีที่ 4 () ประถมศึกษาปีที่ 5 () ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความนี้แล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองกับนักเรียนได้มีโอกาสพูดคุย กันทุกวัน.....					
2	ผู้ปกครองไม่ค่อยซักถามเกี่ยวกับ การเรียนของนักเรียน.....					
3	ผู้ปกครองกับนักเรียนได้ทำกิจกรรม ร่วมกันเสมอ.....					
4	ผู้ปกครองกับนักเรียนไม่ค่อยได้พบกัน เลย.....					
5	นักเรียนเล่าถึงกิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน ให้ผู้ปกครองฟังเสมอ.....					
6	เมื่อครูมอบหมายงานหรือการบ้านให้ทำ นักเรียนปรึกษาพูดคุยกับผู้ปกครอง.....					
7	นักเรียนแสดงความเคารพผู้ปกครอง ก่อนไปโรงเรียนทุกวัน.....					
8	ผู้ปกครองคอยแนะนำตักเตือนในการทำ การบ้านและอ่านหนังสือ.....					
9	ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อ นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ..					
10	เมื่อพบปัญหาจากการเรียนนักเรียน พูดคุยและปรึกษากับผู้ปกครอง.....					
11	ผู้ปกครองกับนักเรียนรับประทาน อาหารเย็นร่วมกันทุกวัน.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แบบวัดนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนของนักเรียน จริงปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	สภาพห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย.....					
2	สภาพห้องเรียนตกแต่งอย่างสวยงาม.					
3	ห้องเรียนแต่ละห้องมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอ.....					
4	มีการดูแลห้องเรียนให้สะอาดอยู่ เสมอ.....					
5	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทดี.....					
6	บริเวณโรงเรียนมีความสงบร่มรื่น.....					
7	บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย.....					
8	ภายในห้องเรียนมีบรรยากาศที่ทำให้ นักเรียนอยากเรียน.....					
9	ภายในห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย.....					
10	ในห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอน น่าสนใจที่นักเรียนใช้ได้ด้วยตัวเอง.....					
11	ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การเรียนและใช้สื่อการเรียนการสอน..					
12	แต่ละห้องมีสื่อและอุปกรณ์การเรียน การสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ.....					
13	นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ตาม ความสนใจของตนเอง.....					
14	กิจกรรมและสื่อการสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนอยากค้นคว้าเพิ่มเติม....					
15	นักเรียนได้รับการฝึกให้เรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง.....					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับนักเรียน
 มากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ
 พฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดสำหรับนักเรียน
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับนักเรียน
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงปานกลางสำหรับนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงน้อยสำหรับนักเรียน
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงน้อยที่สุดสำหรับนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้					
1	นักเรียนมีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับเพื่อนเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน.					
2	เมื่อเรียนหนังสือไม่เข้าใจนักเรียนกล้า ถามครูและเพื่อน.....					
3	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นแก่ครู ในสิ่งที่เรียน.....					
4	นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมในเรื่องที่เรียนจากห้องสมุด.....					
5	เมื่อมีใครมาพูดคุยแนะนำเกี่ยวกับเรื่อง ที่เรียนนักเรียนจะสนใจฟัง.....					
6	เมื่อมีคนให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานที่กำลัง ทำอยู่นักเรียนไม่ชอบและมีอคติกับคน นั้น.....					
7	นักเรียนไม่ค่อยสนใจเมื่อมีคนมาแนะนำ ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน.....					
8	นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ ตำราต่างๆ จากห้องสมุดและห้องสื่อการเรียนรู้.....					
9	เมื่อผลงานที่ทำถูกวิจารณ์นักเรียน รับฟังแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
10	เมื่อเพื่อนออกไปอภิปรายหน้าชั้นเรียน นักเรียนไม่สนใจฟัง.....					
11	นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมจาก การเรียนในชั้นเรียน.....					
12	นักเรียนติดตามข่าวสารและหาความรู้ เพิ่มเติมจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์.....					
13	นักเรียนเฝ้าหาความรู้จากการอ่านเอกสาร และวารสาร ในห้องสมุด.....					
14	เมื่อครูมอบหมายให้ค้นคว้าในห้องสมุด นักเรียนเบื่อหน่ายและอึดอัด.....					
15	เมื่อมีเวลา นักเรียนจะเข้าศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด.....					
16	นักเรียนรับฟังคำแนะนำจากครู และเพื่อน.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของตัวเอง					
17	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะครูสอน.....					
18	นักเรียนยกมือเพื่อตอบคำถาม เมื่อครูถาม.....					
19	นักเรียนแอบอ่านหนังสือการ์ตูนหรือเล่น เกมขณะครูสอน.....					
20	เมื่อเรียนไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย นักเรียนกล้าถามครู.....					
21	ในขณะที่เรียนหนังสือ นักเรียน ชอบพูดคุยและเล่นหยอกล้อกับเพื่อน....					
22	นักเรียนตั้งใจฟังเมื่อครูสอน.....					
23	นักเรียนมีความตั้งใจทำงานที่ได้รับ มอบหมาย.....					
24	นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายเสร็จตาม เวลาที่กำหนด.....					
25	นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่าง ครบถ้วนในการเรียนแต่ละวิชา.....					
26	นักเรียนขอยืมอุปกรณ์การเรียน จากเพื่อน.....					
27	นักเรียนมักลืมอุปกรณ์การเรียน ไว้ที่บ้าน.....					
28	นักเรียนส่งการบ้านครูทุกครั้ง.....					
29	นักเรียนตั้งใจเขียนบันทึกเรื่องที่ครูสอน ลงในสมุด.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ					
30	นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิชา ที่เรียนได้.....					
31	นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้ด้วยตนเอง.....					
32	นักเรียนสามารถเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้ จากการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง.....					
33	นักเรียนไม่แน่ใจว่าสอบผ่านได้ ทุกวิชา.....					
34	นักเรียนสามารถสอบผ่านในทุกวิชาที่ เรียน.....					
35	นักเรียนลอกการบ้านจากเพื่อนในวิชาที่ เรียนไม่เข้าใจ.....					
36	นักเรียนรับฟังคำแนะนำจากครูแล้ว สามารถนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น.....					
37	นักเรียนสามารถพัฒนาผลงานที่ได้รับ มอบหมายให้ทำงานสำเร็จได้.....					

	ข้อที่	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย
	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะ จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา					
38	เมื่อฟังครูอธิบายจบนักเรียนสามารถ เล่าเรื่อง ให้เพื่อนและผู้อื่นฟังได้.....					
39	นักเรียนมักฟังไม่ทันในสิ่งที่ครู และเพื่อนพูด.....					
40	เมื่อฟังครูอธิบายจบแล้วนักเรียน สามารถสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่ฟังได้.....					
41	นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการอ่าน และการสะกดคำวิชาต่าง ๆ					
42	นักเรียนสามารถที่จะเขียนและสะกดคำ ได้ถูกต้อง.....					
43	นักเรียนสามารถฟังสิ่งที่ครูสอนได้เข้าใจ และรู้เรื่อง.....					
44	นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูพูดหรือ อธิบาย.....					
45	นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยวิธีอ่าน ออกเสียงได้ถูกต้องและชัดเจน.....					
46	นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยวิธีอ่าน ในใจได้คล่อง.....					
47	นักเรียนสามารถพูดได้ตอบให้ผู้อื่น เข้าใจได้ดี.....					
48	นักเรียนสามารถออกเสียงในการพูดได้ อย่างชัดเจน.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
49	นักเรียนอ่านหนังสือได้ถูกต้องตามหลัก ภาษาไทย.....					
50	นักเรียนอ่านหนังสือ วารสาร เอกสาร เมื่อว่างจากการเรียน.....					
51	เมื่อมีผู้อื่นบอกให้เขียนตามคำบอก นักเรียนสามารถเขียนได้.....					
52	นักเรียนเขียนหนังสือได้ถูกต้องตามหลัก ภาษาไทย.....					
53	ในขณะที่ฟังครูหรือเพื่อนพูดนักเรียนจด บันทึกประจำ.....					
54	นักเรียนนำเอาวิธีคิดคำนวณที่เรียนไปใช้ ในชีวิตประจำวัน.....					
55	เมื่อเจอโจทย์ปัญหายาก ๆ นักเรียนไม่ ทราบว่าจะต้องทำอะไร.....					
56	เมื่อมีปัญหาเรื่องการเรียน นักเรียน สามารถแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง.....					
57	เมื่อเกิดปัญหาจากการเรียนนักเรียน จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทันที.....					
58	เมื่อเรียนไม่ทันนักเรียนศึกษาค้นคว้าจาก ห้องสมุดหรือถามเพื่อน.....					

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

1. ตารางโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. เพลงและปริศนาคำทายที่ใช้ประกอบการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษา
4. กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการให้คำปรึกษา
5. ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
6. ตัวอย่างแบบประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

**ตารางโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง
ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง**

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันในกลุ่มให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียนด้วยเพลงสวัสดี พร้อมทั้งแนะนำตนเองกับนักเรียน 2. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรม ชื่ออะไรขอให้บอกมา โดยผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนร่วมกันร้องเพลงชื่ออะไรขอให้บอกมา เมื่อร้องเพลงจบขออาสาสมัครแนะนำชื่อ นามสกุล ระดับชั้น ครูประจำชั้น วิชาที่ชอบเรียนและไม่ชอบเรียน พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ ทำลักษณะนี้จนครบทุกคน 3. ให้นักเรียนร่วมเล่นเกมจำได้ไหมเอ๋ย โดยใช้ปริศนาคำทาย 3.1 เลือกนักเรียนในกลุ่มที่สมัครใจเป็นตัวแทนของเพื่อนในการเลือกหยิบปริศนาคำทายที่จะมีคำทายเกี่ยวกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3.2 เมื่อหยิบได้ให้นักเรียนถามปริศนาคำทายกับเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม 3.3 ให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบข้อมูลของคนที่มีชื่อปรากฏในปริศนาคำทายคนละ 1 ข้อมูล เมื่อตอบจนครบให้เจ้าตัวเฉลยและหยิบปริศนาคำทายชิ้นต่อไป ทำลักษณะนี้จนครบทุกคน 4. ร่วมพูดคุยกับนักเรียนถึงสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้วยการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองการวางแผนทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อน	โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน จากนั้นจึงสรุปถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 5. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการสนทนาเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน 6. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 7. นัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความสนุกสนาน การซักถาม การร่วมอภิปราย และการให้ความร่วมมือของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การจับใจความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งที่ 2 นี้ผู้วิจัยจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		ในเรื่องที่กำลังเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน	ขั้นที่ 1 เริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมาในครั้งที่ 1 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและนักเรียนได้รู้จักเพื่อนสมาชิกในกลุ่มแล้วจำเพื่อนได้ไหมเอ่ย ร่วมพูดคุยทบทวน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ได้แก่มีการพูดคุยได้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน โดยให้นักเรียนได้ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจากกรณีตัวอย่าง เรื่องแบบไหนดีกว่ากัน และช่วยกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา แล้วร่วมกันทบทวนถึงพฤติกรรมของตนเองที่เคยปฏิบัติมาแล้ว ซึ่งผลที่เกิดจากการปฏิบัติเป็นอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ของเพื่อนสมาชิกพร้อมทั้งร่วมแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ประเมินพฤติกรรมลักษณะการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีผลกระหนาบต่อการเรียนอย่างไร ซึ่งถ้าปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับตนเองและเต็มใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนเองวางไว้ เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติจริง พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก 3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่ม รับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนจะเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติในแต่ละครั้งตามแผนและเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าว และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น	มีการเปลี่ยนแปลงก็ให้บททบทวนตนเองใหม่ ถ้านักเรียนปฏิบัติไม่ได้ก็ให้ลองหาสาเหตุและวางแผนปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่องวัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและการวางแผนทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น 3. เพื่อให้นักเรียนได้มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสารและยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น	แบบเผชิญความจริงในครั้งที่ 3 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมากในครั้งที่ 2 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ได้แก่มีกการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสารและยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ประเมินพฤติกรรมลักษณะ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร ซึ่งถ้าปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม 3.3 ชี้แนวทางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับตนเองและเต็มใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก 3.5 ขั้นติดตามผลในการเข้ากลุ่ม รับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนจะเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติในแต่ละครั้งตามแผนและวิธีการที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนปฏิบัติตามแผนและเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้นก็ชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ให้ทบทวนตนเองและลองปฏิบัติใหม่ ถ้านักเรียนปฏิบัติไม่ได้ก็ให้ลองหาสาเหตุและวางแผนการการณปฏิบัติใหม่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองด้วยการตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองได้แก่ การตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน	ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกัน ในครั้งนี้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่องวัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจและการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 4 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสร้างสัมพันธ์ภาพโดยการเริ่มพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ 3 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งมีการประเมินผลที่ได้จากการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ ได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง ได้แก่ การตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน จากการเล่นบทบาทสมมุติ แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา เพื่อที่จะได้ทบทวนตนเอง จากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติในการเรียนแต่ละครั้ง แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของตัวเองตามสภาพความเป็นจริง ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของ ตัวเองอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึง พฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าปรับเปลี่ยน พฤติกรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อตน เองอย่างไร 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติตาม แผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่ จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของตัวเองอย่างไร พร้อม ทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการ ปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับตนเอง พร้อมกับ เต็มใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความ ตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผน ที่ตนเองวางไว้ จากนั้นแต่ละคนทำ การปฏิบัติบันทึกผลที่จากการปฏิบัติ ของตนเองในแต่ละครั้งลงในแบบ บันทึกและนำกลับมาอภิปรายภายใน กลุ่ม 3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่ม รับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนแต่ละ คนจะเป็นคนรายงานผลการปฏิบัติ ตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่ กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วย

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง ด้วยการส่งงานที่ได้รับ	การนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมในเรื่องที่พูดคุยกันในวันนี้ พร้อมกับนัดหมายเรื่องวัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองและทำให้ผลการเรียนของนักเรียนขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		มอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม 2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองจากการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม 3. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและนำไปปฏิบัติ 4. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน	การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาในครั้งที่ 5 นี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพ โดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่าน มาในครั้งที่ 4 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งมีการประเมินผลที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่าน มา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ ได้รวมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของ ผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของ นักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง ได้แก่ การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม จากนั้นตัวอย่างแล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาพร้อมกับร่วมกันอภิปราย

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ในกลุ่ม เพื่อที่จะได้ทบทวนตนเองจากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติในการเรียนแต่ละครั้ง 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองตามสภาพความเป็นจริง ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของตัวเองอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองอย่างไร พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้งตั้งใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองวางไว้ จากนั้นแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองลงในแบบบันทึกแล้วนำ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			กลับมาร่วมอภิปรายภายในกลุ่ม 3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่ม รับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนแต่ละคนจะเป็นคนรายงานผลการปฏิบัติ ตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่ กำหนดไว้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของตนเองดีขึ้นก็ให้ คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการ เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียน ทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนปฏิบัติ ใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำ ปรึกษาและเพื่อนจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียน ช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการพูดคุย กันในครั้งนี้ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุป เพิ่มเติมพร้อมกับนัดหมายเรื่องวัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำ ปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซึ่ก ถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการ เรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติจนมีการ เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการ เรียนรู้ของตนเองทำให้ผลการเรียน ของนักเรียนดีขึ้น

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้ เข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่เรียนได้ 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในด้านการมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่เรียนได้	ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 6 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพ โดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ที่ผ่านมา ในครั้งที่ 5 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและเราได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการพูดคุยกันในครั้งนี้ 4 และนักเรียนนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์อย่างไร ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			แต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนและเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ที่เรียน พร้อมกับร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจากกรณีตัวอย่างและช่วยกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา จากนั้นร่วมกันสรุปเพื่อเป็นการทบทวนถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชาที่ผ่านมาของตนเองพร้อมกับร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ตามสภาพความเป็นจริง ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสะท้อน ถึงพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้พิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วย

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			การนำตนเองอย่างไร พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับตนเองพร้อมกับเต็มใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นนักเรียนแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้งลงในแบบบันทึกแล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม 3.5 ขั้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผล การปฏิบัติตามแผนที่ตนเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่ตนเองวางไว้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นก็ชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง เพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนะให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาาร่วมกัน อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการให้คำปรึกษาในครั้งหน้า

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพจากการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ	การประเมินผล สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น อันจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความเป็นจริงในครั้งนี้ 7 นี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพ โดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ที่ผ่านมาในครั้งที่ 6 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและเราได้รับประโยชน์อะไรบ้าง นักเรียนนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาได้รวมตกลงถึงบทบาท

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			หน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับ คำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ใน การเข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความ คิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละ คนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองใน ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ ได้แก่ การทำงานที่ ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ โดย การทบทวนถึงพฤติกรรมการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายจากการศึกษากรณี ตัวอย่างประกอบการให้คำปรึกษา ในครั้งนี้ แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดี ผลเสียที่จะตามมา เพื่อเป็นการ ทบทวนพฤติกรรมในการเรียนในแต่ละ วิชาที่ผ่านมาของแต่ละคน พร้อม กับร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิด เห็นภายในกลุ่ม 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความ คิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ นักเรียน แต่ละคนภายในกลุ่มจะได้พิจารณา และประเมินพฤติกรรม ความคิดและ ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียน ที่มีประสิทธิภาพตามสภาพความเป็น จริงที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ ดีขึ้นว่าจะมีผลกระทบต่อการเรียน อย่างไรและจะเกิดประโยชน์ต่อการ เรียนรู้ของตัวเองอย่างไร ให้สมาชิก ในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นให้ ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			สมาชิกภายในกลุ่มรับคำปรึกษา 3.3 ช้้นวางแผนและปฏิบัติ ในชั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติจริงที่ชัดเจน ตนเองสามารถที่จะปฏิบัติได้และเต็มใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ช้้นปฏิบัติตามแผน ในชั้นนี้ นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำการบันทึกการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง แล้วนำกลับมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม 3.5 ช้้นติดตามผล ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่ สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูดของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและ	ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้ร่วมกันสรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกัน ในครั้งนี้โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มได้เสนอแนะให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาาร่วมกัน อันจะทำให้ให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษาซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง เทคนิคการให้คำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้ปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความเป็นจริงในครั้งนี้ 8 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยการอภิปราย

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		และการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูดที่เหมาะสมกับตนเอง และได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน	ร่วมกัน ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา จะสร้างสัมพันธ์ภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันมาในครั้งที่ 7 และถามถึงผลการปฏิบัติในครั้งที่ 6 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและผลการปฏิบัติเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ จะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของ ผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของ นักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด โดยการร่วมกิจกรรมประกอบการให้คำปรึกษา จากนั้นร่วมพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาแล้วร่วมกันอภิปรายภายพูดคุยภายในกลุ่มเพื่อที่จะได้ทบทวนพฤติกรรม การปฏิบัติตัวของแต่ละคนว่าผลที่ตามมาเป็นอย่างไร ในระหว่างการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ถึงพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกของสมาชิกภายในกลุ่มพร้อมทั้งให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะได้ให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด ตามสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนเคยปฏิบัติมาว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไรและถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเองอย่างไรให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติแล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง ลงในบันทึกการปฏิบัติแล้วนำกลับมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม 3.4 ขั้นติดตามผล นักเรียนแต่ละคนจะได้รายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนได้แล้วมีการ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			เรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการเรียนและแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเอง และลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ตามแผนก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	ความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการอ่าน และการเขียนของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนที่เหมาะสมกับตัวเอง และได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน	ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษาซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจและการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเผชิญความเป็นจริงในครั้งที่ 9 นี้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกัน ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยการร่วมกิจกรรมประกอบการให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันสรุปพุดคุยจากการเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นการสะท้อนถึงพฤติกรรมด้านการอ่านและการเขียนใหม่ พร้อมทั้งร่วมกัน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			อภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่าน และการเขียน โดยการร่วมกิจกรรมประกอบการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนได้ร่วมสรุปพุดคุยจากการเข้ากิจกรรมและเป็นการสะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคนที่เคยปฏิบัติมา และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการอ่านและการเขียนใหม่ พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่าน การเขียน ตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนเคยปฏิบัติมา ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร และถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			อย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยการวางเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเอง พร้อมทั้งเดิมในที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองแต่ละครั้งลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม 3.5 ขั้นติดตามผล นักเรียนแต่ละรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้การนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ได้แก่ การอ่านและการเขียน ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่องวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	ความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนที่เหมาะสมกับตัวเอง และได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน	ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษาซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจและการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเผชิญความเป็นจริงในครั้งนี้ 10 นี้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกัน ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพ โดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ที่ผ่านมาในครั้งที่ 9 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรอบอุ้นเป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะได้รวมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ โดยการทบทวนถึงพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการศึกษากรณีตัวอย่างประกอบการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา เพื่อเป็นการทบทวนพฤติกรรมในการเรียนในแต่ละวิชาที่ผ่านมาของแต่ละคน พร้อมกับร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม 3.2 ประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะได้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด ตามสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนเคยปฏิบัติมาว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไรและถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเองอย่างไรให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเอง พร้อมทั้งเติมในที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองแต่ละครั้งลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม 3.5 ขั้นติดตามผล ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ก็ให้ค้นหา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและมีความสามารถใน	1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับลักษณะเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง	สาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการคิดคำนวณและทำความเข้าใจเรื่องที่เรียนรู้ดีขึ้นซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษาซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง เทคนิคการให้คำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้ปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความเป็น

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	ในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียนตลอด	จริงในครั้งที่ 11 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยการอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกในกลุ่มโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องการเรียนรู้ในแต่ละวันและถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมา ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง และนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้รับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ 3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มี

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		ระยะเวลาเข้ากลุ่ม รับคำปรึกษาและให้ คำปรึกษาเมื่อพบ ปัญหาและ อุปสรรค	ประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้สำรวจตนเองและรับรู้ถึงสิ่งที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นแล้ว ในระหว่างการให้คำปรึกษามาชิกในกลุ่มมีโอกาสที่จะได้สะท้อนถึงพฤติกรรมความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก 3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้สำรวจตนเองและรับรู้สิ่งที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นแล้วในระหว่างการให้คำปรึกษามาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนถึงพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก พร้อมทั้งร่วมแสดงความคิดเห็นและให้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			กำลังในเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนได้พิจารณาถึงเป้าหมายที่ต้องการจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา โดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และกำหนดขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้งตั้งใจที่จะปฏิบัติ 3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งที่ผ่านมา ไปปฏิบัติแล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่มว่าผลที่เกิดขึ้นกับตัวเองเป็นอย่างไร

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3.5 ขึ้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคน รายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้าสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ ขั้นที่ 4 ขึ้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจจัยนิเทศและยุติ การให้คำปรึกษา	1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มที่เข้ารับคำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ซึ่งแสดงถึงการเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่สูงขึ้น โดยเปรียบเทียบกับระยะก่อนเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษา 2. เพื่อสรุปผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง	การประเมินผล สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียน มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็น และการแก้ปัญหาดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น 1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกที่เข้ารับคำปรึกษา พร้อมทั้งร่วมพูดคุยถึงเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตลอดจนทบทวนและติดตามผลเรื่องที่ได้พูดคุยกันในเรื่องที่ผ่านมาทั้ง 11 ครั้ง 2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้สมาชิกในกลุ่มทราบว่า การพบกันในครั้งนี้จะเป็นครั้งสุดท้ายของการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษา 3. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนพิจารณาเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้พูดถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนตลอดระยะเวลาเข้ากลุ่ม ทั้ง 11 ครั้ง ที่เป็นความประทับใจและสิ่งที่มองว่าเป็นประโยชน์หรือมีคุณค่าต่อตนเองและเพื่อนสมาชิกตลอดจนให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง	4. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนประเมินการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงโดยให้นักเรียนได้พูดถึงสิ่งที่ได้รับหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน 5. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 6. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 7. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโปรแกรม การประเมินผล สังเกตจากการที่นักเรียนให้ความร่วมมือในการพูดคุยสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การพูดให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความสนใจ การซักถาม ความรู้สึกที่แสดงออกมาและเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตลอดจนนำสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองดีขึ้น

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันในกลุ่มให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เวลาที่ใช้ 45 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. ชาร์ทเพลงสวัสดี
2. ชาร์ทเพลงชื่ออะไรขอให้ออกมา
3. ป้ายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม
4. ปริศนาคำทายจำได้ไหมเอ๋ย

วิธีดำเนินการ

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียนด้วย “ เพลงสวัสดี ” พร้อมทั้งแนะนำตนเองกับนักเรียน
2. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ ชื่ออะไรขอให้ออกมา ” โดยผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนร่วมกันร้องเพลงชื่ออะไรขอให้ออกมา เมื่อร้องจบขออาสาสมัครแนะนำชื่อ นามสกุล ระดับชั้น ครูประจำชั้น วิชาที่ชอบเรียนและไม่ชอบเรียน พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ ทำลักษณะนี้จนครบทุกคน
3. ให้นักเรียนร่วมเล่นเกม “ จำได้ไหมเอ๋ย ” โดยใช้ปริศนาคำทาย
 - 3.1 เลือกนักเรียนในกลุ่มที่สมัครใจเป็นตัวแทนของเพื่อนในการเลือกหยิบปริศนาคำทายที่จะมีคำทายเกี่ยวกับข้อมูลของเพื่อนที่ได้แนะนำตัวไปแล้ว
 - 3.2 เมื่อหยิบได้ให้นักเรียนถามปริศนาคำทายกับเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม
 - 3.3 จะให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบข้อมูลของคนที่มีชื่อปรากฏในปริศนาคำทายคนละ 1 ข้อมูล เมื่อตอบจนครบให้เจ้าตัวเฉลยและหยิบปริศนาคำทายชิ้นต่อไปทำลักษณะนี้จนครบทุกคน
4. ร่วมพูดคุยกับนักเรียนถึงสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน จากนั้นจึงสรุปถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

5. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการสนทนาเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน
6. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
7. นัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความสนุกสนาน การซักถาม การร่วมอภิปราย และการให้ความร่วมมือของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 2

เรื่อง การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองด้วยการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและการวางแผนทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์
1. เครื่องบันทึกเสียง
 2. แถบบันทึกเสียง
 3. กระดาษ A4
 4. ดินสอหรือปาก
 5. กรณีตัวอย่างเรื่อง "แบบไหนดีกว่ากัน "

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะให้ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมามาในครั้งที่ 1 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและนักเรียนได้รู้จักเพื่อนสมาชิกในกลุ่มแล้วจำเพื่อนได้ไหมเอ่ย ร่วมกันพูดคุยทบทวน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง และไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ได้แก่ มีการพูดคุยโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในเรื่องที่กำลังเรียน โดยให้นักเรียนได้ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจากกรณีตัวอย่างเรื่องแบบไหนดีกว่ากัน และช่วยกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาแล้วร่วมกันทบทวนถึงพฤติกรรมของตนเองที่เคยปฏิบัติมาแล้ว ซึ่งผลที่เกิดจากการปฏิบัติเป็นอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย ในระหว่างการให้คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ประเมินพฤติกรรมลักษณะการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร ซึ่งถ้าปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติ ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับตนเองและเต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติจริง พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก

3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนจะเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติในแต่ละครั้งตามแผนและวิธีการที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนปฏิบัติตามแผนและเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้นก็ชมเชยถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ให้ทบทวนตนเองและลองปฏิบัติใหม่ ถ้านักเรียนปฏิบัติไม่ได้ก็ให้ลองหาสาเหตุและวางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 3

เรื่อง การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้

ที่เหมาะสมกับตนเองและการวางแผนทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น

เวลาที่ใช้ 45 นาที

อุปกรณ์ 1. เทปบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 3 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ผ่านมาในครั้งที่ 2 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ได้แก่ มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำรา ดูโทรทัศน์ ฟังข่าวสาร และยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ประเมินพฤติกรรมลักษณะการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีผลกระทบต่อ การเรียนอย่างไร ซึ่งถ้าปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสะท้อนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้พิจารณาถึงเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้ง กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติ ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับตนเองและเต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก

3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนจะเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติในแต่ละครั้งตามแผนและวิธีการที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนปฏิบัติตามแผน และเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้นก็ชมเชยถ้าปฏิบัติแล้ว ไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ให้ทบทวนตนเองและลองปฏิบัติใหม่ ถ้านักเรียนปฏิบัติไม่ได้ก็ให้ลองหาสาเหตุและวางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกัน ในครั้งนี้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้ง เปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียน ของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 4

เรื่อง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองด้วยการตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง ได้แก่ การตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกและฝึกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองและนำไปปฏิบัติ
4. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์**
1. เทปบันทึกเสียง
 2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 4 นี้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันในเรื่องที่ผ่านมาในครั้งที่ 3 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งมีการประเมินผลที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านมา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ได้รวมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง ได้แก่ การตั้งใจเรียน ไม่คุยกันขณะ

เรียน จากการเล่นบทบาทสมมติ แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา เพื่อที่จะได้ ทบทวนตนเองตนเองจากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติในการเรียนแต่ละครั้ง แล้วร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็น

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้

นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองตามสภาพความเป็นจริง ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองอย่างไร พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับตนเองพร้อมกับเต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม

3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนแต่ละคนจะเป็นคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมในเรื่องที่พูดคุยกันในวันนี้ พร้อมกับนัดหมายเรื่องวัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกัน อภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 5

เรื่อง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองด้วยการการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม
2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง จากการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม
3. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเองและนำไปปฏิบัติ
4. เพื่อดูติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์**
1. เทปบันทึกเสียง
 2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 5 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านามาในครั้งที่ 4 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งมีการประเมินผลที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านามา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนดและเตรียมอุปกรณ์การเรียนแต่ละวิชามาให้พร้อม จากกรณีตัวอย่าง แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาพร้อมกับร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้ทบทวนตนเองจากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติในการเรียนแต่ละครั้ง

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองตามสภาพความเป็นจริง ว่ามีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับตนเองพร้อมกับตั้งใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้งลงในแบบบันทึก แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม

3.5 ขั้นติดตามผล ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาครั้งต่อไปนักเรียนแต่ละคนจะเป็นคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนกำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการพูดคุยกันในครั้งนี้ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 6

เรื่อง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพด้วยการมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนได้

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนได้

เวลาที่ใช้ 45 นาที

อุปกรณ์ 1. เทปบันทึกเสียง

2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 6 นี้ผู้ให้คำให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ผ่านมาในครั้งที่ 5 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและเราได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการพูดคุยกันในครั้งนี้ 4 และนักเรียนนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ที่เรียน พร้อมกับร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจากกรณีตัวอย่างและช่วยกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา จากนั้นร่วมกันสรุปเพื่อเป็นการทบทวนถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชาที่ผ่านมาของตนเองพร้อมกับร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นว่าจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้อย่างไร และจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไรให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมรับคำปรึกษา

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่ตนเองสามารถที่จะปฏิบัติได้และเต็มใจในการปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและผู้ให้คำปรึกษานักเรียนแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่มและปฏิบัติพร้อมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในตอนต่อไป

3.5 ขั้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่ตนกำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ตนกำหนดไว้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่ตนสามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง และให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนะให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาร่วมกัน อันจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 7

เรื่อง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพด้วยการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ
- 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพจากการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์
- 1. เทปบันทึกเสียง
 - 2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งที่ 7 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านามาในครั้งที่ 6 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและเราได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการพูดคุยกันครั้งที่ 5 และนักเรียนนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ โดยการทบทวนถึงพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการศึกษากรณีตัวอย่างประกอบการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ แล้วร่วมกันพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมา เพื่อเป็นการทบทวนพฤติกรรมในการเรียนในแต่ละวิชาที่ผ่านมาของแต่ละคน พร้อมกับร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่มจะได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นว่าจะมีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร และจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมรับคำปรึกษา

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจน ตนเองสามารถที่จะปฏิบัติได้และเต็มใจในการปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม

3.5 ขั้นติดตามผล ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนกำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาพร้อมกัน อันจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมองตนว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 8

เรื่อง มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด ของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูดที่เหมาะสมกับตัวเองและได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ
3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

- อุปกรณ์**
1. เทปบันทึกเสียง
 2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 8 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ผ่านมาในครั้งที่ 7 และถามถึงผลการปฏิบัติในครั้งที่ 6 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง และผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้จะได้รวมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของ
ผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการ
ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะ
กระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก
เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน
การแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด โดยการร่วมกิจกรรมประกอบการให้คำปรึกษา จากนั้น
ร่วมพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่จะตามมาแล้วร่วมกันอภิปรายภายพุดคุยภายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้
ทบทวนพฤติกรรมการปฏิบัติตัวของแต่ละคนว่าผลที่ตามมาเป็นอย่างไร ในระหว่างการให้
คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อน
สมาชิก และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะให้
นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการ
เรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา
ได้แก่ การฟัง การพูด ตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนเคยปฏิบัติว่ามีผลกระทบต่อการเรียน
อย่างไร และถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเองอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่ม
ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิด
พิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการ
เรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา
ได้แก่ การฟัง การพูด โดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และ
กำหนดขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้ง
เต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความ
ตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม
รับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละ
ครั้ง ลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม

3.5 ขั้นติดตามผล นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตาม
แผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่
การฟัง การพูด ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวน
ตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ให้ค้นหาสาเหตุแล้ว
วางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การฟัง การพูด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 9

เรื่อง มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ของตนเองในปัจจุบัน เพื่อปรับเปลี่ยนให้ดียิ่งขึ้น

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา เกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนที่เหมาะสมกับตัวเองและได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ

3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

อุปกรณ์

1. เทปบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. ใบงาน
4. กิจกรรม

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 9 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมากับครั้งที่ 8 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง และร่วมทบทวนถึงผลที่ได้จากการ ในครั้งที่ 7 ด้วยว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยการร่วมกิจกรรมประกอบการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมสรุปพูดคุยจากการเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นการสะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคนที่เคยปฏิบัติมาและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการอ่านและการเขียนใหม่ พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน ตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนเคยปฏิบัติว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร และถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเองอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และกำหนดขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้งเต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง ลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายใน

3.5 ขั้นติดตามผล นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การอ่านและการเขียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 10

เรื่อง มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดียิ่งขึ้น

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนที่เหมาะสมกับตัวเองและได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ

3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 45 นาที

อุปกรณ์ 1. เทปบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด

การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งที่ 10 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านามาในครั้งที่ 9 ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้รวมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ที่นักเรียนเคยปฏิบัติว่าผลที่ตามมาเป็นอย่างไร ในระหว่างการให้คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้จะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ตามสภาพความเป็นจริง ที่นักเรียนเคยปฏิบัติว่ามีผลกระทบต่อการเรียนอย่างไร และถ้าต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นจะเกิดประโยชน์กับตนเองอย่างไร ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เสนอแนะและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายว่าต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน โดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และกำหนดขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้งตั้งใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึง

ความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง ลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม

3.5 ขั้นติดตามผล นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่นำไปใช้ในการเรียน การแก้ปัญหา ได้แก่ การคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ได้ก็ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ด้านการคิดคำนวณและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 11

เรื่อง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถ

ในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้พิจารณาลักษณะเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหของตนเองในปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนให้ดียิ่งขึ้น

2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิธีการในการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ

3. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามแผนของนักเรียนตลอดระยะเวลาการเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาเมื่อพบปัญหาและอุปสรรค

เวลาที่ใช้ 45 นาที

อุปกรณ์ 1. เทปบันทึกเสียง
2. แอ็บบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ เทคนิคการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเผชิญหน้า การเจียบ การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้ 11 นี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนได้

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์โดยอภิปรายร่วมกันตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกในกลุ่มโดยการเริ่มพูดคุยถึงเรื่อง การเรียนในแต่ละวัน และเรื่องที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวันนี้ และถามถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านๆ มา ว่าเราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง และนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองและไว้วางใจอันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะได้ร่วมตกลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา ระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ

3.1 ขั้นสำรวจพฤติกรรมความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตัวเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้สำรวจตนเองและรับรู้ถึงสิ่งที่นักเรียนต้องการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นแล้ว ในระหว่างการให้คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้สะท้อนถึง

พฤติกรรมความคิดและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึก ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้พิจารณาและประเมินพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ที่นักเรียนได้เคยปฏิบัติตาม และหลังจากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาแล้วมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

3.3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้คิดพิจารณาถึงเป้าหมายที่ต้องการจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาโดยการวางแผนเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และ กำหนดขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับตนเองพร้อมทั้ง เต็มใจที่จะปฏิบัติ

3.4 ขั้นปฏิบัติตามแผน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละคนได้ยืนยันถึงความตั้งใจและตกลงถึงการปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้ จากนั้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในแต่ละครั้งที่ผ่านมาไปปฏิบัติ แล้วทำการบันทึกผลที่ได้จากการปฏิบัติของตนเองในแต่ละครั้ง ลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ แล้วนำกลับมาอภิปรายในกลุ่ม ว่าเกิดผลขึ้นกับตัวเองอย่างไร

3.5 ขั้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดไว้ ถ้านักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ก็ให้คำชมเชย ถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก็ให้นักเรียนทบทวนตนเองและลองปฏิบัติดูใหม่ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ให้ค้นหาสาเหตุแล้ววางแผนการปฏิบัติใหม่ที่สามารถปฏิบัติได้ ผู้ให้คำปรึกษาและเพื่อนสมาชิกจะคอยให้กำลังใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนจะได้สรุปถึงประเด็นที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอแนะให้คำแนะนำ อันจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายเรื่อง วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยดูจาก ความสนใจ การซักถาม การร่วมกันอภิปรายจนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ครั้งที่ 12

เรื่อง บัณฑิตนิเทศและยุติการให้คำปรึกษา
วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มที่เข้ารับคำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก ซึ่งแสดงถึงการเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่สูงขึ้น โดยเปรียบเทียบกับระยะก่อนเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษา

2. เพื่อสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนตลอดระยะเวลาเข้ากลุ่มทั้ง 11 ครั้ง ที่เป็นความประทับใจและสิ่งที่มองเห็นว่าเป็นประโยชน์หรือมีคุณค่าต่อตนเองและเพื่อนสมาชิก ตลอดจนให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

เวลา 45 นาที

อุปกรณ์ 1. เทปบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. กระดาษ A4

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกที่เข้ากลุ่มรับคำปรึกษา พร้อมกับร่วมพูดคุยถึงเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตลอดทั้งทบทวนและติดตามผลเรื่องที่ได้พูดคุยกันในเรื่องที่ผ่านมาทั้ง 11 ครั้ง

2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้สมาชิกในกลุ่มทราบว่า การพบกันในครั้งนี้จะเป็นครั้งสุดท้ายของการเข้ากลุ่มให้คำปรึกษา

3. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนพิจารณาเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ของนักเรียนก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มเผชิญความจริง โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้พูดถึงพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนก่อนที่จะเข้ารับคำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้

4. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนประเมินการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนหลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงโดยให้นักเรียนแต่ละคนได้พูดถึงสิ่งที่ได้รับหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่มรับคำปรึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

5. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

6. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

7. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงในครั้งนี้และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

การประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนให้ความร่วมมือในการพูดคุยสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การพูดให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ความสนใจ การซักถาม ความรู้สึกที่แสดงออกมา และเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตลอดจนสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันรวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองดีขึ้น

เพลงสวัสดี

สวัสดี สวัสดี ยินดีที่พบกัน เธอและฉันพบกันสวัสดี (ซ้ำ 2 รอบ)

เพลงชื่ออะไรขอให้บอกมา

ชื่อของเธอฉันไม่รู้จัก ครูถามทักนักเรียนเข้ากลุ่ม ชื่อของเธอฉันจำไม่ได้ ชื่ออะไรขอให้บอกมา

ปริศนาคำทาย

1. ใครเอ่ยชื่อมีตัว “ อ ” เรียนอยู่ชั้น ป. 5 บอกฉันซิว่าเธอคนนั้นคือใคร ?

หมายเหตุ เปลี่ยนพยัญชนะไปเรื่อย ๆ

2. ใครเอ่ยชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ห้องครูนิต คิดซิว่าคนนั้นคือใคร ?

หมายเหตุ เปลี่ยนวิชาไปเรื่อย ๆ

3. เป็นชายหนุ่มรูปงาม นามเพราะ ชอบหัวเราะอารมณ์ดี เรียนอยู่ชั้น ป. 4 มีใครรู้บ้างว่าเขาคือใคร

4. อยู่ชั้น ป. 6 ดลกขบขันมีครูประจำชั้นชื่อ.....

5. ไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพราะปวดหัว แต่ไม่กลัววิชาภาษาไทย รูปร่างสูงใหญ่ ทายซิว่าเขาคนนั้นคือใคร ?

หมายเหตุ .

ปริศนาคำทายสามารถที่จะปรับได้ตามสถานการณ์ในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรม

กรณีตัวอย่าง
ประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2
เรื่อง แบบไหนดีกว่ากันเอ่ย

เด็กชายโก๊ะดีเป็นเพื่อนรักกับเด็กชายโกโบลิ แต่ทั้ง 2 มีนิสัยแตกต่างกัน เด็กชายโก๊ะดีมีนิสัยชอบเล่นไม่สนใจการเรียนเมื่อมีเวลาว่างก็จะชวนเพื่อนคุยหรือไม่ก็ไม่เล่นเตะฟุตบอลกลางสนาม ถ้าเพื่อนชวนเข้าห้องสมุดหรือพูดเกี่ยวกับการเรียนก็จะรำคาญและไม่คุยด้วยแถมเดินหนีในชั่วโมงเรียนครูให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าที่ห้องสมุด เด็กชายโก๊ะดีจะไปหลบอยู่ตามมุมที่ครูมองไม่เห็นและเล่นกันกับเพื่อน ชวนเพื่อนคุย ถ้าครูเผลอก็จะวิ่งไล่จับเพื่อนคนไหนคนนั้น ส่วนเด็กชายโกโบลิเป็นเด็กที่ตั้งใจเรียน เมื่อเรียนจบแต่ละวิชามักจะต้องนั่งคุยกันกับเพื่อนในเรื่องที่เรียน ถ้าไม่เข้าใจก็จะไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุด บางครั้งก็จะไปถามครูให้ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติม ถ้ามีใครมาพูดคุยหรือแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ วิธีเรียนให้เข้าใจและเก่งก็จะสนใจฟังและนำสิ่งที่ได้จากการฟังกลับไปพัฒนาตนเองและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ จนทำให้ผลการเรียนออกมาดีทุกเทอมเลย

จากกรณีตัวอย่าง นักเรียนลองช่วยกันวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของเด็กชายโก๊ะดีกับเด็กชายโกโบลิ ว่าเด็กนักเรียนทั้งสองคนมีพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างไร นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมแบบนี้ไหนดีกว่ากัน

บทบาทสมมุติ

ประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

เรื่อง เรียนแบบไหนได้ดีกว่ากัน

ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมุติ โดยเลือกอาสาสมัครออกมาร่วมเล่นบทบาทสมมุติ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน

กลุ่มที่ 1 ร่วมเล่นบทบาทสมมุติในขณะที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่ม
คนใดคนหนึ่งสมมุติว่าเป็นครู กำลังทำการสอน ที่เหลือเป็นนักเรียนซึ่งขณะเรียนนั่งจับกลุ่มคุยกัน

ไม่สนใจฟังครูสอน ครูถามก็เงิบไม่ตอบคำถาม พอครูมอบหมายงานให้ทำแบบฝึกหัดก็นั่งอยู่เฉย ๆ แกล้งเล่นกัน พอถึงเวลาส่งก็ไม่มียานส่งครู.

กลุ่มที่ 2 ร่วมเล่นบทบาทสมมุติในสถานการณ์เดียวกัน ขณะที่ครูสอนนักเรียนในกลุ่มนี้จะตั้งใจฟังครูสอน เมื่อฟังไม่ทันหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูอธิบายก็จะยกมือถามครู เมื่อครูถามก็จะตอบคำถามของครู เมื่อมอบหมายงานให้ทำก็ตั้งใจทำไม่เล่นหรือคุยกันต่างคนต่างทำ พอถึงเวลาที่ครูกำหนดให้ส่งก็ส่งงานที่ไม่รับมอบหมายทันที

กรณีตัวอย่าง

ประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

เรื่อง พฤติกรรมการเรียนของด้อย

ด้อยเป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีความสามารถพิเศษหลายด้าน ในการเรียนแต่ละวันด้อยมักจะลืมอุปกรณ์การเรียนเป็นประจำ ทั้งหนังสือเรียน

ปากกา ไม้บรรทัด หรือแม้แต่ของใช้ส่วนตัว บางวิชาครูมอบหมายให้เตรียมอุปกรณ์มาทำงาน ประดิษฐ์หรือทำศิลปะด้อยก็มักจะลืมเอามาประจำ ต้องมาขอหรือยืมจากเพื่อนตลอด ทำให้เพื่อนในชั้นเรียนไม่ชอบด้อยและรำคาญด้อยไม่สนใจ ไม่อยากพูดคุยกับด้อย ด้อยจึงไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่มีใครอยากคบ และงานที่ครูมอบหมายให้ทำด้อยก็ไม่เคยได้ส่งเลย

จากกรณีตัวอย่างของด้อย นักเรียนคิดว่าด้อยมีพฤติกรรมอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกัน วิเคราะห์ถึงพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวของด้อย

กรณีตัวอย่าง

ประกอบกรให้คำปรึกษาครั้งที่ 5

เรื่อง หนูนึกคนดีของเพื่อน

เด็กหญิงนิตเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นคนสวย หน้าตาดี และเรียนหนังสือ

เก่ง

มีเพื่อนเยอะ มีน้ำใจ เพื่อน ๆ ในห้องเรียนชอบและรักนิตมาก ในการเรียนเมื่อเพื่อนเรียนไม่เข้าใจ

หรือมีปัญหา นิตก็จะคอยช่วยเหลือแนะนำเพื่อนจนเพื่อนเข้าใจและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้นิตเรียนหนังสือได้ดีทุกวิชา ในการสอบแต่ละครั้งนิตจะมีความเชื่อมั่นในตนเองและสอบผ่านได้คะแนนดีทุกวิชา ในระหว่างสอบนิตจะนั่งทำข้อสอบอย่างมีสมาธิไม่สนใจสิ่งรอบข้าง ไม่ถามเพื่อนหรือ

ลอกข้อสอบใคร

จากกรณีตัวอย่าง นักเรียนลองช่วยกันวิเคราะห์พฤติกรรมกรเรียนของนิตว่านิตว่าเป็นอย่างไร

กรณีตัวอย่าง

ประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 6

เรื่อง ความคิดและการกระทำของหมู

หมูเป็นเด็กนักเรียนชายที่มีรูปร่างอ้วน เตี้ย ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มีความมั่นใจในตนเอง คิดว่าตัวเองเรียนไม่เก่งทำอะไรก็ได้ดีเหมือนเพื่อนคนอื่น ถ้าครูมอบหมายงานหรือการบ้านให้ทำก็จะลอกเพื่อนพอได้ส่งครูไปวัน ๆ บางครั้งก็ขอให้เพื่อนช่วยทำให้แล้วซื้อขนมหรือของเล่นมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนเพื่อเป็นการตอบแทนที่ช่วยทำงานให้ พอถึงเวลาสอบก็ทำข้อสอบไม่ได้ต้องสอบซ่อมเป็นประจำ

จากกรณีตัวอย่างในเรื่องนี้ นักเรียนลองช่วยกันวิเคราะห์พฤติกรรมและการกระทำของหมูอ้วน ว่าเขาเป็นคนอย่างไร

กิจกรรม

ประกอบกรให้คำปรึกษาครั้งที่ 8

การพูดในหัวข้อเรื่อง ความฝันอันสูงสุดของข้าพเจ้า

เมื่อยุติการให้คำปรึกษาครั้งที่ 7 ผู้ให้คำปรึกษามอบหมายงานให้นักเรียนไปเตรียมเรื่องที่จะพูด ในหัวข้อเรื่อง “ ความฝันอันสูงสุดของข้าพเจ้า ” ที่นักเรียนมีความใฝ่ฝัน และจะมีวิธีการปฏิบัติอย่างไรจึงจะก้าวไปสู่ฝันได้ โดยให้พูดคนละประมาณ 5 นาที ในขณะที่เพื่อนออกไปพูด ให้เพื่อนสมาชิกที่เหลือตั้งใจฟังเพื่อนพูด เมื่อทุกคนพูดจบก็ร่วมกันอภิปรายถึงเรื่องที่แต่ละคนใฝ่ฝัน โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนในกลุ่มร่วมพูดคุยเสนอแนะร่วมกัน

กิจกรรม

ประกอบกรให้คำปรึกษาครั้งที่ 9

อ่านบทความเรื่อง ความโหดร้าย

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แล้วร่วมกันอ่านบทความต่อไปนี้

อรุณเบิกฟ้าไอเย็นจากหมอกยังแผ่โอบอาบไปทั่วทั้งบริเวณปากวัง น้ำค้างพราวอยู่ตามแมกไม้ใบหญ้า....นกป่าเรีงร้องรับยามเช้าอันสดชื่นเสียงแข็งแ่มมาจากทุกทิศทาง

แม่อุ้มน้องคนเล็กของกลายว้าบนटक สายดาที่แม่มองน้องนั้นเต็มไปด้วยความรัก ความหวงและการปกป้อง น้องคาบดุนนมแม่หลับตาพริ้มอย่างมีความสุข

พ่อเตรียมขของลงย่ำเสียงกุกกัก อันมีดินปืน กล่องแก๊ป ห่อยาสือบ มีดพก “ เร็วหน่อยสิเดี๋ยวจะสาย ” พ่อร้องเตือนกลาย ซึ่งอีตอาดนั่งลูปหัวสุนัขอยู่ที่ชานเรือน “ พาไอ้แดงไปด้วยไหมพ่อ ” ไอ้แดงคือหมาล่าเนื้อตัวโปรดที่ช่วยพ่อล่าสัตว์ “ ไม่ต้อง พ่อปฏิเสธ ” “ เดียวมันจะกัดลูกชะนีตายเสียเท่านั้นเอง ” พ่อพยายามมา สามสั้วนแล้ว ที่จะล่าลูกชะนีเอามาให้ได้หลังจากมีผู้มาสั่งซื้อ เขาให้ราคาตัวละหกสิบบาท เขาจะเอาไปเลี้ยง พ่อยิ้มอย่างพอใจและกระตือรือร้นที่จะจับเอาลูกชะนีเพื่อแลกกับเงินจำนวนนั้น

กลายเคยเห็นการเลี้ยงชะนีจากบ้านใครไม่รู้จักมานานแล้ว คราวติดตามพ่อเข้าเมืองไปหาซื้อของใช้ที่จำเป็นเมื่อเดือนก่อน ชีวิตสัตว์ที่ถูกกักขังไว้ในกรงแคบ ๆ จึงต้องขาดความสุขดูช่างน่าสงสาร แต่มนุษย์เราก็กมกคน ก็ยังยินดีที่จะขังเดี๋ยสัตว์ไว้ดูเล่น เพื่อพักผ่อนและสุขใจอยู่บนความทุกข์ทรมานของสัตว์ร่วมโลกน่ารักเหล่านั้น

สัตว์ป่าค่อย ๆ หมดจากป่าอันร่มรื่นไปตัวแล้วตัวเล่า แม้จะพยายามหลบหลีกรักษาชีวิต แต่ก็ไม่สามารถพ้นจากการตามล่าของมนุษย์ กลายอดคิดสงสารสัตว์ป่าที่โดนรังแกจากมนุษย์ไม่ได้ กลายจึงไม่ค่อยเต็มใจนักที่จะติดตามพ่อไปล่าชะนีในวันนี้....กลายเดินตามหลังพ่ออย่างระมัดระวัง แต่มิวายผลอเหยียบลงบนก้อนหินชุ่มน้ำค้าง เสียหลักหกล้มถึงสองครั้ง.....พ่อหยุดฟังเสียงชะนีที่ส่งเสียงร้องดังสนั่น พอดัวหนึ่งส่งเสียงร้องขึ้น ตัวอื่น ๆ ก็ร้องรับกันไปเป็นทอด ๆ ลักครู่หนึ่งก็เดินพันป่าไผ่เชิงเขา ขึ้นถึงยอดเขาเตี้ย ๆ ที่มีต้นไม้สูงใหญ่ขึ้นอยู่โดยทั่วไป ซึ่งชะนีส่งเสียงกู่เรียกคู่อยู่หลายตัว

กลายสังเกตการเคลื่อนไหวของชะนีตัวหนึ่ง มีอมนยาวและแข็งแรงจับกิ่งไม้ได้อย่างว่องไวและมั่นคง ชะนีจึงสามารถห้อยโหนโยนตัวไปได้อย่างรวดเร็ว ประเปรียรรวดเร็ว ผุ่งชะนียังอยู่ห่างจากที่กลายและพ่อยืนอยู่อีกมาก “ คอยดั๊กมันตรงนี้แหละ ” พ่อเอ่ยบอกกลาย พ่อมองการโยนตัวของชะนีอยู่ทุกระยะและอย่างใจจดใจจ่อ พ่อตั้งแขนกลายบอกให้นั่งลงบนรากไม้ใหญ่ ยุงดอมหรี ๆ อยู่ข้างใบหู และรุมกัดกลายจนต้องเอามือปิดวีอยู่บ่อย ๆ เป็นที่รำคาญ ทนชุ่มคอยอยู่จนรู้สึกเบื่อและจาวบตะวันตกจะสายมีชะนีพลัดผุ่งโหนตัวเข้ามาในระยะใกล้ตัว มันหยุดตีมน้ำที่ขังอยู่ในโพรงไม้ โดยใช้มือจุ่มลงในน้ำแล้วเสียน้ำซึ่งติดบนมือขึ้นมา ทำอยู่อย่างนั้นหลาย

ครั้งก่อนจะผ่านไป พ่อถอนหายใจอย่างสิ้นหวังก่อนว่า.....อาจไม่มีแม่ชะนีลูกอ่อนก็เป็นได้
กลับกันเถอะกลายเป็นหัวข้าวแล้วกระมัง

แต่พ่อเดินลงเขามาได้หน่อยหนึ่ง พ่อก็หยุดฝีเท้าก็กลิ้งขึ้นไว้ให้กลายดูชะนี สามสี่ตัว
บนต้นยางใหญ่ไม่ไกลจากที่กลายยืนอยู่มากนัก “ ยืนคอยพ่ออยู่ตรงนี้แหละ พ่อจะอ้อมไปดัก
หน้ามันคงได้ยิ่งแน่ ” กล่าวจบพ่อเดินไปอย่างเงียบกริบ พ่อเงียบหายไปครู่ใหญ่ กลายจับตาดู
แม่ชะนีที่มีลูกเล็ก ๆ ขนสีขาวกอดอยู่ที่ท้องแม่ของมัน แม่ชะนีโยนตัวไปยังต้นเหียงและขึ้นไป
นั่งอยู่บนกิ่งไม้แต่ชะนีก็ไม่ยอมปล่อยให้ลูกออกจากอก ไม่ช้าพ่อก็ลั่นไกปืน “ เปรี๊ยะ ” เสียงปืน
สนั่นก้องไปไกล แม่ชะนีสะดุ้งเหือกมันโดนปืนอย่างแน่นอน มันนั่งโง่งงอยู่เอามือไปเช็ดเลือด
ขึ้นดู และพยายามผลักลูกออกจากอกแต่ไม่สำเร็จ ชั่วจิตใจเดียวแม่ชะนีก็นั่งหวิวที่มดตกลงมาจากต้น
เหียง

กลายวิ่งบุกป่าสวบ ๆ ไปดู พ่อถือชะนีอยู่ก่อนแล้ว แม่ชะนีตายสนิทลูกชะนีถูก
กระสุนเพียงได้รับบาดเจ็บที่ใต้ไหล่ซ้าย ลูกชะนีกระพริบตาถี่ ๆ บางครั้งมันมองหลายเหมือนจะ
วิ่งวนให้ช่วยเหลือ กลายอุ้มลูกชะนีกลับจนถึงบ้าน เลือดจากบาดแผลถูกปืน ๆ ยังไหลออกมา
อีกลูกชะนีส่งเสียงครางแผ่ว ๆ และขาดใจตายขณะที่กลายกำลังอุ้มด้วยความเวทนา กลายวาง
มันลงอย่างช้า ๆ ด้วยความสลดใจอย่างมาก

ยิ่งเมื่อเห็นแม่อุ้มน้องดูจนมียิ่งทำให้กลายนึกเวทนาลูกและแม่ชะนียิ่งขึ้นเป็นทวี
หากไม่เพราะความโหดร้ายของพ่อกลาย ลูกชะนีก็น่าจะมีโอกาสได้กอดอกแม่ชะนีอยู่อย่างอบอุ่น
และเป็นสุขอีกนานวัน

อีกเมื่อไรกันหนอ มนุษย์เราจะเลิกตามล่าสัตว์โลกซึ่งน่าสงสารเหล่านั้นเสียที่กลายคิด
และนั่งมองดูศพลูกชะนีอยู่เงียบ ๆ

ที่มา บทความเรื่อง ความโหดร้าย เขียนโดย ประสิทธิ์ มุสิกเกษม . การอ่านจับใจความ.

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 9

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แล้วร่วมกันอ่านบทความเรื่อง ความโหดร้าย

กลุ่มที่ 1 ให้นักเรียนร่วมกันอ่านบทความเรื่อง ความโหดร้าย เมื่ออ่านจบแล้วร่วมกันเขียนบันทึกตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

- 1. นิทานเรื่องนี้มีชื่อว่า.....
- 2. ของที่พ่อเตรียมลงยามได้แก่.....
- 3. สุนัขของกลายมีชื่อว่า.....
- 4. พ่อกลายจะเอาลูกชะนีไปขายราคาตัวละ.....
- 5. กลายเป็นคนที่มีนิสัย.....
- 6. แนวคิดที่สำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ.....

ลงชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 9

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แล้วร่วมกันอ่านบทความเรื่อง ความ
โหดร้าย

กลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง ความโหดร้าย เมื่ออ่านจบให้แล้วให้ช่วยกันจับ
ใจความสำคัญของเรื่อง โดยไม่ต้องมีการเขียนบันทึก

ลงชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

แบบประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้
ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ชื่อต.ช./ค.ญ.....ชั้น.....เลขที่.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	เกณฑ์การให้คะแนน				
			5	4	3	2	1
.....		ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้.....					
.....		ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง.....					
.....		ด้านมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ.....					
.....		ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5

หมายถึง

นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากที่สุด
- 4

หมายถึง

นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมาก
- 3

หมายถึง

นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองน้อย
- 2

หมายถึง

นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองน้อยมาก
- 1

หมายถึง

นักเรียนไม่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ภาคผนวก ค

1. จดหมายของเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. จดหมายขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือ
3. จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618
ที่ ศร 0519.12/6086 วันที่ ๒8 มิถุนายน 2547
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายธนพล เด็ดเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ
ปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ยวีร์ไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์พาสนา จุลรัตน์
และ อาจารย์ฉันทิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วย
การนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และโปรแกรมการให้คำ
ปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
แบบสอบถาม และโปรแกรมการให้คำปรึกษาฯให้ นายธนพล เด็ดเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๙ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงวิชัยสงเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และโปรแกรมฯ

เนื่องด้วย นายชนพล เจ็ดเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน และเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยายาการเรียน การสอน และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชนพล เจ็ดเจริญ ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 07-0501207

๗ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และโปรแกรมฯ

เนื่องด้วย นายธนพล เจ็ดเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาและพัฒนากการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ และ อาจารย์ชาลิต รวยอาจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 70 คน และตอบแบบสอบถามสัมพันธภาพภายในครอบครัว บรรยายาการเรียนการสอน และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายธนพล เจ็ดเจริญ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 07-0501207

ภาคผนวก ง

1. แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว
2. แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนรู้การสอน
3. แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ตาราง 24 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อที่	t
1	3.118
2	4.231
3	2.731
4	4.323
5	3.098
6	2.117
7	4.231
8	4.012
9	3.493
10	3.321
11	4.231

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7299

ตาราง 25 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนรู้การสอน

ข้อที่	t
1	5.303
2	3.481
3	2.558
4	5.127
5	2.517
6	4.536
7	3.449
8	3.001
9	4.148
10	5.401
11	4.755
12	2.530
13	2.826
14	3.475
15	5.201

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8125

ตาราง 26 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	2.980	21	6.589	41	6.270
2	4.079	22	6.204	42	4.620
3	3.486	23	5.124	43	4.775
4	5.450	24	2.949	44	5.898
5	3.611	25	2.592	45	6.169
6	5.154	26	3.968	46	4.374
7	3.616	27	5.348	47	5.925
8	4.814	28	5.395	48	4.470
9	3.843	29	4.609	49	4.560
10	6.228	30	4.709	50	4.283
11	4.436	31	5.861	51	6.647
12	4.630	32	2.589	52	4.761
13	4.272	33	3.659	53	3.703
14	3.928	34	3.055	54	4.283
15	5.543	35	6.084	55	4.323
16	4.170	36	7.473	56	4.616
17	6.552	37	3.192	57	4.106
18	3.046	38	2.578	58	2.041
19	4.992	39	4.374		
20	3.828	40	2.443		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9349

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นายชนพล เจ็ดเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	3 กรกฎาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	81 หมู่ 10 ตำบลเชียงเครือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2542	ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) เกียรตินิยมอันดับ 2 จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนกวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์) จากโรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์